

**T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**SPORUN TOPLUMA YAYGINLAŞTIRILMASINDA
SOSYO-EKONOMİK FAKTÖRLERİN
ARAŞTIRILMASI
(NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)**

Yüksek Lisans Tezi

**Hazırlayan
Duygu KARA**

2006-NİĞDE

**T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**SPORUN TOPLUMA YAYGINLAŞTIRILMASINDA
SOSYO-EKONOMİK FAKTÖRLERİN
ARAŞTIRILMASI
(NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)**

Yüksek Lisans Tezi

**Hazırlayan
Duygu KARA**

**Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Serkan HAZAR**

2006-NİĞDE

Onay ve Kabul Sayfası

Yrd. Doç. Dr. Serkan HAZAR danışmanlığında Duygu Kara tarafından hazırlanan “Niğde İlinde Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Araştırılması” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih

JÜRİ :

Danışman : Yrd. Doç. Dr Serkan HAZAR

Üye : Yrd. Doç. Dr Fikret SOYER

Üye : Yrd. Doç. Dr Hamdi PEPE

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nunTarih ve..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

.../.../2006

Doç. Dr. Selen DOĞAN
Enstitü Müdürü

ÖZET

Sporun yaygınlaştırılmasında sosyo- ekonomik faktörlerin araştırılması amacıyla yapılan çalışmaya Niğde il merkezinden rastgele seçilen 301'i erkek, 199'u bayan toplam 500 kişi katılmıştır. Sosyo-ekonomik durumu ve spora karşı ilgi düzeyinin tesbit etmek amacıyla hazırlanan anket katılımcılara uygulanmıştır. Anket sonuçlarından spora ilgi puanları tesbit edilerek yaş, cinsiyet, medeni hali, eğitim düzeyi, meslek grupları, ekonomik düzeyleri, spora ilgi düzeyleri ile kıyaslanarak değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgular SSPS 10.00 for Windows programında analiz edilmiştir. Gruplar arasındaki fark One-Way Anova ile araştırılmıştır. Farkın hangi gruptan kaynaklandığını tesbit etmek için Post Hoc çoklu karşılaştırma testlerinden (scheffe testi) kullanılmıştır. Değişkenler arasında ilişki olup olmadığı Pearson Correlations tekniği ile araştırılmıştır.

Sonuç olarak fertleri spora yönelten sebepler sırasıyla sağlıklı kalma, boş vakitleri değerlendirme ve arkadaş grubunun etkisi olarak sıralanırken, spora yüksek düzeyde ilgi gösterenlerin öğrenci grubunun olduğu, ekonomik faktörlerin spora katılımında etkisinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Katılımcıların ekonomik durumlarının daha iyi olması halinde ilgilendikleri spor branşlarında değişiklikler olduğu bulunmuştur. Ayrıca araştırma neticesinde genç nüfusun spora daha çok ilgi gösterdiği, eğitim seviyesi yükseldikçe spora ilginin arttığı belirlenmiştir. Diğer yandan erkeklere göre bayanların spora daha az ilgi duymaları tespit edilmiştir. Niğde ilinde sporun yapılmasını engelleyen nedenlerden branşa yönelik tesislerin bulunmaması, mevcut olan tesislerin fiziki yetersizliğinin yanında uygun araç ve gereçlerin eksikliği ön plana çıkmıştır. Sporun yaygınlaştırılması için spor tesislerinin sayılarının artırılması, başarılı sporculara sponsorluk ve burs sisteminin uygulanması, eğitim kurumları, belediye, özel ve kamu kuruluşları ile işbirliği yapmaları olarak sıralanmıştır.

SUMMARY

Totally 500 people, who are chosen by chance in Niğde consisted of 301 man and 199 women joined the study which was made for researching the socio-economic factors in generalizing the sport. The questionnaire was applied to the joiners to determine socio-economic situation and degree of interest to the sport. From the result of questionnaire sport interest points were determined. Age, gender, marital situation, education level, profession groups, economic level and level of interest on sport were compared and evaluated.

Gained data was analysed on SPSS 10.00 for Windows programme. Differences between the groups were researched by One-Way Anova to determine from which group the difference results, Post hoc multi-comparison tests were used.

The relationship between the variable factors was searched with Pearson correlation technique as a result the reasons directing people to sports are follows to be healthy, recreation, effects of friends. Economical factors have no effects on interest on sports. There is a great number of students who are keen on sports. It is determined that the more money the joiners have the more they will be interested in water sports. It is also determined that young people responds more interested to sport. The higher the education level is the more interest people respond on the other hand it is determined result that contrary to men woman respond less interest to sport. The major reasons hindering doing sports in Niğde are as follows: lack of foundations, insufficiency of foundations. Physical insufficiency of foundations. Lack of appropriate instrumenty and tools for generalizing the sport, that increasing the number of foundations is essential. Sportmen should be supported by scholarship systems and grantors. Educational institutions, municipality, private and governal societies should be in cooperation.

ÖNSÖZ

Kişisel ve toplumsal manada giderek artan ihtiyaçlar insanları sportif faaliyetlere çekmektedir. Böylece sporun gelişmesi ve daha çok kitlelere ulaşması sağlanmaktadır. Sporun sosyal ve ekonomik kalkınmadaki yeri çağımızda önem arz etmektedir. Sosyal ve ekonomik durumun sporun yapılabilmesinde ve geliştirilebilmesindeki etkisi ne derecede önemli olduğunu saptamak için yapılan araştırmada sporun yaygınlaştırılmasındaki sosyal ve ekonomik faktörlerin etkilerini araştırmıştır.

Günümüz insanları artık sporun vazgeçilemez toplumsal bir olgu olduğunu kavramaktadırlar. Yapılan çalışmada insanların ekonomik düzeyleri, spora ilgi duymalarını etkilememektedir. Her sosyal ve ekonomik düzeydeki insanların spora ilgili olduğu gözlenmiştir. Ekonomik faktörlerin insanların spora aktif katılımlarını etkilememekte ancak gelir seviyesinin yükselmesi durumunda ilgi duyulan ve yapılmak istenen spor faaliyetleri değişiklik göstermektedir.

Yardımlarıyla oluşturulan bu çalışmada bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen, Yrd.Doç.Dr. Serkan HAZAR'a teşekkürlerimi sunarım.

Duygu KARA

Mayıs 2006

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
SUMMARY	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
EKLER LİSTESİ	ix
SEMBOLLER VE KISALTMALAR	x
1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	2
2.1 Spor Kavramı ve Tarihi.....	2
2.1.1 Sporun Tanımı ve Amacı.....	2
2.1.2 Sporun Tarihsel Gelişimi.....	5
2.1.5 Günümüzde Spor.....	7
2.3 Spor ve Beden Eğitimi.....	8
2.4. Spora Katılımı Etkileyen Faktörler	11
2.5. Spora Katılımda Sosyo-Ekonomik Faktörler	15
2.5. Sporun Sosyalleşmedeki Rolü	21
2.5.1. Sosyalleşme	21
2.5.2. Sosyalleşme ve Spor İlişkisi	22
2.5.3. Sporun Sosyal Gelişmedeki Yeri ve Önem.....	26
2.6. Niğde İlinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Seviyesi.....	31
2.7. Niğde İlinin Coğrafi ve Sosyal Yapısının Sportif Faaliyetlere Etkisi.....	32
2.8. İldeki Spor Yatırımları ve Spor Faaliyetleri.....	34
2.8.1. Niğde’de Sporun Tarihçesi	34
2.8.2. Niğde’de Bulunan Spor Tesisleri	35
2.8.2.1. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Ait Spor Tesisleri	35
2.8.2.2. Milli Eğitime Bağlı Spor Tesisleri	36

2.8.2.3. Niğde Üniversitesi'ne Bağlı Spor Tesisleri.....	37
2.8.2.4. Niğde İlindeki Özel Spor Tesisleri.....	38
2.8.3. Tesislerin Kullanımı.....	38
2.8.4. İldeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Spor Faaliyetleri	39
2.8.4.1. İldeki Spor Kulüpleri ve Spor Dalları	39
2.8.4.2. İldeki Spor Branşlarına Göre Lisanslı Sporcular ve Spor Dalları	40
2.8.4.3. İlde Görev Yapan Antrenörlerin Branşlara Göre Sayısal Durumu	41
3.MATERYAL VE METOT	42
3.1 Katılımcılar	42
3.2. Kullanılan Araç ve Gereçler.....	42
3.3. Verilerin Analizi.....	42
4. BULGULAR	43
5.TARTIŞMA	74
6.SONUÇ VE ÖNERİLER	82
7. KAYNAKLAR	85
8.EKLER	91
EK 1: Anket Örneği	91
Sporun Toplumda Yaygınlaştırılmasında Sosyo Ekonomik Faktörlerin Araştırılması (Niğde İli Örneği).....	91
9.ÖZGEÇMİŞ	95

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO 1: Niğde ilinde nüfusun yerleşim birimlerine göre dağılımı

TABLO 2: İldeki Spor Kulüpleri Ve Spor Dalları

TABLO 3: İldeki Spor Branşlarına Göre Lisanslı Sporcular Ve Spor Dalları

TABLO 4: İlde Görev Yapan Antrenörlerin Branşlara Göre Sayısal Durumu

TABLO 5: Katılımcıların Yaş, Cinsiyet, Medeni hal, Eğitim düzeylerinin frekans ve yüzde dağılımlar

TABLO 6: Katılımcıların meslek gruplarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 7: Katılımcıların ekonomik durumlarının frekans ve yüzde dağılımı

TABLO 8: Katılımcıların spora karşı ilgi düzeylerinin frekans ve yüzde dağılımı

TABLO 9: Katılımcıların spora ilgi düzeyleri ile ekonomik durum düzeylerinin frekans ve yüzde dağılımı

TABLO 10: Yaş ile spora ilgi puanlarının ortalama ve standart sapma puan dağılımı

TABLO 11: Katılımcıların yaşları ve spora ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 12: Katılımcıların yaşlarına göre ilgi puanlarının karşılaştırılması (ortalamalar arası fark)

TABLO 13: Katılımcıların cinsiyet ve spora ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 14: Cinsiyete Göre Spora İlgi Puanları (Ortalama Ve Standart Sapma) Dağılımı

TABLO 15: Medeni hal ve spora ilgi puanlarının ortalama ve standart sapma puan dağılımı

TABLO 16: Katılımcıların medeni halleri ile spora karşı ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 17: Katılımcıların medeni hallerine göre spora ilgi puanlarının karşılaştırılması (ortalamalar arası fark)

TABLO 18: Eğitim düzeyi ve spora ilgi puanlarının ortalama ve standart sapma puan dağılımı

TABLO 19: Katılımcıların eğitim düzeyleri ile spora karşı ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 20: Katılımcıların eğitim düzeylerine göre ilgi puanlarının karşılaştırılması (ortalamalar arası fark)

TABLO 21: Meslek grupları ile spora karşı ilgi puanlarının ortalama ve standart sapma puan dağılımı

TABLO 22: Katılımcıların meslek gruplarına göre ilgi puanlarının karşılaştırılması (ortalamalar arası fark)

TABLO 23: Katılımcıların meslekleri ile spora karşı ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 24: Katılımcıların eğitim düzeylerine göre sporla ilgili uğraşlarının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 25: Katılımcıların İlgilendikleri Spor Branşı ve ekonomik düzeylerinin frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 26: Katılımcıların eğitim düzeylerine göre spora yönlendiren nedenlerden 1. önemli olan ilgilerinin frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 27: Katılımcıların ekonomik durum puanlarına göre ekonomilerinin şimdikinden daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşının frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 28: Katılımcıların öğrenim durumları ile yapmış oldukları spor faaliyetini seçmedeki tercihlerinin frekans ve yüzde dağılımlar

TABLO 29: Spora ilgi düzeyleri ile Niğde ilinde yapmak istedikleri spor branşını engelleyen 1. öncelikli nedenlerin frekans ve yüzde dağılımları.

TABLO 30: Spora ilgi düzeyleri ile Niğde ilinde eksik ve yapılması gerekli olan 1. öncelikli spor tesislerinin frekans ve yüzde dağılımları

TABLO 31: Spora ilgi düzeyleri ile Niğde ilinde sporun yaygınlaştırılması ve kaliteli sporcunun yetiştirilmesi için 1. öncelikli yapılması gerekenlere ilişkin katılımcıların görüşleri (frekans ve yüzde dağılımları)

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1: Katılımcıların ekonomik düzeyleri

Grafik 2: Katılımcıların spora ilgi düzeyleri

Grafik 3: Katılımcıların spora ilgi düzeyleri ile ekonomik durum düzeylerinin dağılım grafikleri

Grafik 4: Katılımcılarının yaşları ve spora ilgi puanlarının dağılım grafikleri

Grafik 5: Katılımcılarının cinsiyet ve spora ilgi puanlarının dağılım grafikleri

Grafik 6: Katılımcıların medeni halleri ile spora karşı ilgi puanlarının dağılım grafikleri

Grafik 7: Katılımcıların eğitim düzeyleri ile spora karşı ilgi dağılım grafikleri

Grafik 8: Katılımcıların meslek grupları ile spora karşı ilgi puanlarının dağılım grafikleri

Grafik 9: Katılımcıların İlgilendikleri Spor Branşı ve ekonomik düzeylerinin dağılım grafikleri

Grafik 10: Katılımcıların ekonomik durum puanlarına göre ekonomilerinin şimdikinden daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşlarının grafiği

EKLER LİSTESİ

EK: 1 Anket Örneği

SEMBOLLER VE KISALTMALAR

A.Ş. : Anonim Şirketi

BESYO : Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu

Çev : Çeviren

DPT : Devlet Planlama Teşkilatı

G.S.G.M. : Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

G.S.İ.M. : Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

UNESCO : Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı

S : Sayı

s : Sayfa

1. GİRİŞ VE AMAÇ

İnsanların yaşantı kalitelerinin artırılması, toplum içinde ve dışındaki ilişkilerde uzlaşmanın sağlanması ve topyekün millet unsurunun geliştirilmesi yönünde sporun çok önemli ve inkar edilemez yanları vardır. Günümüzde bu konu ile ilgili yeni anlayışlar ve uygulamalar ortaya konulması, ülke ve toplumların gelişmişlik seviyesinin bir göstergesi olarak algılanmaktadır. Bu özelliği ile spor çağımızın asla vazgeçilemeyecek etkinlikler arasında sayılmaktadır.

Kişisel ve toplumsal manada giderek artan ihtiyaçlar insanları sportif faaliyetlere çekmektedir. Böylece sporun gelişmesi ve daha çok kitlelere ulaşması sağlanmaktadır.

Yapılan araştırmada sporun yaygınlaştırılmasındaki sosyal ve ekonomik faktörlerin etkileri araştırılmıştır. Amaç insanların spora aktif katılımlarında sosyal ve ekonomik faktörlerin ne derece etkili olduğunu saptamaktır. Sosyo ekonomik etkenler ile spora ilgi düzeyleri arasında bir ilişkinin olup olmadığı, ilişkinin yokluğunda, bu sonucun nereden kaynaklandığı ve yapılması gerekenler tespit edilmiştir.

Günümüzde tüm dünyada sporun yeri gittikçe önem kazanmaktadır. Spora katılan insan sayısı artış göstermektedir. Çalışmada sporun önemi, sosyalleşme içerisindeki yeri aktarılmıştır. Niğde ilindeki spor imkanları tanıtılmış, sosyo ekonomik düzeyi belirtilmiştir. Anket verileri tartışılmış ve yapılması gerekenler tespit edilmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Spor Kavramı ve Tarihi

2.1.1. Sporun Tanımı ve Amacı

“Spor”;İngilizcenin yardımı ile dünyaya tanıtılmış olmasına rağmen, İngilizce kökenli değildir. Latince “dağıtmak birbirinden ayırmak” anlamına gelen Disportare ve Deportere sözcüklerinden kaynaklanmıştır.

“Fransızcada aynı sözcükten, orta çağda eğlenmek ve zevklenmek anlamında “se deporter “biçiminde yararlanmışlardır. Bu sözcükler şahinlerle yapılan avlar ve top için de kullanılmıştır”(Yıldız, D.1979:9)

Ülkemizde ise sporun anlamına idman sözcüğü eklenmiştir. Günümüzde de hala bu sözcük spor anlamında kullanılmaktadır.

Sporun belirli bir tanımı olmamakla beraber farklı bir takım tanımlar yapılmıştır.

“Spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren ve belirli bir takım kurallar altında ferdi veya toplu olarak, malzemeli veya malzemesiz bir şekilde boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanı alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici toplumla bütünleştirici ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur”(Erkal,M.1982:42) şeklinde bir tanımı yapılırken başka kaynaklarda ise şu şekildedir. “Tek başına veya toplum olarak yapılan ve kendine özgü kuralları olan, genelde bir yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yetilerinin gelişimin sağlayan eğitici ve eğlendirici uğraş”(Acet,M.1997:289) “Vücudun gücünü artırmak amacı ile yapılan çalışma, beden eğitimi, idman ve jimnastik”(Açıkada,C,Ergen,E.1990:32)

“Spor insan gücünün kendine güven, grup çalışması, karşılıklı dayanışma, davranış dürüstlüğü, değerlerin yerleştirilmesi, beden ve ruh sağlığının olduğu ve geliştirici amaçları öngören araçtır” (İşler,H.2001:15).

Spor bir toplumda her kitleye ulaştığı zaman, spor yapma isteği çoğalacağından o toplumda sağlıklı bir nüfus ile karşı karşıya kalınacaktır. Beyin ve fizik gücü sporla geliştirilmiş bir toplumun her şarta uyum sağlayabileceği kaçınılmaz bir gerçektir.

Spor, tek başına ya da toplu olarak yapılan belirli kuralları olan, çoğunlukla bir yarışmaya dayanan vücut ve akıl yetilerinin gelişimini sağlayan eğitici ve eğlendirici nitelikteki bedensel etkinliklerdir (Boyut kitapları,1998:7).

Spor, beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirerek çeşitli branşlarda somutlaşmış, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik psikolojik estetik, teknik özellikleri gerekli kılan yarışmaya dayalı ve katı kurallarla çevrili bir etkinliktir (Aracı,H.1999:13).

Spor denilince akla; Sporun bir yarışma aracı olduğu, bir müsabaka olduğu, sporun bir reklâm aracı olduğu, bir meslek, uğraş olduğu, uluslar arası ilişkilerde rol oynadığı,politika aracı olduğu, eğitim aracı olduğu, rekreasyon faaliyet aracı olduğu, zekâyı kullanabilme aracı olduğu, zevk aracı olduğu gelebilir.

Bu ve buna benzer birçok madde sıralanabilir ve sporun tanımı ve özellikleri hakkında çok değişik yorumlar yapılabilir. Değişik araçlar için kullanılabilir.

Örneğin bir fert yada grup sporu rekreasyon faaliyet aracı olarak kullanmak isterken, bir başka fert veya grup ise sporu meslek olarak veya yarışma aracı olarak kullanabilir.

Spor bireylerin organik, psikolojik sağlığını geliştiren ve sosyal davranışlarını düzenleyen bir olgudur.

Spor sağlıklı bir kuşağın gelişmesinde ana eğitim aracıdır. Kişinin refahı bir bakıma beden ve ruh sağlığının tam ve devamlı olmasına bağlıdır. İnsanların yaşamlarını sağlıklı olarak sürdürmeleri fiziki ve ruhi gelişmelerini sağlamalarında sporun yeri önemlidir. Ayrıca kişilerin gerek kendi toplumunda, gerekse diğer toplumlarla olan ilişkilerini dostluk içinde devam ettirebilmelerinde spor uygun bir araçtır (Somuncuoğlu.C.1975:32).

Özellikle genç neslin yapıcı milli birlik ve beraberliği geliştirici olması bakımından sporun sosyal ve kültürel gelişmeye önemli katkısı vardır. Ayrıca sportif ilişkiler farklı toplum insanlarını birbirine yaklaştıran, kaynaştıran, uzlaştıran ve barış aracı rolünü oynar.

Spor denilince ilk akla gelen yarışma duygusudur. Bu asırlardır değişik toplumlarda adet ve görenek haline gelmiştir. İnsanlar spor yaparak zihinsel ruhsal ve fiziksel olarak rahatlamaya çalışırlar. Uygun zaman ve egzersizle yapılan aktiviteler insanların sağlıklı mutlu üretken olmalarını sağlar.

Sporun görünürdeki en çarpıcı amacı yarışmak ve kazanmaktır (Başbakanlık, G.S.G.M.Spor Şurası1999:77). Spor başarıyı genişletme ve yarışmada üstün gelme amacını içerir. Bunun için bedensel açıdan daha yetenekli olanların seçilmesi ve seçilenlerin sürekli ve yoğun bir eğitimle yetiştirilmeleri gerekir. Spor, gerçek anlamda başarı gücünün artırılması ve kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun bir çabadır (Aracı,H.1999:13). Sporun temel amacı milli gücü ve iradeyi geliştirmektir (Tunç,A.1997:2).

Çağımızdaki teknolojik gelişmeler insanın bedensel etkinliklerini en az seviyeye indirmiştir. Teknolojinin insanogluna verdiği kolaylıklar insanların hareket faaliyetlerini kısıtlamıştır. “ İşleyen demir ışıldar” atasözünün vurguladığı gibi ne kadar çok hareketli olunursa o kadar sağlıklı kalacak ve yaşlanma süresi kısılacaktır.

Hareketsiz kalmak insan vücudunun fonksiyonlarını kısıtlayacağı gibi bir çok hastalığında sebebi olacaktır. Spor yapmak bilinçli olmayı da gerektirir. Doktor kontrolünde ve bilir kişilerin gözetiminde spor faaliyetleri sürdürülmelidir.

Spor değişik düşüncede ve inançta yer alan insanları birleştiren, biraraya getiren, yer yer sevindiren, zaman zaman eğlendiren ve bazen de ağlatan bir özelliğe sahiptir. Ancak bunun da kendi sınırı içinde kalması gerekir. Bu sınır aşıldığı zaman fanatik taraftarlıklar sonucu kavgalara, bazen öldürmelere kadar varan olumsuzluklara sebep olabilir. Bu faydalarının yanında spor, insana yaşama azmi ve çalışma şevki verir, gönül rahatlığı sağlar. İnsanın belli kabiliyetlerini geliştirir. Gençlerin enerjilerini boşaltmalarına vesile

olur. Yerine göre bir tebliğ aracı olarak bile değerlendirilebilir. Şuurlu hareket edilirse kolektif sporlar insanın medenîleşmesine sebep olur. Birlikte iş görmeyi, yardımlaşmayı, ortak hareket etmeyi temin eder. Ortak duygu ve düşüncenin ortaya çıkmasını ve paylaşımını sağlar. İnsanı disiplinli olmaya alıştıırır, hareket ve faaliyet altında tutar (Yüksel, E.2003:35).

2.1.2. Sporun Tarihsel Gelişimi

Varoluşundan bu yana insanoğlu, bilerek ya da bilmeyerek sporun içinde olmuştur. Sporun ne olduğunu bile bilmeyen ilk çağ insanları yaşamak adına av avlamış, avını avlamak için saklanmış eğilmiş, sıçramış, koşmuş ve böylece vücudunu çevikleştirmek zorunda kalmıştır (Özbay,G.1999:1).

Sporun tarihi insanın doğa koşulları ile tanışarak ona uyması ve doğada egemen olmaya başlaması ve kendisini korumak için tek araç olan vücudunu ve adalelerini geliştirilmesiyle başlar. Başlangıçta sporun insanların fazla enerjilerini boşaltmak, sağlıklarını ve güzelliklerini geliştirip korumak, boş zamanlarını değerlendirmek, barışa katkıda bulunmak ve ticari yararlar sağlamak gibi amaçlar için yapılmadığı kesindir. İnsanlık tarihi ile insanın korunma ve güvenliğini sağlama mücadelesi de birlikte başlamıştır. Avını yakalamak veya düşmandan kaçmak için koşma atlama, tırmanma gibi başlangıçta kendini koruma içgüdüleriyle ilgili faaliyetler spora atletizmin çeşitli dalları olarak geçmiştir. İnsanların başka kişilerle ya da hayvanlarla araca gerek duymadan doğrudan beden güçleriyle yaptıkları mücadele ise güreşin boksun doğmasına neden olmuştur. Ok kılıç mızrak, gürz, cirit ve avcılık gibi savunma ile ilgili ya da kayak, kızak, kayak gibi insanı doğaya egemen kılacak çeşitli araçlar yapılmış ve geliştirilmiştir (Enginün,İ.1990:23).

İnsan doğayı işleyerek bir ölçüde de olsa kendi buyruğu altına almıştır. Spor da insan vücudunu işlemekle gelişmiştir (Kaplan,M.1987:2).

Geçerli ve mantıklı olan tezlere göre, malumdur ki insanlar ilk çağlarda günlük hayatlarının idamesi için başlarından geçen halleri (yolda, ormanda, tarlada vb.) ileri zamanda tekniğin aşama kaydettiği zamanda geleneksel kaide ve kıyafetleri ile heyecanlı gösteriler şekline sokmuşlardır. Bu faaliyetlerin özel gün, düğün, bayramların en büyük

etkinlikleri haline gelmesi kurallı ve disiplinli spor faaliyetlerini ortaya çıkarmıştır (Özby,G.1999:7).

Örneğin vahşi bir hayvanla boğaz boğaza kalan insanoğlu kas gücü zayıflığını hissetmiştir. Çünkü çok zor durumlara düşer olmuştur. Bu duruma bir çare olarak zekâsını kullanmış, onu uzaktan avlamış, ucu sivri özel alet yapmış ve attan yararlanmıştır. (İşler,H.2001:17)

Yukarıda ki örnekten de anlaşılacağı gibi devirler boyunca vücut çalışma ve alıştırmalar, insanın ihtiyaçlarına ve doğanın kurallarına göre uygulanmıştır. Doğal hareketlerin ayrıca insan vücudunu daha da güçlü ve becerikli bir hale getirdiği anlaşılmaktadır.

Önceleri çeşitli gereksinimlerle ortaya çıkan ve amaçsız gibi görünen hareketler, zamanla bilinçli, istemli ve amaca göre yapılan hareketler şeklini almıştır. Bu durumlar da harekete vücut eğitici bir değer ve nitelik kazandırmıştır.

Spor toplumsal yaşamın, toplumsal kültürün öğelerindedir. Zaman içinde toplumdaki değişim süreci spor tanımına yüklenen anlam ya da işlevi değiştirmektedir.

İnsanlar yiyecek giyecek bulmak için avlanmışlar, koşmuşlar, tırmanmışlar ve doğayla mücadele etmişlerdir. Bunun içinde bedenlerini geliştirmiş ve eğitmişlerdir. Ancak spor aktiviteleri ile yalnızca fiziksel gelişim değil, zihinsel ve sosyal gelişimde sağlanmaktadır (Alpman,C.1972:30). Ayrıca sporun toplumsal bir yönüde vardır ki eğitimciler, bir ülkede düzenli spor yapan nüfusun çoğalmasını o ülkenin uygar olma durumunun bir göstergesi olarak kabul etmektedirler (Vanş,F.1990:9).

Ulu önder Mustafa Kemal ATATÜRK bir toplum için sporun ne denli önemli bir olgu olduğunu her zaman sözleri ile vurgulamıştır.

“Spor yalnız beden iktidarının bir üstünlüğü sayılmaz. İdrak ve zekâ, ahlakta bu işe yardım eder. Zekâ ve ihtisası kısa olan kuvvetler; zekâ ve ihtisası yerinde olan daha az

kuvvetlilerle başa çıkamazlar. Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim”

“Açık ve kati olarak söyleyeyim ki sporda muvaffak olmak için her türlü muavenetten ziyade, bütün milletçe sporun mahiyeti ve kıymeti anlaşılmış olarak ve ona kalpten muhabbet ve onu vatani vazife telakki eylemek lazımdır”

Böylesine büyük bir insanın sporun çetin mücadeleler için ne derece önem arz ettiğini çok iyi bilmekte ve bir milletin başarılı, gelişmiş, sağlıklı olabilmesi adına bizlerin de toplum olarak yeni benimsemeye başladığı herkes için spor ilkesini benimsemesini en çok arzu edenlerden olduğu sözlerinden de açıkça anlaşılmaktadır.

Sporun yaygınlaştırılması ve kitlelere ulaştırılması, toplumun spora katılması T.C anayasasında güvence altına alınmıştır. 1961 anayasasında “ devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakımdan imkan sağlamakla görevlidir” şeklinde belirtilirken, 1982 anayasasında “Devlet istiklal ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müspet ilminin ışığında, Atatürk ilke inkılâpları doğrultusunda ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirler alır “ (1982 Anayasa kitapçığı) denilmiştir.

Buradan da anlaşılıyor ki anayasanın 59.maddesinde sağlıklı bir milletin elde edilmesi için gerekli, sporun toplumda geniş kitlelere kadar yayılmasına büyük oranda önem verilmektedir.

2.1.5. Günümüzde Spor

Günümüzde spor ve kazanılan uluslar arası başarılar, toplumun günlük yaşamında ve moral düzeyinde oldukça önemli bir değer taşır hale gelmiştir. Her geçen gün ilerleyen bilim ve teknolojinin yardımıyla spordaki rekorlar yenilendikçe, sporcu ve takımların temsil ettikleri ülkenin teknik, teknolojik, eğitim ve ekonomik standartları yarıştırmaya hale gelmiştir. Bu bakımdan “spor toplumun aynasıdır” sözü hiç de yersiz kullanılmış değildir. Bu nedenle bir ülkenin sporda başarılı olabilmesi o toplumun ekonomik gelişmişliği ile birlikte; eğitim alanında ve teknolojik yönden gelişmişliğe de

bağlı olmaktadır. Bu bağlamda, spordaki başarıyla gelişmişlik derecesi arasında pozitif bir ilişkinin varlığından söz edilebilir (Sunay,H,1998:21).

Spor insanın gelişim özelliklerine doğrudan etki ettiği gibi barış, sevgi, kardeşlik, hoşgörü, saygı, dürüstlük, özveri gibi özellikleri de beraberinde getirmiştir. Ayrıca spor yurt içinde ve yurt dışında sürekli barışın temininde de rol oynamaktadır.

Spor yapan toplum sporu iyi günlerde değişik en zengin etkinlikler için kullanılırken zor günlerde (savaşlarda) ise, iyi bir savunma olarak kullanabilmesi açısından da ayrı bir önemi vardır.

Sporun görünmeyen bir başka yönü ise idarecilerin yani yöneticilerin işinin rahatlamasıdır. Çünkü eşyanın tabiatıyla bakıldığında düzenli insanların yönetimi de rahat olacaktır (İşler,H.2001:15).

Türkiye’de nüfusun % 27 sini 12-24 yaş grubu oluşturmaktadır. Geriye kalan orta yaş ve yaşlı nüfusu oluşturan grupla birlikte genç nüfusun spora olan ihtiyacı oldukça fazladır. Günümüzde gerek bilim ve teknolojideki gelişmeler, gerekse tıp alanındaki gelişmeler ortalama yaşam sınırını yükseltmiştir. Böylece spor yapmaya olan ihtiyaç artmaktadır. Spora ihtiyaç gösteren grupların spor yapabilmesi ise formal olarak öncelikle spor kulüpleri ve okullarda olabilmektedir. Bugün birçok ülkenin spor politikasında olduğu gibi ülkemizin spor politikasında da sporun topluma yaygınlaştırılması ilk sırayı teşkil ederken spor alanında gelişmiş ülkeler bu politikalarını büyük ölçüde gerçekleştirebilmişlerdir. Örneğin Almanya da her dört kişiden biri spor kulüplerine üye iken, 12 milyon kişi de spor kulüpleri dışında spor yapmaktadır ve spor örgütlerinin başarı kriteri sporu tüm nüfusa yaygınlaştırmaktır. Bu ülkelerde spor yapan insanların oranı genel nüfusun yarısına kadar ulaşırken ülkemizde bu oran % 1-2 kadardır (Başaran,F.1992:13).

2.3. Spor ve Beden Eğitimi

Beden eğitimi, insan bütünü oluşturucu fiziki ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın ve genetik kapasitesinin gerektirdiği verim gücüne ulaşılabilmesi için çoğu kere rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin tümüdür (Erkal,M.1986:78).

Beden eğitiminin amacı organizmayı eğitmek, düzen ve disiplin altına almak ve var olan potansiyel enerjileri bilimsel harcatarak organların ekonomik çalışmalarına diri kalmalarını sağlamak ve psikolojik açıdan insanları rahatlatmaktır. Kişisel açıdan bakılırsa beden eğitimi etkinlikler yoluyla bireyin büyüme gelişme ve davranışlarını ayarlamasını sağlayan, ona medeni cesaret veren ve katılımcı yapan en güçlü eğitim aracıdır.

Beden eğitimi ve sporun temel amacı, insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, iradesini güçlü kılmaktır. Bir diğer önemli nokta, sporun sosyal ve ekonomik kalkınma için gerekli öğelerden biri olmasıdır. Beden eğitimi ve spor iradeyi güçlendirerek, insanın kendi kendine güveninin gelişmesini ve kişiliğinin olgulaşmasını sağlar. Kişinin gizli yeteneklerini ve yaratıcı yönünü harekete geçirerek bedensel gelişmenin yanı sıra ruhsal ve sosyal gelişmeyi olası kılar. Puberte dönemi sonunda bedensel gelişmenin durmasına karşılık kişiliğin olgulaşması, ruhsal ve sosyal gelişme devam eder. Kişiler arasındaki ilişkileri çoğaltmak, grup çalışmasını kolaylaştırmak, karşılıklı dayanışmayı sağlamak, kişiyi topluma kazandırmak ve sosyalleşmesine katkıda bulunmak, sporun amaç ve yararları arasında sayılabilir.(Erkal,M.1982:56)

Beden eğitimi ve spor insanoğlunun öz varlığı olan bedensel ve ruhsal sağlığını doğrudan etkiler. Zihinsel olarak daha uyanık disiplinli ve bilinçli olunmasını sağlar. Bedensel olarak daha güçlü kuvvetli ve dayanıklı iş verimi yüksek, becerili, yaratıcı ve üretken olunmasına yardım eder. Toplumsal olarak kurallara ve yasalara uyan yandaşına ve karşıtına saygı duyan güzeli doğruyu alkışlayan başarısızlığı araştıran bilinçli bir toplum oluşturur.

6. Beş yıllık kalkınma planında sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde beden eğitimi ve spor temel eğitim araçlarından biri olarak kabul edilmekte, beden ve ruh sağlığını geliştirmek amacıyla sporun günlük faaliyetler içerisine girmesi için her yaştaki kişilerin seyirci durumundan kurtarılarak, aktif spor yapmalarını sağlayacak imkânların artırılacağı ifade edilmektedir (6.Beş Yıllık Kalkınma Planı1989).

Beden eğitimi ve spor; insan sağlığı ve karakter değişimi moral ve verimliliği milli yönden sağlam, güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan gücü potansiyeli ve varlığı ile doğrudan ilgili olan bir eğitim ve sağlık faaliyetidir. Bu nedenle zihni ve fikri gelişimi, ile uyumlu olması halinde insanın dolayısıyla toplumun daha sağlıklı ve verimli olmasını sağlayacağı görüşü önem kazanmaktadır (Tunç,A.1997:3).

Hayati idame ,sağlık, (fiziken ve ruhen), ibadet ve dinsel motifler, savaş ve askeri nedenler, toplumsal talep, milli prestij, temsil, güçlü toplum yaratma, pedagojik – eğitsel motifler, özdeşleşme benzeşme, taklit, erdemlik, tanışma, düzenli yaşam, heyecan, macera, gelişim (fiziksel psikolojik sosyal gibi), tabiiyet, esneklik, performans, keyif, neşe, eğlence, rekreasyon etkileri, alışkanlık, dengeleme, dinlenme, değişiklik, birliktelik ve mesleki düşünceler beden eğitimi ve sporun temel uygulanma nedenleri olarak görülmektedir (Beden Eğitimi Öğr.Klavuzu.1997:12).

1739 sayılı fiili eğitim temel kanununun Türk Milli Eğitiminin genel amaçları bölümünün ikinci maddesinde “bir ülkenin kalkınma ve gelişmesinde en önemli faktör olan insanın gücü mükemmel fizik kapasitesi yüksek ruh sağlığı tam çocukluk yıllarından itibaren sistemli bir beden eğitimi ve sporun ömür boyu uygulanması gerektiğine inanmış, bunu alışkanlık haline getirmiş olarak yetiştirmek esastır.” Şeklinde belirtilen açıklamalar sporun önemini bir kez daha ortaya koymaktadır (Yüksel,E.2003:27).

Beden Eğitimi ve Spor, insanın bedensel sosyal ve ruhsal eğitimine doğrudan olumlu etkilerde bulunurken, kişinin bu eylem içinde kendini tanımasına ve tanıtmasına, toplum yaşamında yerini almasında yardımcı olur (Yolcu,İ.1991:132). Toplum biçimlerinin bireyleri, ister aynı, isterse farklı yerleşim yerlerinden göç etmiş olsalar bile, yeni bir mekan ve ortamda, yeni ilişkiler ve fonksiyonlar geliştirmek durumundadır. Bu durumlarda, iş bölümü, ortak bir çalışma düzeni, yaşama, grup halinde hareket etme özelliklerinin yorum bulmasına en çok yardımcı olacak faaliyet yine beden eğitimi ve spordur

Gençler boş zamanlarını, milli birlik ve beraberlik ruhunu artırıcı, sevgi ve saygılı, hoşgörülü milli bütünlüğü geliştirecek faaliyetlerde değerlendirmedeği takdirde zararlı,

yıkıcı, bölücü, sapıtırıcı niyetler, anarşi ve terörist hareketler için bir ortam bulacaklardır. Bu nedenle Beden Eğitimi ve Spor faaliyetleri ferdin şahsi ve toplumsal yapısını geliştirmede rol oynayan önemli bir faktördür.(Yüksel,E.2003:29)

Ferdi çalışmalar yanında grup ile sürdürülen eğitim faaliyetleri spor ile ortak amaçların oluşturulmasında ve takdir edilme duygusunun geliştirilmesinde sorumluluğu paylaşmada ve işbirliği ile düzen kurmada önemli rol oynar.

Bütün bunların yanında rehabilitasyon, egzersizler ve psikolojik yaklaşımlarda, gücün aktarılmasında hayattan ümidini kesmiş kesim içerisinde oynadığı rol büyüktür.

2.4. Spora Katılımı Etkileyen Faktörler

Spor ve yarışma birbirini çağrıştıran iki kelimedir. Sporun özü yarışmadır. Yapıldığı amaca göre, ister sağlık için, ister boş zamanları değerlendirmek için, isterse performans için olsun içinde hep yarışma vardır. Spor yapan kişi ya da gruplar rakipleriyle, zamanla, doğa koşullarıyla veya en azından kendileriyle yarışır. Yarışma ile toplumsal ilişkiler daha çok gizli bir şekilde yürütülür. Terfi etmek isteyen aynı düzeydeki memurlar, benzer ürünleri satmaya çalışan pazarlamacılar, sınıf birincisi olmak isteyen öğrenciler, soloya seçilmek isteyen koro elemanları, beğenilen bir oyunda rol almak isteyen tiyatro oyuncularını vb. sporda ise yarışmalar yasal olarak organize edilir. Sporcular rekabet içinde olduklarını gizlemeye gerek duymazlar. Belirlenmiş kurallara uygun olarak ve eşit koşullarda yarışarak aynı hedefe ulaşmaya çalışırlar. Şampiyon olmak, ödül kazanmak, şöhrete ulaşmak, milli takıma seçilmek, rekor kırmak duruma göre bu hedeflerden biri olabilir.

Spor teknolojik kolaylıklar nedeni ile ortaya çıkan monotonluğa bir alternatif, insan bedeninin sınırlarını zorlayan bir faaliyet ve kişinin toplumsal kültürle bütünleşmesini ve içinde yaşadığı toplumla uyum sağlamasını mümkün kılan bir mekanizmadır.(Biçer,T. 1987:56).

Günümüzdeki sporun sosyal yaşam içerisindeki yeri ve önemi giderek artmış ve spor tercih edilen meslekler arasında yerini almıştır. Bu durum, sporun toplum yaşamındaki konumunun bilinmesini zorunlu kılmaktadır.

Günümüz toplum yaşamında birey kendisini hem bedenen hem de ruhen yorgun düşüren yoğun bir tempo içerisinde. Bu nedenle spor yapmak ve çeşitli spor kulüplerine üye olmak gibi sosyal ihtiyaçlar artış göstermektedir. Böylelikle üye olunan kulüpler bireyleri yakınlaştırarak toplumsal boyutta sağlıklı, huzurlu ve başarılı bir çevre oluşumuna katkıda bulunurlar. Spor bireyin spor kültürü yoluyla çevresiyle kurduğu iletişimine önemli katkılar sağlamaktadır. Bireyler arasındaki milli duyguyu besleyen ve onları ortak amaçlara yönelten spor, dünya barışına da olumlu katkılar sağlar (Çamlıyer,H.1999:10).

Sporun sosyalleşme aracı olduğu da göz ardı edilmemelidir. Nerde ve nasıl olursa olsun spor sayesinde insanlar birbirleriyle ilişki içerisinde bulunurlar. İlk sosyalleşme süreci aile ortamında yaşanmaktadır. Psikolojik gelişimin önemli bölümü ailenin yönlmesiyle şekillenir. Amman ve arkadaşları (2000) spora ilgi duyan anne ve babaların çocuklarını da spor yapmaya teşvik ettiklerini belirtmektedirler (Amman,M.T, İkizler,H.C vd Karagözoğlu.2000:123). Aynı çalışmada araştırmacılar anne ve babanın eğitim düzeyi yükseldikçe çocuğu da spor yapmaya teşvik ettiklerini tespit etmişlerdir.

Aile fazla bilinçli olamasa da çocuğunu spora yönlendirme çabası içerisinde. Ancak spor ortamı bulunamamaktadır. Yasalarla sorumluluk verilen spordan sorumlu yasal kurumlar bu konuda halkın çok gerisinde kalmaktadırlar. Okullar ise; gencin sporla ilk defa tanışması ve çeşitli branşlara yönlendirilmesinde daha fonksiyonel görülmektedir. Sınırlı imkânlarına rağmen okullar öncelikle beden eğitimi öğretmenleriyle bu konuda diğer faktörlere göre daha güzel bir ortama sahiptirler. (Tel,M. Öcalan,M. vd Yaman,M. 2000:123)

Bütün fonksiyonları ile esaslı bir sosyalleşme aracı olduğu bilinen spor genel eğitime katkı sağlarken, ferdi ve toplumsal kalkınmayla birlikte ülke kalkınmasının da temel araçlarından sayılmaktadır (Taşmektepligil,Y.1995:2). Bütün bunların bir neticesi olarak günümüzde sıkça telaffuz edilen ve “Her Yerde Spor”, “Herkes İçin spor”, “ Hayat boyu spor”, “Sağlık İçin Spor” gibi kalıplaşmış sloganlaşan sözlerde ifadesini bulan uygulamalar tüm dünya da imkânları zorlayarak faaliyet sahalarının sınırlarını genişletebilme çabalarını sürdürmektedir.“Son yıllarda spor aktivitelerine olan ilgilerdeki

değişimler, spor kavramının boyutlarının genişlemesi, sosyal ve kültürel yapılar ile spor aktiviteleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır (Karaküçük,S.1999:244).

Sağlıklı yaşam için spor düşüncesi, geçen asrın başlarında ele alınmaya başlamış ve altmışlı yıllarda bu alanda yapılan çalışmalar önemli düzeylere erişmiştir. Günümüze kadar sayıları ve bilimsel güvenilirliği giderek yükselen araştırmalar arasında en ilginç olan bir konu başlığı ise sağlık ve zindelik için her yaşta spor olmuştur. (Erkan,N.1998:11)

Bu konuda Türkiye maalesef çok yavaş gelişen ülkeler arasında (Erkan,N.1998:13) bulunmaktadır. Kuşkusuz bunun nedenleri çok çeşitlidir ve araştırmaya ihtiyaç duymaktadır. Bilinen o ki bugün “ileri ülkelerde halkın yüzde 60’ı hatta yüzde 70’lerine varıncaya kadar spor yapılmaktadır (Taşmektepligil,Y.1995:67). Örneğin Belçika’da yapılan bir araştırma nüfusun yüzde 77’sinin spora katıldığını göstermektedir. Bu katılımcıların %53 haftada bir saat, %30 u ise haftada en az iki gün ve iki saat spora katılmaktadır (Bostancı,Ö. Taşmektepligil,M.2000:26).

Bireyler serbest zamanlarını değerlendirmek, güçlendirmek, kendini savunmak, sağlığını korumak vb. gibi nedenlerle sportif faaliyetlere yönelmektedir.

Sportif faaliyetler, belirli bir noktaya kadar günlük yaşamın sıradanlığından sıyrılmaya çalışılan bir dizi sportif faaliyetlerdir ve bu faaliyetler bir amaca yöneliktir (Bayer,E.1987:574). Amaçlar elde edilecek ideal sonuçlardır. Amaç insanların yönünü tayin etmede ve faaliyetlerin şekillenmesinde etken olur. Araştırmacılar özellikle genç insanların enerji yüklü olduğunu ve saklı olan bu enerjisini herhangi bir şekilde açığa çıkarmak için çeşitli yollar arayacaklarını belirtirler (Karaküçük,S vd Yetim A.A.1997:71). Enerjisini spor yoluyla harcamak isteyen kişiler farklı sporlara yönelebilirler. Kimi futbol, güreş, atletizm, boks, tenis, teakwan-do yapar. Yani kişiyi o yönde spor yapmaya yönelten bir kuvvet ya da bir hareket edici kuvvet vardır. Burada kişi niçin güreş değil de basketbol veya atletizm değil de futbola yönelmektedir? Bunların tek cevabı, birey davranışlarını etkileyen motivelerinin farklı olduğudur. (Öztabağ,L.1993:16) Sporda motiv, bireylerin kişiliğini ve amaçlarına bağlı olarak belli bir durum ya da sürenin ötesinde sportif faaliyetlerde yer alma isteğini gösterir. Bu

durumda sporda motiv spor aktivesinden önce, devamında ve de sonrasında oluşan bilimsel ve duygusal (umut,korku,mutluluk,hayal kırıklığı gibi) süreçlerdir.

Bireyi spor yapmaya yönelten nedenleri branşı çok sevmek veya salt spor sevgisi ya da spor aşkı ile izah etmek tek başına yeterli görülmemektedir. (Koç,S. 1994:173,Başer,E. 1986:72). Bireyi spora yönelten nedenleri şöyle sıralanmaktadır.

1-Anne ve babası eski bir sporcu olduğu için

2-Yeni bir çevre için

3-Beden eğitimi öğretmeni yönlendirdiği için

4-Hareket dürtüsü, performans gösterme arzusu, kendi değerini ölçme isteği ve ya saldırganlık duygusunu köreltmek için

5-Herhangi bir başarısızlığı ya da hayal kırıklığını telafi için

6-Dünya görüşü spor yapmayı gerektirdiği için

7-Seyahat imkânları doğabilmesi için

8-Başarılı olmak suretiyle milli duyguları yaşamak için

9-Hoşlandığı için

Spor zevk için, amatörce yapıldığı gibi, yarışma ruhuyla ve belli bir kazancı elde etme amacıyla da yapılır. Atma, atlama, koşma, yüzme gibi doğayla savaşım yöntemlerinin güdüselleşerek bir boş zaman uğraşısı olarak ortaya çıkan spor günümüz koşullarında tam gün çalışmayı, uzmanlığı gerektiren bir meslek haline gelmiştir.

Psikolojik olarak bireyler, spor yoluyla fiziksel, zihinsel ve toplumsal faktörlerin birleşmesinden bir kişilik kazanır. Hoşgörülü, centilmen bir kişilik spor yoluyla da kazanılır. Saldırganlık eğilimlerinin doyurulması ve cinsel gerginliklerin giderilmesi yine sporla sağlanabilir. Ayrıca kişiler spor yoluyla bir takıma veya bir gruba dahil olarak yalnızlık duygusundan kurtulur. Bir spor takımı destekleyerek o takımın başarı veya başarısızlıklarıyla bütünleşir ve takımın başarısını kendine yansıtır. Yalnızken coşkunluk göstermezken, grup halindeyken gösterilir. Bunun için psikiyatrisler spor alanlarına bir tür hastane gözüyle bakmaktadırlar. Bastırılmış duygularının dışarıya atılmasına, yani kişinin boşalmasına yol açan spor sahaları psikiyatristlerce tedavi yerleri olarak

görülmektedir. Bununla birlikte bazı kişiler (maç hastaları) uygun olmayan tavırlar içine girerek kendilerine ve çevrelerine zarar vermektedirler (Tezcan,M.1997:101).

Her birey beden eğitimi ve spor yapma, beden formunu geliştirme ve yetenekler uygun sportif performans seviyesine ulaşabilme olanağına sahip olmalıdır. Okul öncesi çağındaki çocuklarda dahil olmak üzere gençler, yaşlılar ve sakatların gereksinimlerine uygun beden eğitimi ve spor programları sayesinde kişiliklerinin temel gelişmesini sağlamak için özel ortam hazırlanmalıdır (Unesco,1984:87).

Yapılan bütün egzersizlerde ana hedef vücudu sağlıklı tutmak veya sağlığın bozulmasına mümkün olduğu kadar önlemektedir.

Bugün bütün dünyada yapılan araştırmalar göstermiş ki, spor hem hastalıkları önlemede, hem de hastalıkların iyileşmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Abaoğlu,C.1982:230).

Spor yapan bireyler kendilerini daha dinç ve sıhhatli hissederler, kendilerine güven ve verimlilikleri artar. Akciğerlerin hava alıp vermesi, kalbin beslenmesi ve vücuda gönderdiği kan miktarı artmasına neden olur. Damar kireçlenmeleri önlenir, tansiyon, kolesterol, total lipit, kan şekeri yüksekliği dengelenir. İç salgı bezleriyle organların çalışmaları düzenlenir. Sinir sistemi üzerindeki etkisiyle aşırı heyecan, sinirlilik ve saldırganlık eğilimleri önlenir. Adaptasyon ve dayanıklılık gücü artar, irade kuvvetlenir.

Sosyal, kültürel ve toplumsal çevre içinde doğan insan çeşitli yönleriyle birçok bilim dalının ilgi alanına girmeyi başarmıştır. İnsanın anatomik, fizyolojik ve ruhsal yapısının incelenmesinde, hareketlerinin analizinde beden eğitimi ve spor bilimcisi de anatomi, fizyoloji, kinesyoloji, biomekanik, antropometri, pedagoji ve rehabilitasyon gibi bilim dallarından yararlanmaktadır.

2.5. Spora Katılımda Sosyo-Ekonomik Faktörler

Topluma uyum sağlama, ferdin ne kadar sosyalleştiği ile yakından ilişkilidir. Sosyalleşme süreci ile birey farklı durumlarda farklı rolleri oynayabileceği, verimli

normları kabul etmeyi öğrenir. Bireyin kendi rolünü yansıtmayı öğrendiği ve hatta bazı beklentileri reddedebilecek biçimde yüklendirdiği bir etkileşim sürecidir. Yalnızca rol uzaklığıyla yaratıcılık ve yapıcı etkinlikler mümkün olabilir (Balcıoğlu, İ.2003:69)

İş hayatında ve daha sonra genelleşerek sosyal hayata yansıyan amaçsızlık ve monoton çalışma şartlarının doğurduğu kötümser ve bunalımlı tutumların giderilmesinde spor, kişiyi, fiziki ve psikolojik yönden güçlendirmekle kalmamakta, aynı zamanda kişide sorumluluk ve işbirliği eğitimi ile düzen sağlama yeteneklerini ortaya çıkararak sosyalleşmesine katkıda bulunmaktadır. Hem kişisel, hem de sosyal kalkınmanın gelişmesine yardımcı olmaktadır. Spor kişi ve toplum ilişkilerini geliştirerek toplumun yücelmesinde de önemli bir araç olmaktadır. Herhangi bir toplumun milli kültüründen kaynaklanan spor faaliyetleri o toplumlara kültürel etkileşim sağlamaktadır.

Daha geniş kapsamıyla ele alındığında spor, suçlu, özürlü vb. gibi sorunlu insanların sosyal hayata uyum sağlamalarında önemli rol oynadığını söylenebilir. Toplumun oluşturan bireylerin, hem genç hem de yaşlı kesimi için önemli bir konu olan boş zamanların değerlendirilmesinde spor çok değerli bir ilgi alanıdır. Sportif etkinliklerin gelişmesinde, yapılmasında rol oynayan sosyal ve ekonomik etkenleri şu şekilde sıralanabilir (Erkal,M.1982:43).

Kitle iletişim araçları,
Gelir düzeyinin yüksekliği,
Boş zaman yaratabilecek koşulların varlığı,
Genel ekonomik durum,
Nüfusun sosyal gelişmişlik durumu,
Sosyal ve kültürel düzeyin yüksekliği,
Sosyal statünün eğitim yoluyla elde edilmiş olması,
Kişilerin sosyalleşme durumu,
Toplam nüfus içinde genç/yaşlı oranı,
Spor için uygun bir alt yapının olması,
Toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel hedeflerinin belirlenmiş ve sosyal bütünleşmenin gerçekleşmiş olması.

Bu faktörlerin bir araya gelmesi ülkenin sosyal gelişmişlik düzeyini sağlar ve spor yapmaya istekli kişiler, diledikleri ölçüde spor yapabilme olanağına kavuşurlar. Ülkeler de yetiştirdikleri sporcular sayesinde yaygın propaganda fırsatını bulurlar. Sporcular günümüzde kültür elçisi konumuna geçmişlerdir. Uluslararası ilişkilerin düzenlenmesinde spor, diplomatik bir araç olarak değerlendirilmektedir, ilişkileri sınırlı veya gergin ülkelerin ilk temaslarının başlamasında, spor önemli bir rolü üstlenebilmektedir.

Sosyal bir olay niteliğine sahip spor ve beden eğitimi faaliyetleri, bedensel ve ruhsal bir eğitim ortamı olarak değerlendirmek mümkündür. Kişilerin sosyalleşmesine yardımcı olan, sosyal ilişkilerin ve toplumun sosyal yönden kalkınmasında rol oynayan eğitim programları, insan unsurunun niteliğini geliştirip, üretimde ve uygarlık yarışında daha başarılı hale getirmeyi amaçlar. Bu çerçevenin içinde yer alan spor, eğitiminin ekonomik kalkınmaya katkısından pay alır ve spora ayrılan kaynakların bir kısmı, eğitime direkt faydalar sağlar. Diğer taraftan eğitim faaliyetlerinin içine spor eğitiminin de eklenmesi, kişilere hem statü kazandırır, hem de gelir düzeyini yükseltir.

Bir ülke insanların canlılığı o ülkenin en değerli kaynaklarından biridir. Bireyin gevşemesi o ülkenin canlılığını yitirmesine sebep olabilir. Kendimizin ve bizden sonra geleceklerin hürriyetlerini muhafaza ve devam ettireceksek, bir insanın cesaret ve zekasının başlıca dayanağının fiziki sağlamlık olduğu ve bu yolda bilinçli şekilde çalışmaktır. Sosyal kalkınmaya önem verilmesi, bireyin ve ailenin hayat seviyesinin düzeltilip sağlamaştırılması ve ailenin, bir toplum birimi olarak eğitim ve kültür aktarma görevleri konusunda aydınlatılması ve desteklenmesi, kişisel uyumsuzluklara, sosyal ve kültürel çözümlerin sağlıklı sosyal değişmeye yöneltilmesi, istihdam imkanlarının artırılması, çalışma barışının sağlanması, artan milli gelirin sosyal adalet ilkelerine göre dağılımı, sosyal güvenlik ve refahın yaygınlaştırılması ile mümkündür (Muallimoğlu,N.1977:6).

Kalkınmanın hızlanması ve yüksek bir seviyeye çıkarılmasında insan faktörü asıl unsurdur. Günümüzde ekonomik gelişmenin sosyal ihtiyaçlar yarattığı ve sosyal gelişme olmadan ekonomik kalkınmanın yeterli seviyede gerçekleşemeyeceği şüphesizdir. Sosyal kalkınmanın gerçekleştirilmesinde sosyal hedeflerin ve politikaların tespit edilmesinin

önemli rolü vardır. Bu görüş çerçevesinde, sosyal hizmetler içinde yer alan ve toplum hayatında diğer sektör ve alt sektörle dikey ve yatay ilişkisi, sporun bir kalkınma aracı olarak kullanılmasının gereği ve yapabileceği etkiler kendiliğinden ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Spor, sadece insanların kas gücünü geliştirerek güzel bir vücut yapısına sahip olmasını sağlayan bir araç veya yetenekli olduğu spor dalında başarının doruğuna ulaşması demek değildir. Spor, bunların yanında alçak gönüllü, yardımsever, arkadaş canlısı, doğayı seven sağlıklı ruh yapısına sahip kişi özelliğini de kazandırır. Bu görünümle ülke ekonomisi ve insan gücüne dayalı iş verimi de o ölçüde artmış olabilecektir (Varış,F.1990:11).

Ülkelerin gelişmişlik seviyeleri, içinde yaşayan toplumun hayat tarzında değişiklikler yaratır. Bir ülkenin sanayileşme, şehirleşme ve tarımda modernleşmesi mal ve hizmet üretiminin artması yanında sosyal alanda da önemli gelişme ve değişmelerin meydana gelmesine sebep olmaktadır. Sanayileşmenin yüksek bir seviyeye ulaşması barınan insanlarla dar ve havasız iş yerlerinde çalışanların sağlıklarının bozulması ile birlikte moral güçleri de zayıflar. Boş vakitleri değerlendirmede genellikle kahvehanelerde sohbet ve faydasız oyun şeklinde olur. Bu da yeni yerleşen ve sanayileşen toplum birimlerinde bireylerin ve ailelerin hayatlarını devam ettirmek için gerekli olan bilgiyi konuşma tecrübelerinden öğüt dinleme veya tartışma yollarıyla edinmelerinden öteye geçemez. (Çetin,N.1986:14)

Çalışanların sağlıklarını korumak, moral güçlerini geliştirmek üzere spor faaliyetlerinin düzenlenmesi ve gerekli tesislerin yapılması konusunda önem verilmelidir. Böylece iş kazaları, çalışma yorgunlukları, boş zamanların değerlendirilmesi, çalışma hayatının yarattığı bedeni ve ruhi dengesizliklerin önlenmesine olanak sağlamış olacaklardır. Böylece üretim insan ilişkilerinin düzenli olması toplum refahı açısından olumlu gelişmelere neden olacaktır (Çelik,İ.İ.2002:35).

Spor geniş ölçüde turizm sektörünü de destekleyen bir unsurdur. Uluslar arası müsabakalar, bireylerin birbirlerini ziyaret etme alışkanlığı, tarihi ve turistik yerlerin, sporcuların ziyaretleri aracılığı ile tanıtılıp geniş bir turist kitlesinin gelmesine olanak

sağlayacaktır. Bu ise kültürün çağdaşlaşmasının bir aracı olarak kullanılabilir (Erkal,M.1986:43).

Spor, bir toplumda kalkınmayı etkileyen araçlardan biridir. Sporun, sosyal kalkınmayı olumlu yönde etkileyebilmesi, her şeyden önce geniş kitlelerin temel spor kültürüne ve spor olanaklarına sahip olmasına bağlıdır. Bu konuda istenen nitelikte bir seviyeye ulaşılmamış ise, sosyal yapı araştırmaları ile nedenleri tespit edilmeli ve değerlendirilmelidir (Çelik,İ.İ.2002:37).

Sporun ülke düzeyinde yaygınlaştırılması, yani yatay hareketliliğin gerçekleştirilmesi amaçlardan biri olmakla beraber, temel amaç sosyal kalkınmaya katkı sağlayan, kalite zorunluluğudur. 20. Yüzyılın 2. yarısında başlayan teknolojik patlama ve onu izleyen uzay çağı günümüz insanı her yönden etkilemiştir. Ulaşım ve kitle iletişim araçlarındaki gelişme toplumları birbirine yaklaştırmış, insanların ve toplumların birbiriyle olan ilişkilerini ve karşılıklı etkileşimini artırmıştır (Başer,E.1985:9).

Ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel koşulu , insan gücünün verimli bir biçimde kullanılmasıdır. Ancak bu gücün verim oranının yüksek olması da insan gücünü oluşturan etkenlerin bilimsel olarak doyurulmasına bağlıdır. Ekonomik ve sosyal kalkınma ile birlikte sporda gelişme paralellik gösterecektir. Kalkınmanın hızlanması ve yüksek bir seviyeye ulaşması sosyal yapıda önemli değişikliklere sebep olur. Ülkemizde son yıllarda kalkınma hızının artması sporu olumlu yönde etkilemiştir. Türkiye’de sporun anayasa düzeyindeki en genel çerçevesi “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşının ruh ve beden sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.”(madde 59) şeklinde çizilmekte, böylece spor 1938’de oluşan “devletçi” anlayışının devamı olarak, hem devlet kuruluşlarınca götürülen bir kamu hizmeti hem geniş kitlelerin ruh ve beden sağlığını geliştirici bir araç olarak görülmektedir. Bu bakış açısı 59. maddenin gerekçesine çok daha nettir. Sağlık hizmetlerinin bir parçası beden sağlığının spor yaptırılarak korunmasıdır. Sporun kitlelere yayılması bu amacın gerçekleşmesine yarayacak araçların en etkili olanıdır. Sporun geliştirilmesi sadece fiilen spor yapanlara değil, seyircileri için de eğitici ve sağlık kurallarına uygun bir ortamda yaşamaya sevk edici sebebiyle devletçe ele alınması için bir başka sebeptir (Fişek,K.1985:166).

Spora başlama yaşı 6-9 yaş olarak değerlendirildiğinde okul öncesi ve ilköğretim okullarımıza ayrı bir önem verilmesinin gerekliliği ortaya çıkar. Bütün okullarımızdaki mevcut spor tesislerine baktığımızda, gerek kapalı spor salonlarının gerekse açık spor alanlarının çok yetersiz kaldığını görülür. Kaldı ki mevsim şartlarından dolayı özellikle sonbahar ve kış aylarında açık spor alanlarından yeterince faydalanılmadığı da bilinen bir gerçektir. Yine okullarımızda ki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sayıları geçmiş yıllara oranla daha fazla olmasına rağmen ihtiyacı tam olarak karşılayamamakta, spor alanlarının ve araç gereç eksikliğinin hat safhada olması nedeniyle öğretmenlerimizin verimlilik oranını da olumsuz yönde etkilemektedir. Gençlerin spor yapma olanakları çok sınırlıdır. Spor salonu olan okullarda bile öğrenciler çoğunlukla haftada 1-2 saat olan beden eğitimi dersi dışında etkin bir spor eğitimi yapamamaktadırlar (Oka,A.1986:84).

Çalışan gençlik için de aynı şeyler söylenebilir. Birkaç büyük sanayi kuruluşu dışında fabrika ve işyerlerinin hiçbirinde sporla ilgili alan, salon, araç ve gereç, reklam aracı olarak yararlanma eğiliminde olup ancak iyi yetişmiş, yetenekli sporculara olanak tanınmaktadır (Köknel.Ö.1982:62).

Sosyalleşme sürecinin, kişiliğin gelişmesinde en önemli yerini teşkil eden gençliğin ihtiyaç, beklenti ve özlemlerini karşılayıcı maddi ve manevi olanaklarının sağlanması, varlığını korumak ve devam ettirmek idealinde olan devletimizin, temel görevleri arasında gençliğin sağlıklı gelişmeleri ve sosyalleşmeleri için onlardaki yaratıcılık gücünü geliştiren ve topluma daha kolay uyum sağlama ve gençlikten gelen coşkuya deşarj (boşalım) olanağı veren spor ve spor teşekküllerine önem verilmelidir. Gençlik sorunlarının hafifletilmesinde bir araç ve aynı zamanda bedeni ve ruhi gelişmelerinin bir amaç olduğu sporun; köy–kasaba gençliğine, gecekondu-kent gençliğine, üretici–tüketici gençliğine, okuyan okul dışı gençliğe kişiliğini bulma,sorumluluk paylaşma, toplumsal hayat içindeki ilişkilerini geliştirme açısından yaygınlaştırılması çalışmalarına gidilmelidir. Bu çalışmalar mevcut durumun ve sorunların doğru olarak tespitine ve çözüm önerilerinin Türkiye şartlarına uygun gerçekçi bir yaklaşımla uygulamaya konulabilmesine bağlı olacaktır (M.E.G.S.B.1986:244).

2.5. Sporun Sosyalleşmedeki Rolü

2.5.1. Sosyalleşme

İnsanı insan yapan toplumsal varlığı olduğuna göre , sosyalleşme aynı zamanda insan olma sürecidir (Köknel.Ö.1982:237).

Bu süreç bireyle çevresi arasındaki iletişim ve etkileşim sonucudur. Bu yaşam boyu sürer ve bireye yeni yaşantılar kazandırır. Kişiliğin toplumsal, ahlaksal katmanı olan karakter, sosyalleşme sürecinin ürünüdür. Bireyin ahlaksal değerleri benimseyerek benliği üzerinde denetim kuran toplumsal bilince sahip olması sosyalleşmesi sonucudur.

Sosyalleşme süreci çocuğun doğuşundan itibaren başlar. Çocuk beş-altı yaşına gelince benlik ve kişiliğin temel unsurları oluşmuştur. Sosyalleşme daha sonraları yakın çevre komşuluk, arkadaşlık ve oyun grupları, okul ve kitle haberleşme araçları yoluyla giderek kesinlik kazanır.

Sosyalleşme süreci içerisinde en önemli süreyi kapsayan ailedir. Aile müessesesi içinde birey bazı davranış şekillerini ve toplumla ilgili temel normları kazanır. Burada en büyük pay anneye düşmektedir. Anne ne derece de iyi yetişmiş yeterli kültüre sahip ve yeterli bir sosyal çevreden geliyorsa bu durum çocuk üzerinde olumlu etki yapar. Aile ve okul çevresinde olgunlaşan ve yavaş yavaş sosyalleşme süreci içinde ilerleyen birey daha sonra iş yeri içinde de kendi şahsiyetini bulur ve geliştirir. Çalışma hayatı okul ve aile gibi ferdi saran bir sosyal çevredir. Şahsiyetini bulan ve sosyal ilişkilerini arttıran birey artık farklı amaçlar güden farklı kuruluşların (kooperatif,mesleki kuruluş,spor kulübü,sendika vs) faaliyetlerine katılarak sosyal hayat içinde yaratıcı olma özelliğini de geliştirmektedir. (Erkal,M.1986:45)

Sosyalleşme süreci içerisinde şahsiyetini geliştiremeyen ve yaratıcı olma özelliği elde edemeyen birey yeter derecede sosyalleşerek toplum üyeliğini kazanamamış demektir. Böyle bir kimse genellikle toplumda yerleşmiş norm, yasa, gelenek, töre, kamuoyu veya başka toplumsal norm ve kurumlarla saptanmış bulunan hoşgörü sınırlarının dışına çıkabilmekte, böylece toplum tarafında yadırganmakta ve hatta tepki görmektedir (Çelik,İ.İ.2002:27).

Kişiliğin oluşumunun ön koşulu ve kaçınılmaz bir ögesi olan benlikte sosyalleşme sürecinde ortaya çıkmaktadır. Benlik bir açıdan bireyin hem başkalarıyla paylaştığı hem de onu çevreden ve başkalarından farklılaştıran ayrıntıların bilincine varması demektir. Benlik bireyin ancak diğer insanlarla ve maddi evrenle ilişkileri yoluyla oluşabilmektedir.

Sosyalleşme sayesinde insan toplumun ortaya koyduğu tavır ve hareket modellerini örnekleri ve düşünme biçimlerini öğrenmektedir. Böylece sosyalleşme kişinin toplumsal kültürle bütünleşmesini ve içinde yaşadığı toplumla uyum sağlamasını mümkün kılan bir mekanizmadır.

Bireyin toplum içinde diğer bireylerle birlikte ortak bir yaşam sürdürebilmesi, toplumun örf ve adetlerine geleneklerine göreneklerine itaat etmesi, giyinme, yeme içme, uyuma, oynama, eğlenme, çalışma bakımından asli bir takım teknikleri kabul etmiş bulunması, toplumsal hayatın norm ve ayınlarına uyması ve grup içinde kendisine verilecek rolleri gereğince yerine getirebilmesi halinde gerçekleşir (Çelik,İ.İ.2002:30).

İnsanoğlunun sosyalleşmesi sosyal etkileşiminin bir sonucudur. Örneğin her insan ailesinin akrabalarının ulusal ve evrensel kültürünün etkisi altında kalarak ve aynı zamanda bunları etkileyerek sosyalleşir. Sosyal etkileşiminin niteliği ve buna bağlı olarak sosyalleşmenin alacağı biçim, ailenin ve toplumun gelişim düzeyine nitelik ve özelliklerine bağlıdır.

Her toplum iyi ve kötüyü, güzel ve çirkini, hoş ve nahoşu ne için yaşanması, ne için ölünmesi gerektiğini tanımlamaya çalışır. Sosyalleşme sürecinde çocuğa çoğu kez mantıklı bir kanıtlama gösterilmeden, toplumun değer ve normları aşılanır ve törelerin nasıl uygulanacağı öğretilir. Toplum bireyden iyi ve kötüyü anlamsını değil, hissetmesini ister (Tolan,B.1987:231).

2.5.2. Sosyalleşme ve Spor İlişkisi

Oyun, oyalanma, işten uzaklaşma aracı olarak tarih sahnesine çıkan spor, günümüzde siyasetten ekonomiye, ırkçılıktan ulus birliğine, uluslar arası barıştan

dayanışmaya, boş zamanın değerlendirilmesinden, meslekleşmenin birlikte getirdiği iş bölümüne açılan bir yelpazede çok yönlü etkileri olan toplumsal bir kurumdur. Fişek, sporu şöyle tanımlamıştır. Spor, yapan (sporcu) açısından kazanmaya dönük teknik ve fizik bir çaba; izleyen (seyirci) açısından yarışmaya dayalı estetik bir süreç; toplum genelince oluşturulan bütün içinde de, yerine göre o toplumun çelişki ve özelliklerini olduğu gibi yansıtan bir ayna (ya da bağımlı değişken), yerine göre onu yönlendirebilen etkili bir amaç, ama son tahlilde, önemli bir toplumsal kurumdur (Kurthan,F.1980:29-30). Bu tanım, sporun diğer yönlerini de göz ardı etmeksizin, toplumsal açıdan ele alarak yapılmış en gerçekçi tanımdır. Çünkü spor kendine özgü toplumsal kuralları, değerleri, etkileşim simgeleri ve süreçleriyle canlı bir toplumsal yapıdır.

Sosyalleşme (sosyalizasyon) kişinin toplumsal kültürle bütünleşmesini ve içinde yaşadığı toplumla uyum sağlamasını mümkün kılan bir mekanizmadır (Dönmezer,S.1984:141). Yeni doğan bir çocuk toplumsallaşma süreci ile sosyal davranışları öğrenip toplumsal sistemin bir üyesi haline gelir. Toplumsallaşma, kişinin toplumun değerlerini ve ideallerini benimsemesi, sosyal hayatta oynayacağı rolleri öğrenmesi anlamını taşır.

Bir çocuğun sosyalleşmesini sağlayan araçlar, ailesi, komşuları, oyun arkadaşları, okul arkadaşları, öğretmenleri ve kitle iletişim araçlarıdır (Josept,F.1994:26). Sosyalizasyon toplum açısından bir kontrol süreci ve grup yaşamında düzenlilik sağlama yoludur (Özgüven,M.1996:43). Bu anlamda toplumsallaşma yaşam boyu süren bir süreçtir.

Gelişmiş ülkelerde sportif yarışmalar da sosyalleşmenin önemli bir aracı olarak kabul edilir. Çocuğun temel gelişiminde oyuna sınırsız ihtiyacı vardır. Organize edilmiş sportif oyunlar yoluyla çocukların hem kendi akranları ile bir arada olması sağlanır hem de kurallara ve kararlara uyma, yenme ve yenilmeyi hazmetme gibi deneyimler kazandırılır. Ancak bu organizasyonlarda çocuğun insan yönü üzerinde durulmalı, sporcu yönü ön plana çıkarılmamalıdır. Böylece çocuk kendi vücudunu tanıma, fiziksel özelliklerinin farkına varma fırsatını elde eder. Kendinden daha çok iyi ve daha az iyi kişiler olduğunu fark eder. Daha az iyi olanları küçük görmemeyi, daha çok iyi olanları takdir etmeyi öğrenir. Bu deneyimler hayatı boyunca farklı konularda ve farklı koşullarda

karşılaşacağı benzer durumlara uyumunu kolaylaştırır. Mutlu ve başarılı olmak için çalışırken kendine ve başkalarına zarar vermeden rekabet edebilir.

Sosyalleşme nesnel olarak ve öznel olarak açıklanabilir. Nesnel olarak sosyalizasyon toplumun kültürünün bir kuşaktan diğerine geçirildiği ve bireyin, örgütlenmiş sosyal yaşamın kabul edilmiş ve onaylanmış yollarına uyarlandığı süreçtir. Öznel olarak sosyalizasyon ise, bireyin çevresindeki kişilere uyarlanması sonrasında cereyan eden bir öğrenme sürecidir (Josept,F.1994:110). Bu anlamda öznel sosyalizasyon bireyin öğrenmeleriyle ilgilidir. En önemli öğrenme süreci ise taklit ve rekabettir.

Çocuk ilk aylarından itibaren en basit davranış şekillerini bile taklit yoluyla geliştirir. Anne ve babayla başlayan bu taklit etmeler giderek sevdiği, beğendiği ve hayranlık duyduğu diğer büyüklerle devam eder. Sporcular, müzisyenler ve sinema oyuncularını gençlerin taklit etmeye en çok eğilim gösterdikleri kişilerdir. Bu yüzden sporcular örnek davranış ve alışkanlıklarıyla sosyalleşme sürecinde diğer kişilere iyi birer model olabilirler. Rekabet ise iki veya daha çok bireyin bir şeyi başarmada birbiriyle yarışmaya girdikleri uyarıcı bir süreçtir. Gelişmiş ve esnek kültürlerde sosyal öğrenme de son derece rekabetçidir (Josept,F.1994:111). Spor rekabetin en uygun koşullarda yaşanılmasına olanak sağlar. Başkalarıyla ilişki kurma sosyal öğrenmenin temel koşuludur. Kişinin yaşantısındaki ilişkilerin sayısı ve çeşitliliğinin artması onun toplumsallaşma derecesi ile ilgili bir fikir verebilir. Spor çalışmaları özellikle spor müsabakaları değişik okul ve kulüp elemanlarıyla farklı şehirlerin insanlarıyla, hatta uluslararası yarışmalar düşünüldüğünde farklı toplumların insanlarıyla temas kurulmasını sağlayan organizasyonlardır.

Spor, toplumdaki en yaygın kuruluşlardan biridir. Finansal harcamaları, katılımcıların ve seyircilerin sayısı, filmler, kitaplar, sporla ilgili karikatürler, harcanan süre, spor malzemeleri, sporun dökümanları olarak belgelenebilir. Bu yüzden sosyal bilimler çerçevesinde ele alınıp değerlendirilir.

Spor, belirli bir hedefi olan belli bir amaca yönelik, özel bir davranış halidir. Buna göre spor yalnızca motor edükasyon ya da bir seri motor faaliyetin geliştirilmesinden ibaret saymak yanlıştır. Sportif etkinliklerin içinde, değişik boyutlarda psikolojik etkenler de yer alır. Bu nedenle spor kavramının, beden ve ruh birliği içerisinde ele alınması

gerekir. Sporun özellikle sinir sistemi dengesine ve düzenlenmesine olumlu etkiler yaparak aşırı heyecanlanma, sinirlilik hallerini, saldırganlık eğilimlerini ve anksiyeteyi düzelttiği ve dolayısıyla kişisel iradeyi kuvvetlendirdiği bir gerçektir. Bundan ötürü spor, insanlarda yalnız fiziksel yönden değil, ruh sağlığı açısından da önemlidir. Özellikle gençlerde sporun çok boyutlu yararlarından bahsetmek mümkündür. Genç bireylerde zeka gelişmesini arttırdığı ve spor yapan çocukların derslerinde daha başarılı oldukları kanıtlanmıştır. Ergenlik döneminde aşırı cinsel dürtüler içinde olan gençlerin yapmış oldukları kişisel ve kollektif sporlar, güçlü bir telafi işlevi ile libidinal enerjinin fizik harcamalara dönmesini sağlayarak ruhsal ve bedensel stresin azalmasına yardımcı olur. Bunlara ek olarak spor, çocukluktan itibaren kişiliğin olumlu yönde gelişmesine, arkadaşlık duygusunun ve çalışma potansiyelinin artmasına katkıda bulunur. Psikolojik anlamı ile sporun bir doyum aracı olduğunu da söylenebilir. Sporda rekabet, hedefe daha önce ulaşma isteği, yetenek, üstünlük ve kontrol serbestliğini elde etmek amaçları kişiyi doyuma ulaştırır. Sporda insan psikolojinin önemi bilindiğinde ve benimsendiğine göre, bu önemli faktörü iyice değerlendirebilmek için psikoloji biliminde geliştirilmiş olan bazı kavramların bilinmesi gerekir. Psikolojik açıdan kişinin sportif etkinliği, belirli bir hedefi bulunan ve belirli bir eylem kalıbına uyan özel bir davranış biçimidir. Burada, üstün gelme gereğinin yarattığı soyut doyumun yanı sıra özellikle profesyonel sporcularda daha belirgin olmak üzere, kişisel gereksinimlerin spor yoluyla karşılanmasını hedefleyen, somut bir doyum da söz konusudur. (Sports in formation bulletin,1997:14).

Kişinin beden yapısıyla ilişkili olduğu uzun zamandır bilinmektedir. İçe dönük yapıdaki kişilerin çevre ve duygusal ilişkileri az olup, hassas ve duygusal bir yapıya sahiptirler. Dışa dönük kişilikli insanlar ise çevre ile çok çabuk ve kolay ilişki kurarlar, çok konuşurlar, çok neşelenip çok kızarlar. Sporda, bu kişilik örneklerinin bazılarından yararlanmak mümkündür. Sporda rekabetin giderek artması, antrenmanların zorlaşması ve insan gücünü zorlayan bedensel yüklenmeler, art arda gelen rekorlar, daha güçlü, daha hızlı olma isteği ve çabası, sporcu üzerindeki stresi arttırmakta ve kişilik sınırlarını zorlamaktadır. Bu denli aşırı zorlamalara dayanamayan sporcularda çeşitli problemler ortaya çıkabilmektedir. Sürekli olarak yüksek gerilim ortamında yaşayan sporcu, bu koşullara karşı çıkabildiği oranda başarılı olur ve madalyaya yani asıl amaca ulaşır. Hedefe ulaşmanın zorlaştığı ve çeşitli engellerin ortaya çıktığı durumlarda spor psikolojisinden yararlanmak gerekir (Balcıoğlu, İ.2003:114).

2.5.3. Sporun Sosyal Gelişmedeki Yeri ve Önem

Spor sosyolojisi alanında ilk kitap “ Sporun Sosyolojisi” adı ile Almanya da 1921 yılında Heinz risse imzalı olarak yayınlanmıştır. Bu kitapta ortaya konulan birçok toplumsal problemin yine bilimsel olarak çözülebileceği belirtiliyor idi. Risse bu yapıtında sporun toplumsal karakterini diğer alanlardan ayırıyor ve sınırlandırıyor. Bunu yaparken sınırlandırma ve konu içeriklerini genel sosyoloji ile bağlantılı olarak ele alıyordu (Abaoğlu,C.1982:56).

Spor Sosyolojisinde hareket noktası sporun, spor olayının bizzat kendisidir ve daha çok bu sektör içindeki durum değerlendirilir. Bu bakış konuya mikro açıdan değerlendirmeler getirmektedir. Sporcuyu, antrenörü, spor hekimi, sporcuyu ilişkileri, spor tesislerinin kullanım oranı, sporda alt yapı özellikleri, spor araç ve gereçleri, çeşitli branşlarda eğitici teknikler, beslenme gibi konular daha çok mikro konulardır. Sosyolojik açıdan spor ise , konuya makro açıdan , geniş bir perspektiften bakıştır. Burada hareket edilen alan bizzat toplumun işleyen bütünü ve sosyo – kültürel yapı içinde, bütünden bir parçaya; spora yaklaşmaktır. Toplum içinde ortaya çıkış özellikleriyle yerine göre bir olay, yerine göre ise olgu niteliği taşıyan spora toplumun bütünü içinde yaklaşmak daha uygun olacaktır(Çoban,B.www.bilalcoban.com.3.10.2006)

Sosyal gelişme, kişinin sosyal uyarıcıya, özellikle grup yaşamının baskı ve zorluklarına karşı, duyarlılık geliştirmesi, grubunda ya da kültüründe, başkalarıyla geçinmesi, onlar gibi davranmasıdır (Gökhan,N., Olgun,P. ve Gürses, Ç.1979:2)

İnsan belli bu zamanda belli bir sosyal ve kültürel ortamda doğar ve sosyalleşme süreci içerisinde çevresine ve topluma uyum çabası gösterir. Bu çaba önce aile sonra okul daha sonra meslek ortamı içinde devam eder.

Beden eğitimi ve spor aktiviteleriyle yalnız fiziksel gelişim değil zihinsel ve sosyal gelişimini de sağlamaktadır. Bu etkileriyle sporun bu özelliği başka hiçbir alanda bulunmamaktadır. Bu nedendir ki beden eğitimi ve spor tüm dünyada önemsenmiş ve okul programlarında yerini almıştır. Günümüzde modern beden eğitimi ve spor anlayışı gelişim özellikleri olan fiziksel zihinsel ve sosyal gelişim özelliklerini kazandırması ve insanların yaşam kalitelerini artırmaya yöneliktir. Bu bağlamda spor aktiviteleri sağlık,

boş zamanları değerlendirme, performans, kendine güven, kişiler arası ilişkiler ve aktif yaşam alışkanlıkları kazandırılması amaçlı yapılmaktadır (Aracı,H.1999:13). Beden eğitimi ve sporun ayrıca toplumsal bir yönü de vardır ki eğitimciler, bir ülkede düzenli spor yapan nüfusun çoğalmasını o ülkenin uygar olma durumunun bir göstergesi olarak kabul etmektedirler (Arslan,R.1986:31).

Gelişme, büyümeden farklı olarak bünyeye ve nitelikçe değişimleri içerir. İnsan gelişiminde olgunlaşma ve öğrenme iç içe oluşur. Gelişim bireyler arasında tempo farkı gösteren, çeşitli yönlerden dayanışma halinde oluşan karmaşık bir süreçtir. Bu süreci iç ve dış faktörler etkiler (İmamoğlu,A.F.1992:9). Sosyal gelişim bireyin davranışlarına bakarak değerlendirilebilir. Gelişim söz konusu olduğuna göre belli bir ilerleme görülmesi gerekir. Bu ilerlemede değişimler süreç içerisinde kolaydan zora, basitten karmaşığa gider.

Sosyal gelişme genellikle safhalar, sıralar serisi olarak, olgunlaşma ve tecrübenin birleşmesine bağlı olan bir hareket olarak tanımlanır. En çok kabul edilen ve belgelenmiş sosyal gelişme teorileri aşağıdaki şekilde gösterilir.

- 1- Gelişme aşamasındaki her safta özel mücadele ya da gelişmeye bağlı görevler içerir.
- 2- Genç bir kişi bir diğer safhadaki görevlerine geçmeden önce ilk safhadaki gelişimle ilgili görevlerini tamamlamalıdır, diğer bir deyişle ilk etapta var olduğuna inanılan öğrenme, bir diğer aşamadaki öğrenme için ilk şarttır.
- 3-Tecrübeler gencin yaşına ve gelişmesine bağlı olarak bütün gelişmeye katkıda bulunur.
- 4- Sosyal gelişme gençlerin olgunlaşma kapasitelerinin üstündeki tecrübelerle karşılaşınca bozulur veya tecrübelerin tekrarı bir sonraki gelişme safhasının oluşumuna izin vermez.
- 5- Toplumsal gelişme sürecinde, her başarılı aşamanın başında, gençler özellikle isteklidirler ve önceki safhalarda bitirilmeden bırakılan gelişim ile ilgili görevleri telafi edebilirler, diğer bir deyişle, gelişmeyi yakalamak mümkündür.

Doğumdan itibaren gelişim ile ilgili en önemli deneyimler fiziksel kontrolün sağlanmasıdır. Nesnelere tutma-atma, emekleme, yürüme, koşma, zıplama, atlama vb.

okul dönemi başladığında akranlarıyla ilişkiler ve otoriteyle başa çıkma gibi kişisel-duygusal deneyimler yaşanır. 10 yaşından itibaren yakın arkadaşlıklar ve paylaşma önem kazanır. Bu anlamda fiziksel hareketler, oyun ve spor çalışmaları insanların hayatındaki gelişme sürecinde önemli rol oynarlar. Zaten çocuklar hareketleri öğrenmek için çok isteklidirler ve bunları denedikçe sevinç duyarlar. Fiziksel kontrollerini sağladıkça da kendilerini başarılı bularak güven duyarlar.

Çocukların spor programlarında ne aradıklarını bilmek çok önemlidir, çünkü çocuklar aradıklarını bulamadıklarında, onların motivasyonu gittikçe azalacaktır ve yetenek gelişmesi zarar görecektir. Çocukların spor deneyimlerinde ne aradıklarını keşfetmenin bir yolu, çocukların kendilerine sormaktır; diğer yolu ise çocukların kendi boş zaman faaliyetlerini nasıl düzenlediklerini izlemektir.

Sportif etkinlikler kişisel nitelikte kalsa dahi, yine de sosyal ilişkilere konu olurlar; böylece sporun en önemli karakteristiklerinden birisi, sosyal bir olay olmasıdır. Sosyal gruplaşmalarda, birden fazla bireyin belli amaçlarla bir arada olduğuna göre, tek başına yapılan sporlarda dahi bu çerçevenin dışına çıkılmaz. Özet olarak spor, sosyal hayatın ve sosyal çevrenin önemli öğelerinden biri olma noktasına gelmiş ve kurumlaşmıştır. Yaşam düzeyinin yükselmesi, ulaşım ve iletişim olanaklarının gelişmesi ve ilerleyen teknoloji sayesinde, sayıca ve nitelikçe gelişen araç ve gereçlerle, spor kitleler arasında daha kolay yayılacak ve yaygınlaşacaktır. İşbirliği, sosyal ilişkilerin en yaygın formu değil fakat aynı zamanda grup ve toplumun sürekliliği ve dayanıklılığı için çok önemli ve vazgeçilmezdir. Kuşkusuz, işbirliği karşılıklı bir ilişkidir. İşbirliğinin, her iki taraf için de tümüyle eşit düzeyde bir çabayı ne kapsamasına ne de gerektirmesine karşın, tek yanlı olduğu söylenemez. Kişilerin birlikte hareket ettikleri söylendiğinde, bir hedefin elde edilmesi için az veya çok aynı anda ve birlikte çaba göstermeleri kastedilmiş olur. (Josept,F.1994:23).

Toplumsal ilişkiler toplumda hem yazılı hem de örf, adet gibi yazısız hukuka göre gerçekleşir. Toplumdaki bazı kurumlar ise sosyal ilişkilerin gelişip güçlenmesini kolaylaştırır. Dil, eğitim, din gibi spor da bu kurumlardan biridir. Spor özellikle barışçı olma niteliği ve uluslararası değişmeyen kuralları nedeniyle, aynı toplumdaki insanlar ve gruplar arası sosyal ilişkiler yanında diğer toplumdaki insanlar ve gruplarla kurulan sosyal ilişkilerin gelişip güçlendirilmesinde de olumlu etkiye sahiptir

Günümüz endüstri toplumlarında, toplumsal işbölümü ve uzmanlaşmanın gelişim düzeyine uyarak, sporun da sayıları ve çeşitleri artmıştır. Hatta spor kendi başına çok büyük ve karmaşık bir endüstri oluşturmaktadır. Artık spor çok sayıda tüketicisi olan bir ürün olarak kabul edilmektedir. Stadyumlarda izleyicileri, T. V. gazete ve dergilerde okuyucuları sayılarının fazlalığı nedeniyle bir çok başka ürünün tanıtımı için spor alanları tercih edilmektedir. Spor giyim, özellikle gençlerde normal günlük giyim yerini almıştır. Eğitim kurumları, sporu eğitimde etkili bir araç olarak benimsemişlerdir. Politikacılar halkta olumlu imaj yaratabilmek için spor organizasyonlarında ve ödül merasimlerinde görünmeye özen gösterir olmuşlardır. Hükümetler toplumsal çözülmeyi önlemek, insanların anarşi ve teröre yönelmesini engellemek için sporu önemsemeye, spor tesis ve organizasyonlarına yatırım yapmaya başlamışlardır.

Günümüzde hızla gelişen teknoloji, insan gücüne duyulan gereksinmeyi giderek azaltmış ve bunun sonucu olarak insanın doğal yapısına uymayan bir yaşam biçimi ile birlikte iş ve sosyal çevreden gelen baskılar, stresler dolaşım ve solunum sistemi hastalıklarını, özellikle gelişmiş ülkelerde başta gelen ölüm nedenleri arasına sokan faktörlerdir. Spor, çağdaş insanın karşısına dikilen bu tehlikeye karşı dinamik, güncel yaşamın getirdiği streslerden uzak bir ortam yaratarak çözüm getirmekte ve kazandırdığı sağlıklı yaşam biçimiyle de koruyucu tıbbı yardımcı olmaktadır. Sporun bu işlevi yanında kişilerin sosyal ve bireysel karakter gelişimi üzerinde de olumlu etkileri açıktır. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde spora büyük önem verilmekte ve erken yaşlardan başlayarak çocuklara spor ve beden eğitimi programları uygulanmaktadır (Gökhan.N,Olgun,P.vd Gürses,Ç.1979:3). Modern toplumların en belirgin özelliği olan sosyal farklılaşma artan işbölümü ile sosyal bütünleşme arasındaki uyumun sağlanmasında spor aktif bir ajandır. Toplumun sosyal yapısı içinde uyma ve çatışma modellerinin yanı sıra, huzursuzlukların, sapma davranışların azaltılması ve bunların normlarla ahenkleştirilmesi, gerginliklerin toplum yararına yöneltilebilmesinde spor önemli faktörlerden biridir (Erkal,M.1986:46). Bu açılarından ele alındığında da spor sağlık giderlerinin azalması, hastalıklar nedeniyle işgücü kaybının önlenmesi ve sağlıklı insanlardan oluşan mutlu ve barışçı bir toplum yaratılmasında umut vermektedir.

Aşağıda yer verilen sözler, sporun toplum için değişik açılardan önemini vurgulayan bazı örneklerdir.

Atatürk: “Başarılı olmak için her türlü yardımdan çok bütün milletçe sporun esasını, değerini anlamak ve ona kalpten sevgi göstermek, onu vatani vazife saymak lazımdır” (İnan,A.1971:53).

Atatürk: “Dünyada spor hayatı, spor gayesi çok önemlidir. Bu kadar önemli olan spor hayatı, bizim için daha da önemlidir. Çünkü ırk meselesidir. Irkın düzelmesi ve gelişmesi meselesidir”

Alex Natan: “Sporcularımız ulusal gurur ve ulusal saygınlık konularında çok çarpık görüşlere sahip spor askerleri durumuna gelmişlerdir. Bugün, bütün dünyada, uluslararası spor, uluslararası sorunların çözümünde açık ya da gizli olarak kullanılan bir propaganda silahı, milliyetçilik duygularını körükleyen yeni psikolojik savaş yol ve yöntemlerini harekete geçiren bir amaç olmuştur” (İnan,A.1971:54).

Görüldüğü gibi spor her ülkede ve her dönemde önemli bulunmuştur. Ve içinde gerçekleştiği toplumun sosyal yapısına ve siyasal yönetimine bağlı olarak biçimlenmiştir.

Sağlıklı insanlar, sağlıksız insanlardan daha güvenilirdirler. O halde gelecekte toplumda sorumluluklar yüklenecek yetişkinlerin iyi alışkanlıklar edinmesinde gerek bireyler arası gerekse toplumlararası iyi ilişkilerin kurulmasında ve devamında çocukluktan başlayan beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin büyük önemi vardır. Bu bakımdan sporun, üzerine eğilinmesi gereken bir konu oluşu dünya ülkeleri tarafından da ele alınmıştır. UNESCO gibi kuruluşlar bu konuya önemle eğilmişler, dünyada birçok ülke beden eğitimi ve spor derslerinin artırılması yoluna gitmiş, sporda başarılı öğrencilere burslar, ödüller vererek teşvik etmişlerdir. Eğitim dönemlerinde gereği gibi ele alınmayan hareket ve beden eğitimi, çocukta ve okul gençliğinde spor bilincini ve alışkanlığını oluşturamamaktadır (Büyükdüvenci,S.1987:27). Sonuçta, bedensel enerji kapasitesini iyi kullanamayan, bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden sağlıksız nesiller yetiştirme sorunuyla karşılaşmaktadır (Ateş,M.1992:15). Okul öncesi ve ilkokulların ilk sınıflarında müfredat programlarına baktığımızda bu programların günlük işlere ve anlayışa dayalı temel becerileri edinme ve geliştirmeyi ön plana aldığı, taklidi hareketlere ve dramatizasyona yer verildiği görülmektedir. İlkokullarda beden eğitimi derslerinin büyük bir çoğunluğu temel sportif eğitimden yoksun sınıf öğretmenlerince işlendiği göz önüne alınırsa uygulamanın ne derece sağlıklı olacağı düşünülmelidir. Eğitime yapılan

yatırımın insana yapılan yatırım olduğunu kabul ederek, teorik anlamda kabul edilenlerin hayata geçirilmesi gerekir.

Verhaegen'in belirttiği gibi sporun eğitimde yararlı olabilmesi için bir topluluk içerisinde bireysel özgürlüğün egzersizi, kendini ve başkalarını daha iyi tanıma, iletişim ve değişim, duygulanım gücünün gelişmesi, sevinç ve mutluluk kaynağı olması, çeşitli bedeni, ahlaki ve entellektüel değerleri, yaşanmış deneyimler haline getirmesi gerekir (Başaran, İ.E.1978:23). Eğitimin başlangıç noktasında da kısa ve uzun vadeli amaçlarının temelinde de insan vardır. Bu anlamda eğitimin bir parçası olarak spor, toplumsal sağlık, huzur ve barış için insanın bütünlüğüne ve tüm kişiliğine katkıda bulunacak şekilde değerlendirilmelidir. Her bireyin karşılanması gereken sosyal ihtiyaçları arasında, ait olma, sevilme, tanınma ve kabul edilme isteği bulunur. Bu ihtiyaçları karşılandığında, bireyin topluma uyumu kolaylaşacaktır. Spor, eğitim sistemi içinde gereken yeri ve önemi alıyor ise, bireye bu ihtiyaçlarını karşılama olanağı sağlanmış olur. Sosyal tatmini yaşayan birey mesleki yönden eğitilmek, toplumsal idealleri benimsemek ve toplumsal gelişmeye katkıda bulunmaya hazır durumdadır

2.6. Niğde İlinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Seviyesi

Bilindiği gibi ekonomik kalkınma, bir ülkede toplumun sosyo ekonomik yapısının değişmesi ve nüfus başına düşen üretim hacminde meydana gelen önemli reel artışlar, refah seviyesinde beliren yükseliştir. Refah seviyesinin dar anlamı ile yükselişinin en iyi ölçüsü, üretimden nüfus başına düşen payda meydana gelen artıştır. Ancak kişi başına gelir düzeyinde ki artışlar, tek başına olarak, ekonomik kalkınmayı tam anlamı ile ifade edememektedir. Dolayısıyla, refah seviyesini geniş anlamda tanımlayarak toplumun sosyo-ekonomik yapısında ki değişmeyi bu para metrelerdeki değişmeyi de göz önüne alarak değerlendirmek gerekmektedir. Bu amaçla bu bölümde Niğde ilinin sosyo ekonomik yapısı, kişi başına gelir düzeyinin yanı sıra diğer göstergeler(ekonomik, sosyal, kültürel) açısından ele alınıp değerlendirilecektir. Niğde ilinin sosyo ekonomik gelişmişlik düzeyi incelenirken, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü'nce 2003 yılında yapılmış olan "İllerin Sosyo ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırma(2003)"sından yararlanılmıştır(Gedar, H.H.2003:68).

Niğde ili sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi sıralamasında -0,35582 endeks değeri ile 81 il içerisinde 49.sırada yer almaktadır.

2.7. Niğde İlinin Coğrafi ve Sosyal Yapısının Sportif Faaliyetlere Etkisi

Niğde ili, güneyinde bulunan dağların, Akdeniz iklimini etkisini engellemesi nedeniyle yazları sıcak ve kurak, kışları yağışlı ve soğuk geçen karasal iklime sahiptir. En kurak mevsim yaz, en yağışlı mevsim ilkbahardır. Yılda ortalama 17 gün kar yağar ve yerler ortalama 31 gün karlı kalır. Kış aylarında yüksek basınçın etkisiyle Niğde'de değişik bir yağış rejimi görülür. (Hayber,H.2003:3)

Bu nedenle kış aylarında açık alanlarda spor faaliyetleri yapılamamaktadır. Kış aylarında spor salonlarında yapılan faaliyetlere de katılan sporcu sayısı nüfusa göre fazla değildir.

Aladağlar, dağcılık, yürüyüş ve tırmanışlar için torosların en uygun bölümüdür. Tırmanışlar için en uygun yollar Çamardı ilçesindeki Demirkazık ve Çukurbağ köylerinde olup buralarda birçok sporcu kamp yapmaktadır.

Bolkar dağları da yürüyüş ve kış sporları açısından oldukça cazip bir bölgedir. Özellikle 7 km'yi bulan doğal pisti ile tur kayağı yapılmaktadır. Kış turizmi ve kış sporları özellikle Bolkar Dağlarında büyük gelecek vaat etmektedir.

2000 yılı nüfus sayımına göre Niğde'nin nüfusu 348.081 kişidir. Nüfusun 126.812'si (% 38'i) şehir merkezlerinde, 221.269'u (%62'si) bucak ve köylerde yaşamaktadır. Nüfus yoğunluğu km ye düşen insan sayısı 41 kişidir. Gerek şehir merkezlerindeki nüfusun, gerekse köylerdeki nüfusun büyük bir bölümü merkez ilçede yoğunlaşmıştır. Niğde'nin en az nüfus yoğunluğuna sahip ilçesi Çamardı'dır.

2000 yılı nüfus sayımına göre Niğde ili nüfusu ve nüfusun yerleşim birimlerine göre dağılımı tablo 1'de verilmiştir. Niğde ilinin yıllık nüfus artış hızı %9.5'dir. Toplam aile sayısı 65.351' dir. Bunun 38.355'si geçimini tarımla sağlamaktadır. Yüzölçümü: 14.294 km² dir.

Tablo1 : Niğde İlinde Nüfusun Yerleşim Birimlerine Göre Dağılımı

İlçe	Nüfus (2000 sayımı)		
	Merkez	Belde ve Köyleri	Toplam
Niğde (merkez)	78.088	99.308	177.396
Altunhisar	3.839	18.445	22.284
Bor	29.804	33.216	63.020
Çamardı	4.086	16.216	20.302
Çiftlik	4.627	27.524	32.151
Ulukışla	6.386	26.560	32.928
Toplam	126.812	221.269	348.081

Niğde nüfus sayısına ve ildeki faal sporcu sayısına bakıldığında spor yapanların sayısı nüfusa oranı düşük düzeydedir. Son yıllarda spora ilgi artmaktadır. Niğde de sporun yaygınlaşması açısından daha önceki yıllara nazaran giderek bir artış gözlenmektedir. Spor salonlarına, şehir stadına ve çevredeki koşu yollarına bakıldığında yürüyüş yapan insanların çoğaldığı gözlenebilir. Halkın spor konusunda bilinçlenmesi, birçok hastalığı tedavi edici yönünün bulunması, stres ve kaygıyı azaltması ve daha sağlıklı ve uzun bir yaşam geçirmek isteyenlerin tercihi olan spor sayesinde, sporun giderek yaygınlaştırılmasını hızlandırmıştır. Spor sayesinde insanların sosyalleşerek, kendilerini rahat hissetmeleri, güven duymaları, mutlu, sakin bir hayat sürmeleri açısından spora her geçen gün ilgi artmaktadır.

Spor kültürünün oluşmasında eğitimin yeri büyüktür. Niğde ilinde okuma-yazma oranı %95'dir. Genel Nüfus Sayım sonuçlarına göre Niğde ilinde 6 yaş ve üzeri nüfusun içinde okuma-yazma bilenlerin oranı %77.7'dir. Bu oran erkeklerde %88.4, kadınlarda ise 67.8'dir (Ertuğrul,E.1998:43). Niğde de sporun yaygınlaştırılmasında eğitim açısından da alt yapı yeterlidir. Okur yazar oranı yüksek ve halkın spora yönlendirilmesinin daha kolay olduğu düşünülebilir.

2.8. İldeki Spor Yatırımları ve Spor Faaliyetleri

2.8.1. Niğde’de Sporun Tarihçesi

Niğde ilinde bedeni bir oyun ve hareket olarak tanıdığımız spor, eskiden beri üzerinde durulan bir konu olmuştur. Bu konu daha ziyade bölgemiz halkının fizik ve moral kabiliyetinin gelişmesinde etkili olmuştur.

1938 yılında kurulan, halkevi spor kolundan maddi yardım gören Niğde gençlik spor klübü atletizm, güreş, futbol, cirit, voleybol, izcilik, atıcılık ve avcılık sahalarında faaliyetlerini geliştirmiştir. Bölgede güreşin beynelminel oyun kaideleri kabul edilmeden, kasaba ve köy meydanlarının çayırlarında bilhassa karakuçak güreşleri yapılmıştır. Niğde de milli sporumuz olan güreşin çok eskiden beri yapılageldiğini Evliya Çelebinin seyahatnamesinden öğreniyoruz. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Niğde den bahsederken “Pehlivanlar diyarı Niğde “diye söz etmektedir (Niğde yıllığı.1997:9).

Bölgede cirit cumhuriyetten evvel Milli mücadele yılları arasında oynanan ve çevre halkının takdirini toplayan bir spordu. Niğde bölgesi ve çevresinde Cumhuriyet dönemine kadar güreş, avcılık, atıcılık ve cirit sporları yapıldığı bilinmektedir. Ayrıca eski Niğde’de kılıç kalkan oyunu gözlenmiştir.

Bölgede futbol faaliyetleri 1927 yılında başlar. Kayseri Ulukışla Demiryolları yapım yıllarında demiryolu mühendisi olan Alman Bohner tarafından futbol, zamanın gençlerine kuralları ile öğretilmiş, bölgede ilk gençlik teşekkülü kurulmuştur. 1947 yılında yapılan şehir stadyumunun başlangıçta 200 kişilik açık tribünü bulunuyordu. 1970 yılında tesis genişletilerek 6 kulvarlı Atletizm pistti 1987 yılında ilave olarak 2500 kişilik kapalı tribün yapılarak futbol oynanır ve atletizm yapılır hale gelmiştir. 1967 yılında 1000 kişilik kapalı spor salonu hizmete açılmıştır. 1986 yılından itibaren Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü İl özel İdarenin katkıları ile kasaba köylere futbol sahası yaptırmıştır (Niğde yıllığı.1997:253).

2.8.2. Niğde’de Bulunan Spor Tesisleri

2.8.2.1. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne Ait Spor Tesisleri

- Niğde 5 Şubat Kapalı Spor Salonu: 1967 yılında açılan spor salonu 750kişi kapasiteye sahip olup, bütün branşların yapılmasına elverişlidir.
- Hizmet Binası: Spor salonunun bulunduğu arsa üzerine yapılan idari bina 4 katlı olup, 1994 yılında inşa edilmiştir.
- 5 Şubat Şehir Stadı: 3000 kapalı tribün, 2000 açık tribüne sahip olan çim zeminli, dört kulvarlı koşu pistinden oluşan stadın önünde antrenman sahası da bulunmaktadır.
- Ulukışla Stadı: 500 Seyirci kapasitesine sahip olup, Ulukışla ilçesinde bulunmaktadır. Saha girişindeki voleybol ve basketbol sahası bulunmaktadır.
- Bucak Çayır Stadı: Saha zemini çim olup, 250 kişilik seyirci kapasitesine sahiptir. İlimiz birinci amatör futbol müsabakaları bu sahamızda yapılmaktadır.
- Çiftlik Futbol Sahası: Çiftlik ilçesinde toprak zeminli 20 yıllık kullanım hakkı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ait spor sahasıdır.
- Altunhisar Futbol Sahası: Altunhisar ilçesinde, toprak zeminli olup, kullanım hakkı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ait spor sahasıdır.
- Bor 100. Yıl Stadı: 1982 yılında yapılmış olup Bor ilçesinde 2000 kişilik seyirci kapasiteli olarak yapılmıştır.
- 75. Yıl Spor Salonu: 500 kişilik kapasiteye sahip sentetik zeminli olan spor salonunda bütün branşlar yapılmaktadır.

- Dağcılık Okulu ve Oteli: 68 kişilik kapasiteye sahip dağcılık okulu ve oteli, Niğde , Çamardı Demirkazık köyünde bulunmakta olup birçok branşta kamp eğitim merkezi olarak da kullanılmaktadır.
- Demirkazık Dağ ve Kayak Evi: 1987 yılında İl Özel İdaresi Müdürlüğünce yapılarak, 99 yıllık kullanım hakkı Gençlik Ve Spor Genel Müdürlüğümüze 16.04.1984 tarih ve 1.22.51/0626 sayılı protokolle verilmiştir. 80 kişilik kapasiteye sahip olup Çamardı Demirkazık köyünde bulunmaktadır. Bu dağ ve kayak evi de kamp eğitim merkezi olarak da kullanılmaktadır.
- Gençlik Merkezi: Çamardı Demirkazık köyünde bulunmakta olup el beceri kursları (sosyal faaliyetler) yapılmaktadır.
- Bor 100. Yıl Spor Salonu: 500 kişilik seyirci kapasitesine sahip olan salon 1980 yılında hizmete açılmıştır.
- Bor Kapalı Yüzme Havuzu: 1995 yılında yapılmaya başlanmış fakat fiziki gerçekleşmesi yapılamamıştır.
- Niğde Kapalı Yüzme Havuzu:1 994 yılında başlanmış fakat fiziki gerçekleşmesi yapılamamıştır.
- Bolkar Dağ ve Kayak Evi: 1996 Yılında tamamlanmış, 100 yataklı dağ evine yeterli ödenek temin edilmediğinden 04.11.1993 tarihi protokol ile Genel Müdürlüğe devredilmiştir. Fakat kullanımı yarı yarıya gerçekleştirilmiştir.

2.8.2.2. Milli Eğitime Bağlı Spor Tesisleri

- Gazi İlköğretim Kapalı Spor Salonu: 270 seyirci kapasitesine sahip salon Gazi İlköğretim Okulu sahası içindedir. Basketbol, voleybol, halkoyunları branşlarında ilimiz Milli Eğitim spor müsabakaları yapılmaktadır.

- 19 Mayıs İlköğretim Spor Sahası: Basketbol ve voleybol branşlarının yapılmasına elverişli spor sahasıdır.
- Faik Şahenk A.T.L. Kapalı Spor Salonu: Seyirci kapasitesi olmayan salon basketbol,voleybol, hentbol, masa tenisi, badminton gibi spor faaliyetlerinin yapılmasına elverişlidir.
- Atatürk İlköğretim Okulu Spor Salonu: Parke zemine sahip salonda seyirci tribünü bulunmamakta olup, basketbol, voleybol branşları yapılmakta, badminton müsabakaları da burada yapılmaktadır.
- 5 Şubat İlköğretim Okulu Kapalı Spor Salonu: Hizmet verememektedir.
- Anadolu Öğretmen Lisesi Spor Salonu: 100 kişilik seyirci kapasitesi bulunan bu salonda voleybol, basketbol, hentbol, badminton, masa tenisi, bilardo gibi spor faaliyetleri yapımına elverişlidir.

2.8.2.3. Niğde Üniversitesi'ne Bağlı Spor Tesisleri

- Niğde Üniversitesi B.E.S.Y.O Spor Salonu: 560 kişilik seyirci kapasite sahip salonda basketbol, voleybol, hentbol, cimnastik, güreş branşlarında sportif faaliyetler yapılmaktadır. Aynı kapasiteye sahip iki salon yer almaktadır. Üniversiteler arası müsabakalarda ve bahar şenlikleri sportif faaliyetlerde bu salon tercih edilmektedir.
- Niğde Üniversitesi Futbol Sahası: 1500 seyirci kapasitesi olup toprak sahaya sahip olan bu sahada futbol ve atletizm branşları yapılmaktadır.
- Niğde Üniversitesi Rektörlük Antrenman Spor Salonu: 100 kişilik seyirci kapasitesine sahip, basketbol,badminton ve voleybol branşları oynanmaktadır.
- Niğde Üniversitesi Rektörlük Antrenman Spor Sahası: Futbol ve tenis kortu sahaları yer almaktadır. Üniversite dışında halkada hizmet vermektedir.

2.8.2.4. Niğde İlindeki Özel Spor Tesisleri

- Olimpik Form Spor Kulübü: Şahsa ait olup muay thai – kick boks – taekwando – çocuk cimnastiği – vücut geliştirme – step aerobik branşları bulunmaktadır. Bu spor salonu hentbol, basketbol, halkoyunları, branşında kulüp olarak müsabakalara katılmak istenmiş ve G.S.İ.M salonunda kulüp adına diğer sporcular katılabilmekte olup, isim olarak kulüplerinin ismi geçmektedir.
- Akdemirler Spor Tesisi: Şahısa ait olup futbol branşında hizmet vermektedir.
- Okyanus Plaza Halı Saha Tesisleri: Okyanus plaza ticaret Ltd. şti. ne ait olup futbol branşında hizmet vermektedir.
- Hakan Spor Tesisleri 1-2: Şahısa ait olup futbol branşında hizmet vermektedir.
- Polis Meslek Yüksek Okulu: Polis meslek yüksek okuluna ait olup futbol branşını, voleybol branşını, basketbol branşında, hentbol branşında, yakın savunma sporlarında hizmet vermektedir.
- İl Jandarma Komutanlığı: İl jandarma komutanlığına komutanlığına ait olup futbol branşında hizmet vermektedir.

2.8.3. Tesislerin Kullanımı

İl merkezinde iki adet spor salonu olması ve Niğde Üniversitesinin açılması ile sporcu potansiyelinin büyük ölçüde artması nedeniyle salon ihtiyaçlara cevap veremeyecek hale gelmiştir. 5 Şubat Spor Salonu ve 75.Yıl Spor Salonu gündüz tam kapasite gece ise 23.00'e kadar okullar, üniversite, kulüpler ve müesseselerin çalışmaları için programlanmıştır.

Taşra teşkilatlarında tesislerin tam kapasite ile çalıştırılması için başarılı sporcuların ödüllendirilmesi, malzeme yardımında bulunulması, eğitim ve öğretimde spor okulları

açılarak, öğrencilerin barınmasının sağlanması, Türk sporuna en büyük hizmet olacağı gibi sporda da başarıyı getireceği düşünülmektedir.

İlimizde il Başkanlığımız izni ile açılan spor tesislerimizden müdürlüğümüz gençlik merkezince haftada altı, ayda 32 saat olmak üzere ilimiz merkezinde bulunan bilardo spor salonları ile jimnastik salonlarında kurs verilmesi için tahsisi sağlanarak salonların haftada bir gün üçer saat çalışma yapması sağlanmıştır.

2.8.4. İldeki Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Spor Faaliyetleri

2.8.4.1. İldeki Spor Kulüpleri ve Spor Dalları

TABLO 2 : İldeki Spor Kulüpleri ve Spor Dalları

NİĞDE BÖLGESİ KULÜP LİSTESİ		
NO	KULÜP ADI	SPOR BRANŞI
1	Olimpik Form Spor Kulübü	Basketbol;Boks;Hentbol;Karate;Teakwan-Do;Voleybol;Halk Oyunları;Mücadele Sporları
2	Niğde Polis Meslek Yüksek Okulu Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol;Bilardo;Güreş;Hentbol;Masa Tenisi; Voleybol
3	23 Nisan Havacılar İlköğretim Okulu Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol; Güreş;Satranç; Teakwan-Do;Voleybol;Halk Oyunları
4	Y. Ağaçaşar spor kulübü	Basketbol;Voleybol
5	Bor Belediye spor Kulübü	Atletizm;Basketbol;Boks; Güreş; Masa Tenisi;Judo ve Kurash;Voleybol
6	Niğde Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol;Boks; Güreş; Hentbol;Voleybol
7	Yeni Ulukışla Spor Kulübü	Atletizm;Voleybol
8	Bor İdman Yurdu Kulübü	Basketbol;voleybol
9	Bor Şeker Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol;Güreş;Voleybol
10	Niğde Belediye Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol; Güreş;Satranç; Teakwan-Do;Voleybol
11	Elmalı Spor Kulübü	Atletizm;İzcilik; Teakwan-Do
12	1990 Çiftlik Spor Kulübü	Basketbol;Voleybol
13	Köy Hizmetleri Spor Kulübü	Atletizm
14	İşitme Engelliler Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol; Güreş;İzcilik;Masa Tenisi; Voleybol
15	Gençlik ve Spor Kulübü	Atıcılık ve Avcılık;Atletizm;Badminton;Basketbol;Bilardo;Boks; Briç;Jimnastik;Dağcılık;Geleneksel;Güreş;

		Halter;Hentbol;Herkes İçin Spor;Çim Hokeyi;İşitme Engelli.;İzcilik;;Judo ve Kurash;Karate;Kayak; Masa Tenisi;Okçuluk;Satranç; Teakwan-Do;Tenis;Voleybol;Fitness;Halk Oyunları;Mücadele Sporları
16	Edikli Spor Kulübü	Güreş;Voleybol
17	Aktaş Belediye Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol; Güreş; Teakwan-Do;Voleybol
18	Kemerhisar Belediye Spor Kulübü	Basketbol; Güreş; Voleybol
19	Niğde Doğa Sporları Kulübü	Dağcılık;Kayak ve Kızak;Tenis
20	Şimşek Spor Kulübü	Atletizm;Basketbol;Boks; Hentbol;Teakwan-Do
21	51 Niğde Spor Kulübü	Basketbol;Bilardo;Güreş;Boks;Hentbol; Teakwan-Do;Voleybol

Niğde geneli toplam 21 spor kulübü bulunmakta bunların 6'sı müessese,14'ü spor kulübü ve 1'i okul dur

2.8.4.2. İldeki Spor Branşlarına Göre Lisanslı Sporcular ve Spor Dalları

TABLO 3 : İldeki Spor Branşlarına Göre Lisanslı Sporcular ve Spor Dalları

Lisanslı Sporcu	Sayısı	Faal Sporcu	Sayısı	Sporcu Kartlı Sporcu	Sayısı
Basketbol	692	Basketbol	319	Üniversite	98
Teakwan-Do	534	Voleybol	241	Badminton	1
Satranç	519	Güreş	180	Basketbol	1
Atletizm	509	Atletizm	166	Herkes İçin Spor	1
Boks	326	Badminton	76	İzcilik	1
Voleybol	298	Teakwan-Do	71		
Güreş	252	Boks	48		
Hentbol	222	Kayak Ve Kızak	44		
Masa Tenisi	171	Geleneksel	43		
Dağcılık	159	Masa Tenisi	41		
Badminton	158	Judo Ve Kurash	31		
Atıcılık Ve Avcılık	138	Mücadele Sporları	26		
Kayak Ve Kızak	136	İzcilik	23		
Karate	136	Çim Hokeyi	22		
Judo Ve Kurash	135	Cimnastik	17		
Halk Oyunları	108	Dağcılık	14		
Cimnastik	90	Halk Oyunları	4		
Geleneksel	54	Atıcılık Ve Avcılık	3		
Mücadele Sporları	49	Vücut	1		

		Geliş.Fitness			
Bisiklet	45				
İzcilik	41				
Bilardo	36				
Çim Hokeyi	27				
Herkes Spor İçin	25				
Halter	12				
Tenis	9				
Vücut Geliş.Fitness	5				
Otomobil Sporları	3				
Su Altı Can Kurtarma	2				
Yüzme	1				
Kano Ve Rafting	1				
Triatlon	1				
Motosiklet	1				
Toplam	4.895		1.370		102

Niğde ilinde lisanslı erkek ve bayan sporcuların toplamı 4895, faal sporcu sayısı 1370, sporcu kartlı sporcu sayısı 102 dir.

2.8.4.3. İlde Görev Yapan Antrenörlerin Branşlara Göre Sayısal Durumu

TABLO 4 : İlde Görev Yapan Antrenörlerin Branşlara Göre Sayısal Durumu

Branşı	Sayısı
Atıcılık	1
Atletizm	2
Basketbol	3
Boks	1
Cimnastik	1
Çim hokeyi	1
Güreş	3
Halk oyunları	1
Hentbol	2
İzcilik	1
Kayak	1
Teakwan-do	3
Voleybol	3
Toplam	23

3.MATERYAL VE METOT

3.1 Katılımcılar

Yapılan çalışmaya Niğde ilinde ikamet eden 199'u bayan, 301'i erkek toplam 500 kişi katılmıştır. Katılımcıların seçiminde okur yazar olmaları ve 18- 55 yaş arası olmaları dışında herhangi bir kriter aranmamıştır. Katılımcılar tesadüfi olarak seçilmiştir.

3.2. Kullanılan Araç ve Gereçler

Araştırmada betimsel yöntem, anket tekniği kullanılmıştır. Gerekli görülen gözlem ve görüşmeler yapılmıştır. Ankette ilk beş soru bireyin sosyal yaşamıyla ilgili, yedi soru katılımcıların ekonomik durum düzeylerinin tespitine yönelik olarak hazırlanmıştır. Altı soru katılımcıların spora ilgi düzeylerinin tespitine yöneliktir. Diğer dokuz soru ise katılımcıların görüş ve beklentilerine ilişkin sorulardır. Anketin hazırlanmasında uzman görüşlerinden faydalanılmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Anket uygulaması sonucu elde edilen veriler SSPS for Windows 10.00 paket programında analiz edilerek yorumlanmıştır. Deneklerin verdikleri cevaplar, deneklerin değişik biçimde gruplaşmalarına göre frekans dağılım tabloları oluşturulmuştur. Gurupların değerlendirilmesinde iki gurup arasındaki farka t-test, ikiden fazla gururlandırmalarda değişkenler arasındaki farka One-Way Anova, Değişkenler arasında oluşan farkın hangi guruptan kaynaklandığını test etmek için Post Hoc Testlerinden scheffe testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişki Pearson Correlations katsayısı ile değerlendirilip yorumlanmıştır.

4. BULGULAR

Katılımcıların Demografik Özellikleri

TABLO 5: Katılımcıların Yaş, Cinsiyet, Medeni Hal, Eğitim Düzeylerinin frekans ve yüzde dağılımları

Değişkenler		F	(%)
Yaş	18-30 yaş	266	53,2
	31-40yaş	154	30,8
	41-50yaş	74	14,8
	51- üzeri	6	1,2
	Toplam	500	100,0
Cinsiyet	Bayan	199	39,8
	Erkek	301	60,2
	Toplam	500	100,0
Medeni Hali	Evli	228	45,6
	Bekar	260	52,0
	Dul	12	2,4
	Toplam	500	100,0
Eğitim Düzeyi	İlkokul	12	2,4
	Ortaokul	10	2,0
	Lise ve dengi	179	35,8
	Üniversite	284	56,8
	Lisansüstü	15	3,0
	Toplam	500	100,0

Katılımcıların yaş dağılımlarına bakıldığında 266 kişi %53.2 ile 20-30 yaş grubunu, buna müteakip 154 kişi %30.8 ile 31-40 yaşları grubunu, 74 kişi ile %14.8'i 41-50 yaş grubunu ve 6 kişi ile %1.2'si 51 yaş ve üzerini oluşturmaktadır. Katılımcıların çoğunluğu 20-40 yaş arasında olması genç nüfusun yoğun olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların cinsiyet tespitine yönelik çalışmada 199'u bayan olup grubun %39.8'ini ve 301 kişi de erkeklerden oluşmakta olup grubun %60.2'sini oluşturmaktadır.

Katılımcıların medeni hallerinin tespitinde 228 kişi ile %45.6'sı evli, 260 kişi %52.0 ile bekâr ve buna müteakip 12 kişi ile %2.4'ü dul olarak gruplanmıştır.

Katılımcıların öğrenim düzeylerinin dağılımında 284 kişiyle üniversite mezunu olup grubun %56.8'ini oluşturmakta bununla beraber 179 kişinin de lise ve dengi mezunu olup %35.8'ini ve lisansüstü mezunu olan 15 kişi %3.0'ı oluşturmaktadır. 12 kişi ile %3.4'ü ilkökul mezunu olup, 10 kişi de %2.0'ı ortaokul düzeyinde oldukları tespit edilmiştir.

TABLO 6: Katılımcıların Meslek Gruplarının Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	F	(%)
Memur	212	42,4
İşçi	63	12,6
Esnafl zanaatkar	17	3,4
Öğrenci	166	33,2
Ev hanımı	15	3,0
Emekli	10	2,0
Serbest	17	3,4
Toplam	500	100,0

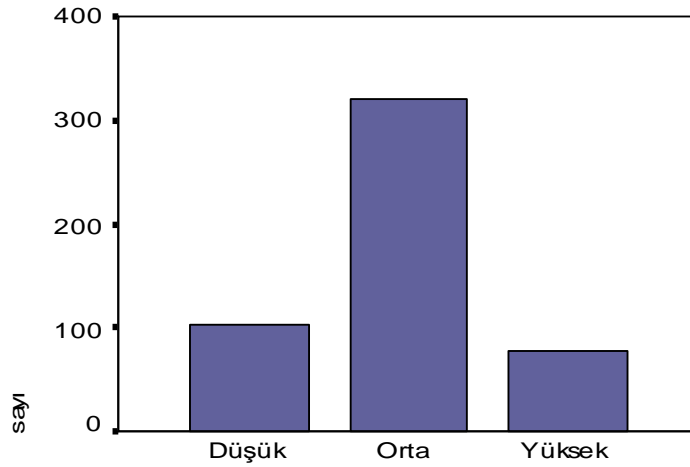
Katılımcıların meslek gruplarının dağılımında, 212 kişi ile %42.4'ü devlet memurunu oluşturmakta bunu takiben 166 kişi ile %33.2'si öğrenci ve 63 kişi ile %12.6 oranla işçi grubu oluşturmaktadır. 17 kişi ile %3.4'ü esnaf-zanaatkâr grubu tespit edilmiştir. Bunlara müteakip 15 kişi %3.0 ile ev hanımı ve 10 kişi ile %2.0'ı emekli oldukları tespit edilmiştir.

TABLO 7 : Katılımcıların Ekonomik Durumlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değişkenler	F	(%)
Ekonomik durumu düşük olanlar	102	20,4
Ekonomik durumu orta olanlar	320	64,0
Ekonomik durumu yüksek olanlar	78	15,6
Toplam	500	100,0

Anketten elde edilen ekonomik durum puanına göre , katılımcıların ekonomik durumu zayıf olanlar 102 kişi ile %20,4 , ekonomik durumu orta olanlar 320 kişi ile %64,0 ve ekonomik durumu yüksek olanlar 78 kişi ile %15,6 olarak tespit edilmiştir.

Grafik 1 : Katılımcıların ekonomik düzeyleri

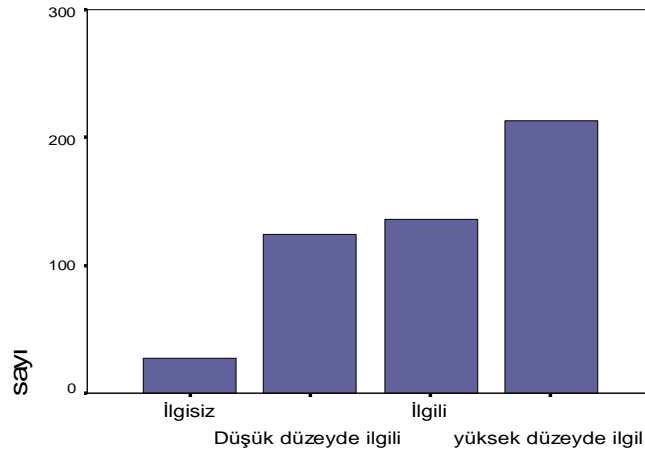

TABLO 8: Katılımcıların Spora Karşı İlgili Düzeylerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değişkenler	F	(%)
İlgisiz	27	5,4
Düşük düzeyde ilgili	124	24,8
İlgili	136	27,2
Yüksek düzeyde ilgili	213	42,6
Toplam	500	100,0

Anketten elde edilen spora karşı ilgi puanlarına bakıldığında katılımcıların spora karşı ilgi düzeylerinin dağılımında, 27 kişi ile %5,4'ü spora karşı ilgisiz oldukları, 124 kişi ile %24,8'i spora karşı ilgilerinin düşük olduğu, 136 kişi ile %27,2'si spora ilgi duydukları ve 213 kişi ile %42,6'ı spora yüksek düzeyde ilgili olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 2: Katılımcıların Spora İlgi Düzeyleri

TABLO 9 : Katılımcıların Spora İlgi Düzeyleri İle Ekonomik Durum Düzeylerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değişkenler	Ekonomik durumu zayıf		Ekonomik durumu orta		Ekonomik durumu yüksek		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
İlgisiz	1	0,2	1	4,2	5	1,0	27	5,4
Düşük düzeyde ilgili	24	4,8	80	16,0	20	4,0	124	24,8
İlgili	26	5,2	87	17,4	23	4,6	136	27,2
Yüksek düzeyde ilgili	51	10,2	132	26,4	30	6,0	213	42,6
Toplam	102	20,4	320	64,0	78	15,6	500	100

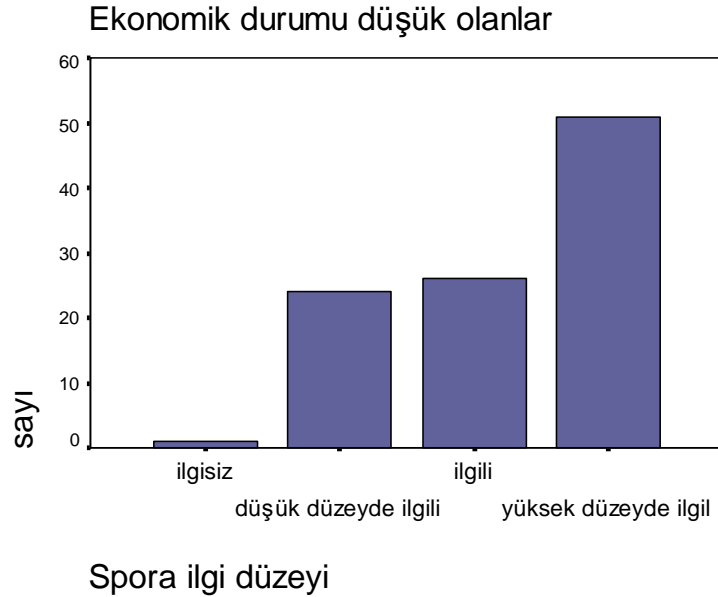
Katılımcıların ekonomik durumu zayıf olanlardan 51 kişi %10.2 ile spora yüksek düzeyde ilgili oldukları, 26 kişi %5.2 ile spora ilgili oldukları, 24 kişi %4.8 ile spora

düşük düzeyde ilgili oldukları ve 1 kişi de %0.2 ile spora ilgi duymadığı tespit edilmiştir. Ekonomik durumu orta olanlardan 132 kişi %26.4 ile spora yüksek düzeyde ilgili oldukları, 87 kişi %17.4 ile spora ilgili oldukları, 80 kişi %16.0 ile spora düşük düzeyde ilgili oldukları ve 21 kişinin de %4.2 ile spora ilgisiz olduğu saptanmıştır. Ekonomik durumu yüksek olan katılımcılarında 30'u %6.0 ile spora yüksek düzeyde ilgili oldukları, 23 kişi ile %4.6'sı spora ilgili oldukları, 20 kişi ile % 4.0'ı spora düşük düzeyde ilgili oldukları ve 5 kişinin de %1.0 ile spora ilgi duymadıkları tespit edilmiştir. Spora en az ilgi gösterenlerin, ekonomisi orta düzeyde olanların olduğu %20.2 ile tespit edilmiştir.

Ekonomik durum puanları ve spora ilgi düzeyleri karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır ($P < 0.05$). Ekonomik durumlarıyla spora ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir korelasyon olmadığı tespit edilmiştir. ($R = 0.083$)

Grafik 3 : Katılımcıların Spora İlgi Düzeyleri İle Ekonomik Durum Düzeylerinin Dağılım Grafikleri

Ekonomik durumu düşük olan katılımcıların spora ilgi düzeylerinin dağılım grafiği

Ekonomik durumu orta olan katılımcıların spora ilgi düzeylerinin dağılım grafiği

Ekonomik durumu yüksek olan katılımcıların spora ilgi düzeylerinin dağılım grafiği

TABLO 10: Yaş gruplarının Spora İlgi Puanları(Aritmetik ortalama+ Standart sapma)

Yaş	Ort.puan+ Std. Sapma
18-30 yaş arası	3.308+0.8746
31-40 yaş arası	2.811+0.9550
41-50 yaş arası	2.797+0.9063
51 ve üzeri yaş	2.500+1.2247

TABLO 11 : Katılımcılarının Yaşları ve Spora İlgili Puanlarının Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
18-30 yaş arası	8	1,6	49	9,8	62	12,4	147	29,4	266	23,2
31-40 yaş arası	14	2,8	45	9,0	51	10,2	44	8,8	154	30,8
41-50 yaş arası	4	0,8	27	5,4	23	4,6	20	4,0	74	14,8
51 yaş ve üzeri	1	0,2	3	0,6			2	0,4	6	1,2
Toplam	27	5,4	124	24,8	136	27,2	213	42,6	500	100

Katılımcıların yaş ile spora ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılımlarına bakıldığında 18-30 yaş arasından olanların diğer yaş kategorilerine göre spora ilgi düzeyleri bakımından en yüksek seviyede olup toplam 266 kişidir. Bunun 8'i %1.6 ile spora ilgi duymadığı, 49 kişi ile %9.8'i spora düşük düzeyde ilgili olduğu, 62 kişi ile %12.4'ü spora ilgili olduğu ve 147 kişi ile % 29.4'ü spora yüksek düzeyde ilgili olduğu tespit edilmiştir. 31-40 yaş arası olanların 14'ü % 2.8 ile spora ilgisiz, 45'i %9.0 ile spora düşük düzeyde ilgili, 51 kişi ile %10.2'si spora ilgili oldukları ve 44 kişi ile % 8.8'i spora yüksek düzeyde ilgili oldukları bulunmuştur. 41-50 yaş arası katılımcıların 4 kişi ile %0.8'i spora ilgisiz oldukları, 27 kişi ile % 5.4'ü spora düşük düzeyde ilgili oldukları, 23 kişi ile % 4.6'sı spora ilgili ve 20 kişi ise % 4.0 ile spora yüksek düzeyde ilgili oldukları tespit edilmiştir. 51 yaş ve üzerindeki katılımcıların 2 kişi ile % 0.4'ü spora yüksek düzeyde ilgili, 3 kişi ile % 0.6'sı spora düşük düzeyde ilgili ve 1 kişi de % 0.2 ile spora ilgi duymadığı tespit edilmiştir.

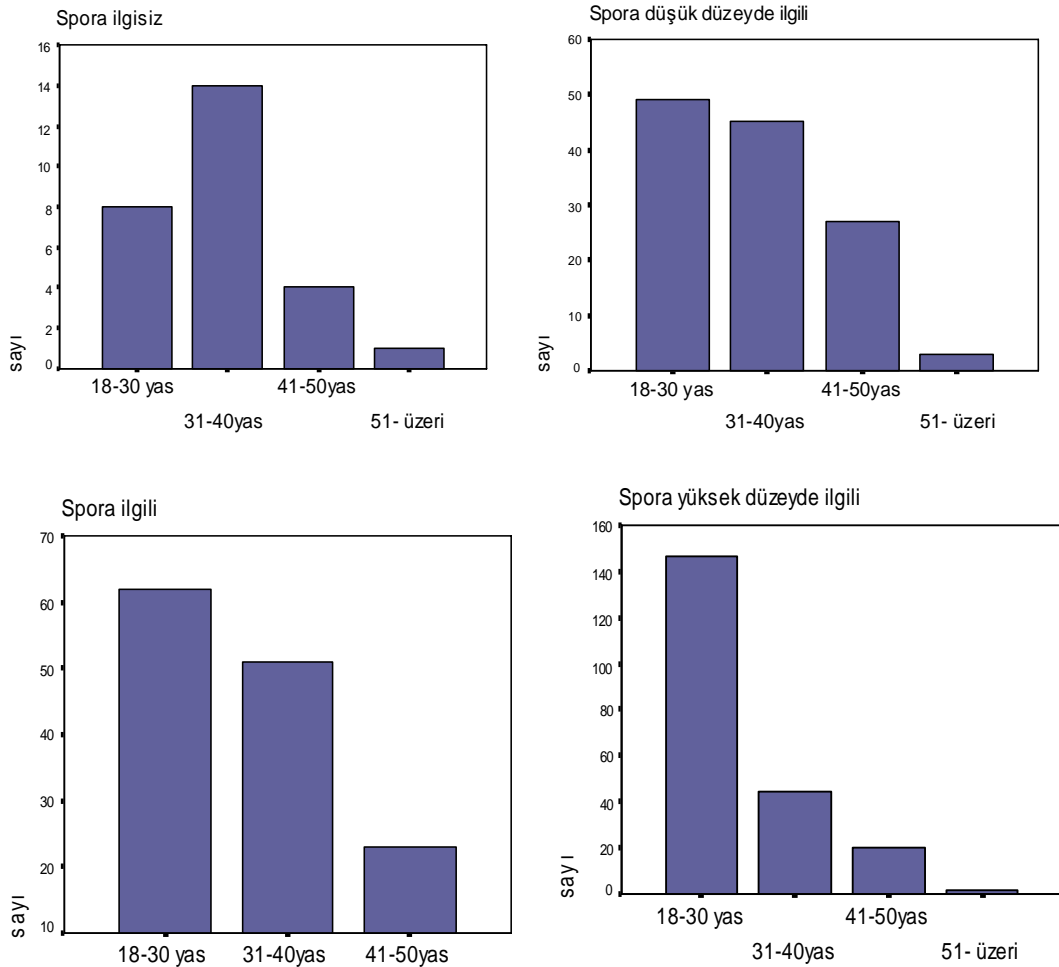
TABLO 12 :Katılımcıların Yaşlarına Göre İlgî Puanlarının Karşılaştırılması
(Ortalamalar Arası Fark)

Yaş grupları	18-30 yaş arası	31-40 yaş arası	41-50 yaş arası	51 ve üzeri yaş
18-30 yaş arası		0.496**	0.511**	0.808
31-40 yaş arası	0.46**		0.014	0.311
41-50 yaş arası	0.511**	0.014		0.297
51 ve üzeri yaş	0.808	0.311	0.217	

(* P<0.005 , **P<0.001)

Katılımcıların yaş gruplarına göre spora ilgi puanlarının karşılaştırılmasına bakıldığında 18-30 yaş arası olanlarla, 31-40 yaş grupları arasında ve 18-30 yaş grubu ile 41-50 yaş grubu arasında anlamlılık vardır (P<0.001).

Grafik 4: Katılımcıların Yaşları ve Spora İlgî Puanlarının Dağılım Grafikleri

TABLO 13: Katılımcılarının Cinsiyet ve Spora İlgili Puanlarının Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Bayan	21	4,2	67	13,4	60	12	51	10,2	199	39,8
Erkek	6	1,2	57	11,4	76	15,2	162	32,4	301	60,2
Toplam	27	5,4	124	24,8	36	27,2	213	42,6	500	100

Katılımcıların cinsiyet ve spora ilgi puanlarının frekans ve yüzdelerini gösteren tabloya bakıldığında, erkeklerin 6'sının %1.2 ile spora ilgisiz oldukları, 57 kişi ile %11.4'ü spora düşük düzeyde ilgili oldukları, 76 kişi ile % 15.2'si spora ilgili oldukları ve 162 kişi ile %32.4'ü spora yüksek düzeyde ilgili oldukları saptanmıştır. Bayanların 21'inin %4.2 ile spora ilgisiz olduğu, 67 kişi ile %13.4'ü spora düşük düzeyde ilgili olduğu, 60 kişi ile %12'sinin spora ilgili olduğu ve 51 kişi ile %10.2'si spora yüksek düzeyde ilgili olduğu tespit edilmiştir.

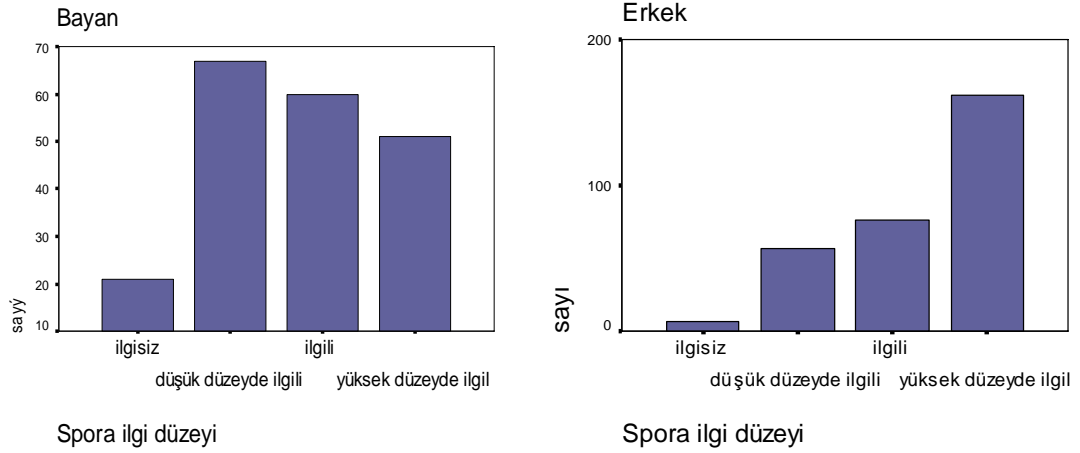
TABLO 14: Cinsiyete Göre Spora İlgili Puanları (Ortalama ve Standart Sapma) Dağılımı

Cinsiyet	Ort.puan+std. sapma	t
Bayan	2.708+-0,966	7.339**
Erkek	3.309+-0,845	7.141**

(* P<0.05 , **P<0.01)

Katılımcıların spora ilgi puanları cinsiyet açısından karşılaştırıldığında bayanlar ve erkekler arasında spora ilgi puanı açısından anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. (P<0.01). Cinsiyet ve spora ilgi puanları arasında anlamlı bir korelasyon vardır. (R=0.312).

Grafik 5 : Katılımcıların Cinsiyet ve Spora İlgili Puanlarının Dağılım Grafikleri

TABLO 15 : Medeni Hal ve Spora İlgili Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Puan Dağılımı

Medeni hal	Ort.puan+ Std. sapma
Evli	2,728+0,803
Bekâr	3,376+0,950
Dul	2,916+1,311

TABLO 16 : Katılımcıların Medeni Halleri İle Spora Karşı İlgili Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Evli	20	4,0	82	16,4	66	13,2	60	12,0	228	45,6
Bekâr	4	0,8	41	8,2	68	13,6	147	29,4	260	52,0
Dul	3	0,6	1	0,2	2	0,4	6	1,2	12	2,4
Toplam	27	5,4	124	24,8	136	27,2	213	42,6	500	100

Katılımcıların medeni halleri ve spora ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılım tablosuna bakıldığında bekârların evlilere göre spora daha ilgili oldukları bulunmuştur. Evli olanların 20'si %4.0 ile spora ilgisiz oldukları, 82 kişi ile %16.4'ü spora düşük düzeyde ilgili oldukları, 66 kişi ile % 13.2'si spora ilgili oldukları ve 60 kişi de % 12.0 ile spora yüksek düzeyde ilgi duydukları saptanmıştır. Bekârların 4'ü % 0.8 ile spora ilgisiz, 41'i % 8.2 ile spora düşük düzeyde ilgili, 68 kişi % 13.6 ile spora ilgili ve 147 kişi ise % 29.4 ile spora yüksek düzeyde ilgili oldukları tespit edilmiştir. Dul olanların

6'sı % 1.2 ile spora yüksek düzeyde ilgi gösterirken, 3 kişi ile % 0.6'sı spora ilgisiz olduğu ve 2 kişinin de % 0.4 ile sporla ilgilendikleri tespit edilmiştir.

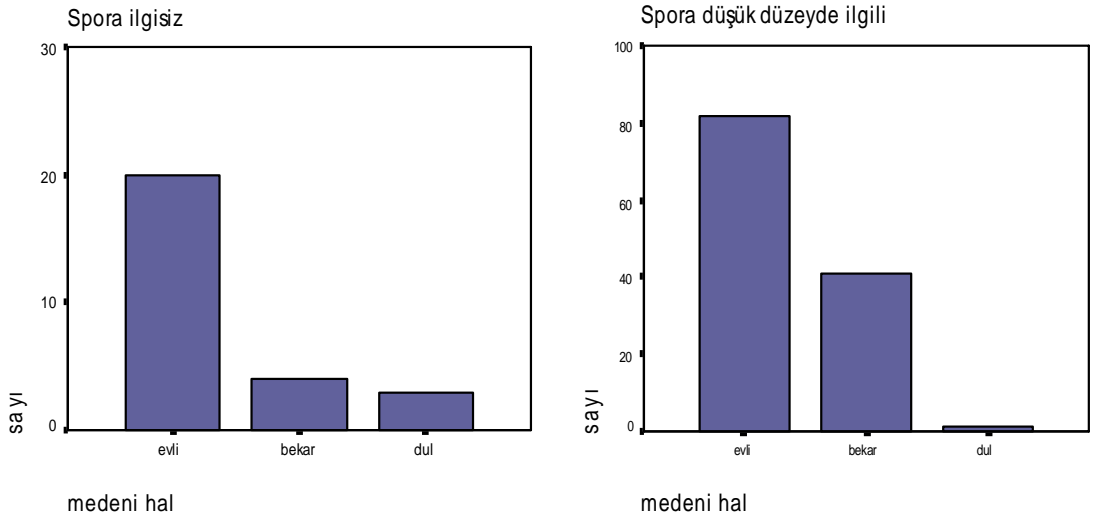
TABLO 17: Katılımcıların Medeni Hallerine Göre Spora İlgi Puanlarının Karşılaştırılması (Ortalamalar Arası Fark)

Medeni hal	Evli	Bekâr	Dul
Evli		0.648**	0.188
Bekâr	0.648**		0.460
Dul	0.188	0.460	

(* P<0.05 , **P<0.01)

Katılımcıların medeni halleri ve spora ilgi puanları bakımından evliler ve bekârlar arasında spora ilgi puanları açısından anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. (P<0.01).

Grafik 6 : Katılımcıların Medeni Halleri İle Spora Karşı İlgi Puanlarının Dağılım Grafikleri

TABLO 18 : Eğitim Düzeyi ve Spora İlgili Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Puan Dağılımı

Eğitim düzeyi	Ort.puan+Std. sapma
İlkokul	2,416+-1,083
Ortaokul	2,800+-0,788
Lise ve dengi	2,972+-0,914
Üniversite	3,162+-0,944
Lisansüstü	3,200+-0,941

TABLO 19 : Katılımcıların Eğitim Düzeyleri ile Spora Karşı İlgili Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İlkokul	2	0,4	6	1,2	1	0,2	3	0,6	12	2,4
Ortaokul			4	0,8	4	0,8	2	0,4	10	2,0
Lise ve dengi	9	1,8	50	10	57	11,4	63	12,6	179	35,8
Üniversite	16	3,2	59	11,8	72	14,4	137	27,4	284	56,8
Lisansüstü			5	1	2	0,4	8	1,6	15	3,0
Toplam	27	5,4	124	24,8	136	27,2	213	42,6	500	100

Katılımcıların eğitim düzeyleri ile ilgili puanlarının frekans ve yüzde dağılımlarına bakıldığında ilkokul düzeyindeki 2 kişi % 0.4'ü spora ilgisiz, 6 kişi ile % 1.2'si spora düşük düzeyde ilgili, 1 kişi ile %0.2'si spora ilgili ve 3 kişi ile % 0.6'sı spora yüksek düzeyde ilgili olduğu gözükmektedir. Ortaokul düzeyinde ki 4'er kişinin % 0.8 ile spora düşük düzeyde ve spora ilgili oldukları ve 2 kişide % 0.4'ü spora yüksek düzeyde ilgili oldukları tespit edilmiştir. Lise ve dengi mezunlarından 9 kişi % 1.8 ile spora ilgisizken, 50 kişi ile % 10 nu spora düşük düzeyde ilgili, 57 kişi ise %11.4 ile spora ilgili ve 63 kişi ile % 12.6'sı spora yüksek düzeyde ilgili oldukları saptanmıştır. Üniversite düzeyinden 16 kişi % 3.2 ile spora ilgi duymazken, 59 kişi % 11.8 ile spora düşük düzeyde ilgili, 72 kişi ise % 14.4 ile spora ilgili ve 137 kişi ile % 27.4'ü spora yüksek düzeyde ilgili oldukları tespit edilmiştir. Lisansüstü düzeyinde ise 5 kişi % 1 ile spora düşük düzeyde ilgili iken 2 kişi % 0.4 ile spora ilgili olduğu ve 8 kişi ile % 1.6'sı spora yüksek düzeyde ilgili oldukları tespit edilmiştir.

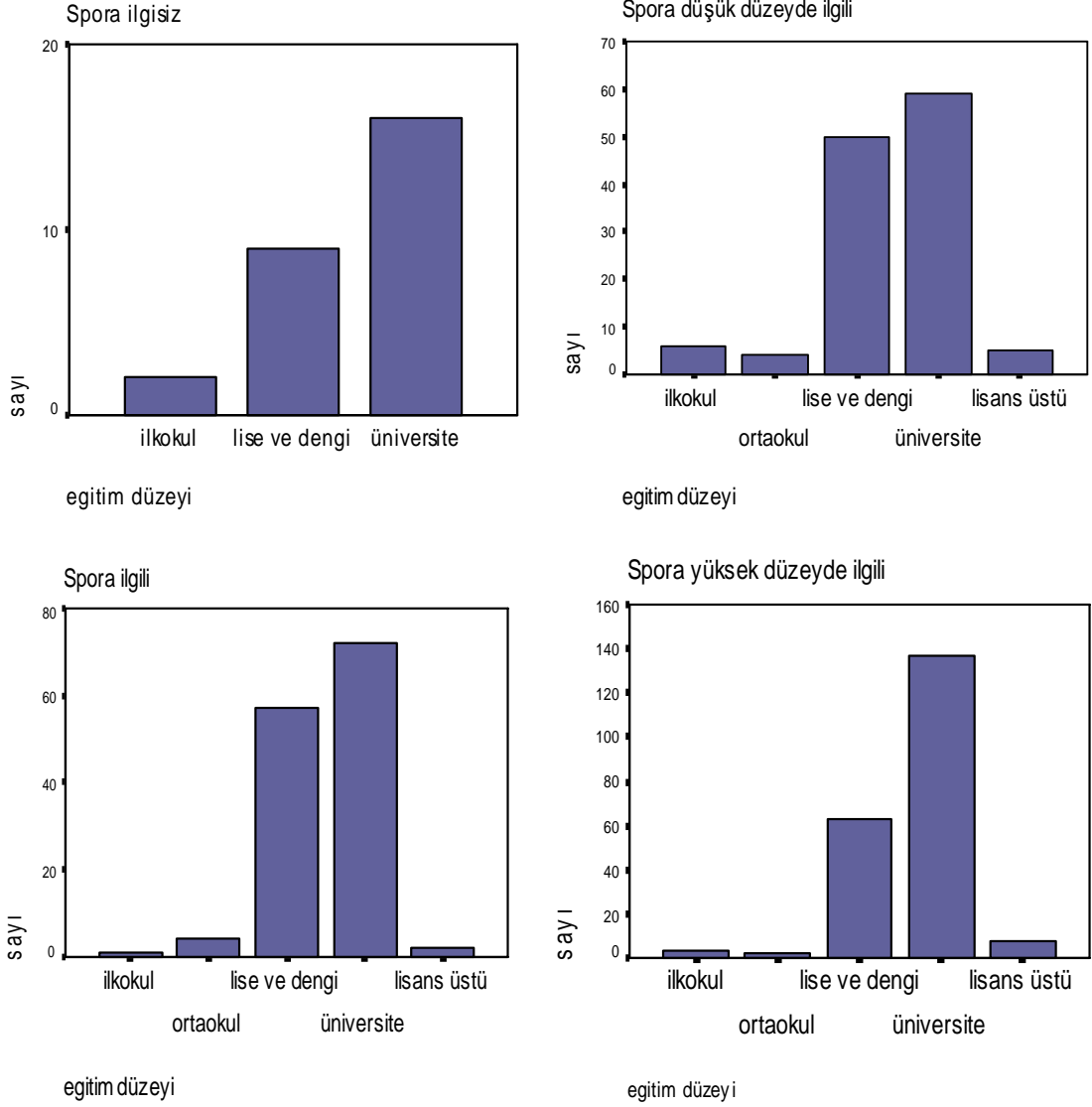
TABLO 20 :Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre İlgili Puanlarının Karşılaştırılması
(Ortalamalar Arası Fark)

Eğitim düzeyi	İlkokul	Ortaokul	Lise ve dengi	Üniversite	Lisansüstü
İlkokul		0,383	0,555	0,745**	0,783
Ortaokul	0,383		0,172	0,362	0,400
Lise ve dengi	0,555	0,172		0,189	0,227
Üniversite	0,745**	0,362	0,189		0,038
Lisansüstü	0,783	0,172	0,227	0,038	

(* P<0.05 , **P<0.01)

Katılımcıların eğitim düzeyleri ve spora ilgi puanları bakımından ilkokul ve üniversite mezunları arasında spora ilgi puanları açısından anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. (P<0.01).

Grafik 7 : Katılımcıların Eğitim Düzeyleri İle Spora Karşı İlgil Dağılım Grafikleri

TABLO 21 : Meslek Grupları İle Spora Karşı İlgil Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Puan Dağılımı

Meslek grubu	Ort.puan+ Std.sapma
Memur	2,768+-0,987
İşçi	2,857+-0,877
Esnaf zanaatkar	3,294+-0,848
Öğrenci	3,548+-0,683
Ev hanımı	2,533+-0,833
Emekli	2,666+-1,118
Serbest	3,466+-0,833

TABLO 22 : :Katılımcıların Meslek Gruplarına Göre İlgili Puanlarının Karşılaştırılması
(Ortalamalar Arası Fark)

Meslek grubu	Memur	İşçi	Esnaf zanaatkar	Öğrenci	Ev hanımı	Emekli	Serbest
Memur		0,088	0,525	0,779**	0,235	0,102	0,697
İşçi	0,088		0,437	0,691**	0,323	0,190	0,609
Esnaf zanaatkar	0,525	0,437		0,254	0,760	0,627	0,172
Öğrenci	0,779**	0,691**	0,254		1,014**	0,881	0,081
Ev hanımı	0,235	0,323	0,760	1,014**		1,333	0,933
Emekli	0,102	0,190	0,627	0,881	0,133		0,800
Serbest	0,967	0,609	0,172	0,081	0,933	0,800	

(* P<0.05 , **P<0.01)

Katılımcıların meslek grubu ve spora ilgi puanları bakımından memurlar ve öğrenciler arasında, işçiler ve öğrenciler arasında ve öğrenciler ile ev hanımları arasında spora ilgi puanları açısından anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. (P<0.01).

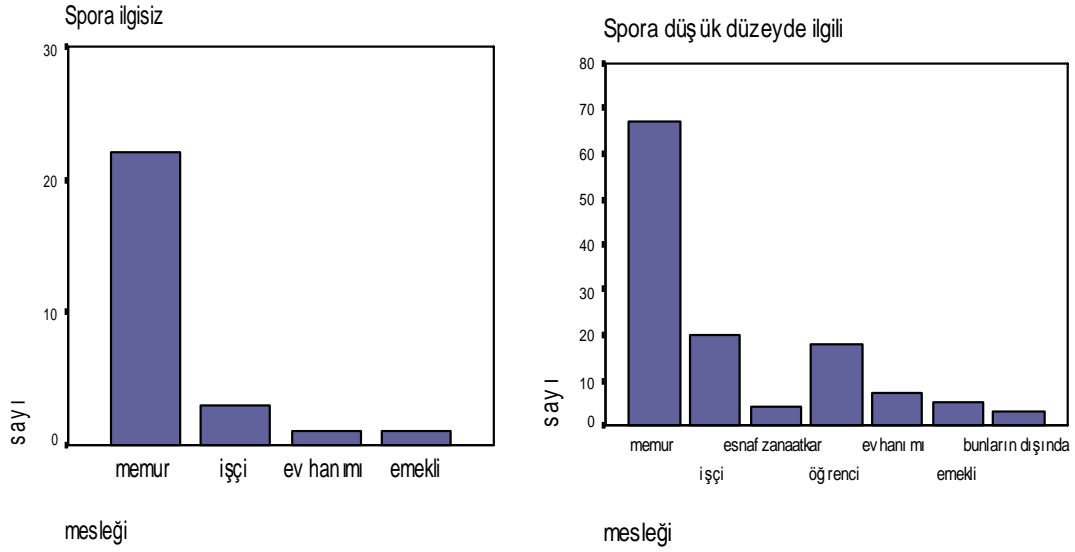
TABLO 23 : Katılımcıların Meslekleri İle Spora Karşı İlgili Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımları

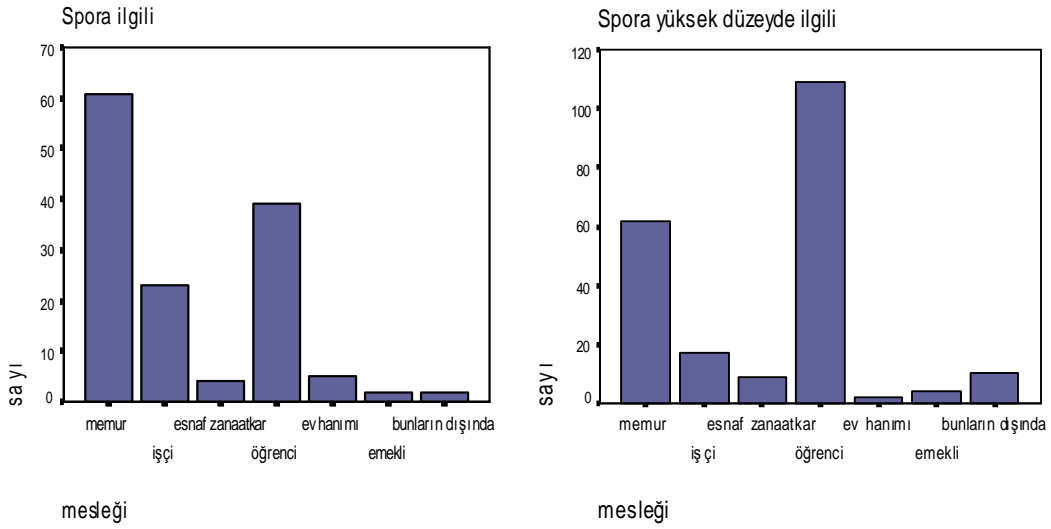
Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Memur	22	4,4	67	13,4	61	12,2	62	12,4	212	42,4
İşçi	3	0,6	20	4,0	23	4,6	17	3,4	63	12,6
Esnaf zanaatkar			4	0,8	4	0,8	9	1,8	17	3,4
Öğrenci			18	3,6	39	7,8	109	21,8	166	33,2
Ev hanımı	1	0,2	7	1,4	5	1,0	2	0,4	15	3,0
Emekli	1	0,2	4	0,8	2	0,4	3	0,6	10	2,0
Serbest			4	0,8	3	0,6	10	2,0	17	3,4
Toplam	27	5,4	124	24,8	136	27,2	213	42,6	500	100

Katılımcıların meslekleri ile spora ilgi puanlarının frekans ve yüzde dağılım grafiğine bakıldığında memur grubunun 22'si % 4.4 ile spora ilgi duymadıkları, 67 kişi ile %13.4'ü spora düşük düzeyde ilgi duydukları, 61 kişi ile % 12.2'sinin spora ilgili olduğu ve 62 kişinin de %12.4 ile spora yüksek düzeyde ilgili olduğu saptanmıştır. İşçi grubunda ise 23 kişiyle % 4.6'sı spora ilgili iken 20 kişi ile % 4.0'ı spora düşük düzeyde

ilgili, 17'si % 3.4 ile spora yüksek düzeyde ilgili ve 3 kişi de % 0.6 ile spora ilgisiz olduğu tespit edilmiştir. Esnaf ve zanaatkar grubunun 4 er kişi ile % 0.8'i spora düşük düzeyde ve spora ilgili olduğu görülürken, 9 kişi ile % 1.8'i spora yüksek düzeyde ilgili olduğu ve spora ilgisiz olmadıkları saptanmıştır. öğrenci grubunun spora ilgisiz olmadıkları, 109 kişi ile % 21.8'i spora yüksek düzeyde ilgili olduğu, 39 unun % 7.8 ile spora ilgi duyduğu, 18 kişi ile % 3.6'sının spora düşük düzeyde ilgili olduğu tespit edilmiştir. Ev hanımlarından 2 kişi % 0.4 ile spora yüksek düzeyde ilgili olduğu, 7 kişinin %1.4 ile spora düşük düzeyde, 5 kişinin % 1.0 ile spora ilgili olduğu ve 1 kişi ile % 0.2'sinin spora ilgisiz olduğu saptanmıştır. Serbest meslek grubunda olan 10 kişinin % 2.0 ile spora yüksek düzeyde ilgili olduğu, 4 kişinin % 0.8 ile spora düşük düzeyde ilgili olduğu ve 3 kişinin de % 0.6 ile spora ilgi duydukları tespit edilmiştir.

Grafik 8 : Katılımcıların Meslek Grupları İle Spora Karşı İlgililiğin Dağılım Grafikleri

TABLO 24: Katılımcıların eğitim düzeylerine göre sporla ilgili uğraşlarının frekans ve yüzde dağılımları

Değişkenler	İlkokul		Ortaokul		Lise dengi ve		Üniversite		Lisansüstü		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Antrenör					4	0,8	12	2,4			16	3,2
Hakem					5	1,0	19	3,8			24	4,8
Amatör sporcu	4	0,8	4	0,8	66	13,2	118	23,6			192	38,4
Profesyonel sporcu					2	0,4	7	1,4			9	1,8
Spor yöneticisi					6	1,2	4	0,8	2	0,4	12	2,4
Beden egt.ve spr.öğrt.el.							1	0,2	5	1,0	6	1,2
Beden egt.ve spr.öğrt.							24	4,8	1	0,2	25	5,0
Seyirci	8	1,6	6	1,2			99	19,8	7	1,4	214	42,8
Toplam	12	2,4	10	2,0	179	35,8	284	56,8	15	3,0	500	100

Katılımcıların eğitim düzeylerine göre sporla ilgili uğraşlarının frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde amatör sporcular bütün öğrenim düzeylerini kapsamaktadır. Antrenör olanların 4'ü % 0.8 ile lise mezunu olup 12'sinin % 3.4 ile üniversite düzeyinde olduğu görülmektedir. Hakem olanların 5'i % 1.0 ile lise düzeyinde ve 19 kişi de % 3.8 ile üniversite düzeyinde olduğu saptanmıştır. Amatör sporcuların 118'i % 23.6 ile üniversite düzeyinde olup bunu 66 kişi ile % 13.2'si lise mezunu, 4'er kişi ile % 0.8 ile ortaokul ve ilkököl mezunu olanlar takip etmektedir. Profesyonel sporcuların 7'si % 1.4

ile üniversite düzeyinde olup 2'si % 0.4 ile lise düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Spor yöneticilerinin 2 kişi % 0.4 ile lisansüstü düzeyinde, 4 kişi % 0.8 ile üniversite düzeyinde ve 6 kişi de % 1.2 ile lise düzeyinde olduğu saptanmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretim elemanlarından 5'i %1.0 ile lisansüstü düzeyinde ve 1 kişi % 0.2 ile üniversite mezunu olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 24'ü % 4.8 ile üniversite mezunu olup, 1 kişi % 0.2 ile lisansüstü düzeyindedir. Seyirci grubunu oluşturan 99 kişi %19.8 ile lise düzeyinde, 8'i % 1.6 ile ilkokul düzeyinde, 7'si % 1.4 ile lisansüstü düzeyinde ve 6 kişi ile % 1.2 si ortaokul düzeyinde olduğu tespit edilmiştir

TABLO 25 : Katılımcıların İlgilendikleri Spor Branşı ve ekonomik düzeylerinin frekans ve yüzde dağılımları

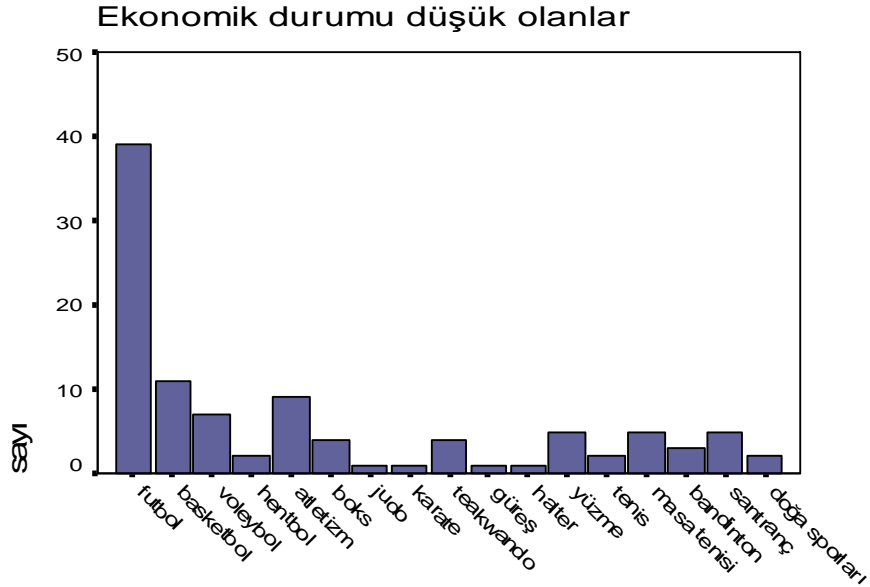
Değişkenler	Ekonomik durumu zayıf		Ekonomik durumu orta		Ekonomik durumu yüksek olanlar		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Futbol	39	7,8	81	16,2	16	3,2	136	27,2
Basketbol	11	2,2	37	7,4	8	1,6	56	11,2
Voleybol	7	1,4	43	8,6	8	1,6	58	11,6
Hentbol	2	0,4	14	2,8	3	0,6	19	3,8
Atletizm	9	1,8	30	6,0	10	2,0	49	9,8
Boks	4	0,8	8	1,6	1	0,2	13	2,6
Judo	1	0,2	8	1,6			9	1,8
Karate	1	0,2	12	0,4			3	0,6
Teakwan-do	4	0,8	10	2,0	2	0,4	16	3,2
Güreş	1	0,2	7	1,4	2	0,4	10	2,0
Halter	1	0,2			1	0,2	2	0,4
Yüzme	5	1,0	17	3,4	4	0,8	26	5,2
Tenis	2	0,4	14	2,8	3	0,6	19	3,8
Masa tenisi	5	1,0	11	2,2	5	1,0	21	4,2
Badminton	3	0,6	10	2,0	3	0,6	16	3,2
Satranç	5	1,0	6	1,2	1	0,2	12	2,4
Doğa sporları	2	0,4	22	4,4	11	2,2	35	7,0
Toplam	102	20,4	320	64,0	78	15,6	500	100

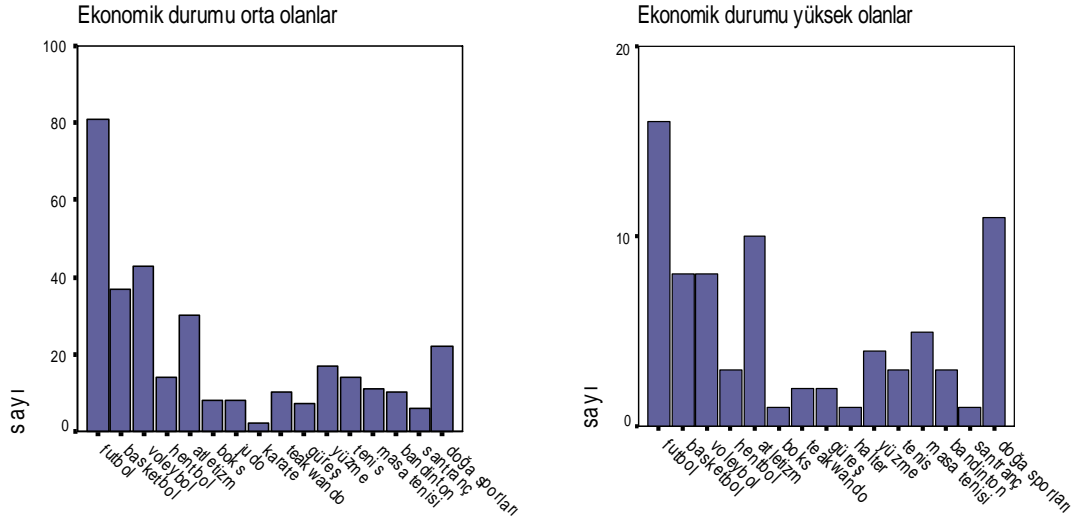
Katılımcıların ekonomik durum puanlarının ve ilgilendikleri spor branşı frekans ve yüzde dağılım tablosu incelendiğinde ekonomik durumu zayıf olan 39 kişi %7,8 ile futbol branşıyla ilgilenmekte olup bunu 11 kişi ile % 2,2'lik bir kısım basketbol branşıyla ilgili olanlar takip etmekte, 9 kişi % 1.8'i atletizm branşıyla ve 7 kişinin de % 1.4 ile

voleybol branşıyla ilgili oldukları ve diğer 32 kişinin de diğer branşlara ilgili olarak dağıldığı tespit edilmiştir.

Ekonomik durumu orta olanların 81 kişi ile %16.2'si futbol branşını tercih ettiği bulunmuştur. Bunu takiben 43 kişi ile %8,6'sı voleybol, 37 kişi ile %7.4'ü basketbol ve 30 kişi ile % 6,0'ı atletizm branşıyla 22 kişi ile % 4.4'ü doğa sporlarına ilgi duyduklarını, 17 kişinin % 3.4 ile yüzme sporuyla ilgilendikleri ve bunları takiben 14'er kişi ile % 2.8'i hentbol ve tenis branşlarıyla ilgili oldukları tespit edilmiştir. Tablo diğer branşlarda da dağılım göstermektedir. Ekonomik durumu yüksek olanların 16'sı %3.2 ile futbol cevabını vermiştir. 11 kişi ile % 2.2'si doğa sporları ve 10 kişi ile %2.0'ı atletizm branşıyla ilgili oldukları, buna müteakip 8'er kişi ile % 1.6'sı basketbol ve voleybol branşlarının yer aldığı tespit edilmiştir. Diğer branşlarda tabloda dağılım göstermektedir.

Grafik 9: Katılımcıların İlgilendikleri Spor Branşı ve ekonomik düzeylerinin dağılım grafikleri

TABLO 26: Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Spora Yönlendiren Nedenlerden 1. Önemli Olan İlgilerinin Frekans Ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Lisansüstü		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
İşim olduğu için			1	0,2	12	2,4	42	8,4	3	0,6	58	11,6
Ailemin yönlendirmesi	1	0,2			1	0,2	11	2,2	2	0,4	15	3,0
Sağlık için	8	1,6	5	1,0	108	21,6	133	26,6	4	0,8	258	51,6
Okul					4	0,8	19	3,8	1	0,2	24	4,8
Antrenör			1	0,2	8	1,6	2	0,4			11	2,2
Boş vaktim	1	0,2	2	0,4	20	4,0	38	7,6	3	0,6	64	12,8
Arkadaş	1	0,2	1	0,2	22	4,4	35	7,0	2	0,4	61	12,2
Medya	2	0,4			2	0,4	5	1,0			9	1,8
Toplam	13	2,6	10	2,0	181	12,8	285	57,0	15	3,0	500	100

Katılımcıların öğrenim düzeylerine göre spora yönlendiren nedenlerden 1. önemli olan ilgilerinin frekans yüzde dağılım tablosuna bakıldığında sağlık için spor yapanlar bütün öğrenim düzeylerinde en yüksek seviyededir. İşim olduğu için spor yapıyorum diyenlerden 42 kişi % 8.4'ü üniversite düzeyinde 12'si % 2.4'ü lise düzeyinde, 3'ü % 0.6 ile lisansüstü düzeyinde olup 1 kişi ile % 0.2 ortaokul düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Ailemin yönlendirmesi cevabını verenlerden 11 kişi % 2.2 ile üniversite düzeyinde 2'si % 0.4 ile lisansüstü düzeyinde olduğu saptanmıştır. Sağlık için spor yapanlardan 133'ü % 26.6 ile üniversite düzeyinde, 108'i % 21.6 ile lise düzeyinde, 8'i % 1.6 ile ilkokul düzeyinde, 5 kişi ile % 1.0'ı ortaokul düzeyinde ve 4 kişi de % 0.8 ile lisansüstü düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Okulun yönlendirmesi ile spor yapıyorum diyenlerin 19'u % 3.8'i üniversite düzeyinde, 4'ü % 0.8 ile lise düzeyinde ve 1 kişi de % 0.2 ile Lisansüstü düzeyinde olduğu görülmektedir. Antrenör etkisiyle spora ilgi duyanların sayısı lise düzeyinde 8 kişi ile % 1.6'sı üniversite düzeyinde 2 kişi % 0.4 ile ve 1 kişi de % 0.2 ile ortaokul düzeyinde olduğu saptanmıştır. Boş vaktini değerlendirmek için spor yapanların 38'i % 7.6 ile üniversite düzeyinde olup, 20'si % 4.0 ile lise düzeyinde, 3 kişi % 0.6 ile lisansüstü düzeyinde, 2 kişi % 0.4 ile ortaokul düzeyinde ve 1 kişi % 0.2 ile ilkokul düzeyinde olduğu tespit edilmiştir Arkadaş grubunun etkisiyle spor yapıyorum diyenler 35 kişi ile % 7.0'ı üniversite düzeyinde 22 kişi ile % 4.4'ü lise düzeyinde, 2 kişi % 0.4 ile lisansüstü düzeyinde ve 1'er kişi ile % 0.2'si ilkokul ve ortaokul düzeyinde olduğu saptanmıştır. Spora ilgi duymada medyanın etkisi olduğunu belirtenler 5 kişi % 1.0 ile üniversite düzeyinde ve 2'şer kişi de % 0.4 ile ilkokul ve lise düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

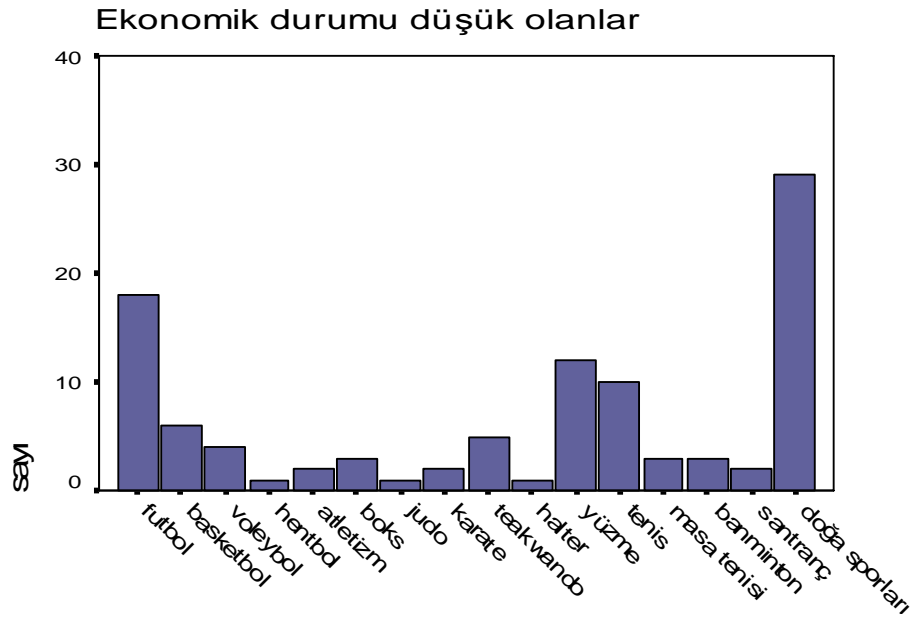
TABLO 27: Katılımcıların Ekonomik Durum Puanlarına Göre Ekonomilerinin Şimdikinden Daha İyi Olması Halinde Seçmek İstedikleri Spor Branşının Frekans ve Yüzde Dağılımları

Değişkenler	Ekonomik durumu zayıf		Ekonomik durumu orta		Ekonomik durumu yüksek		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Futbol	18	3,6	39	7,8	11	2,2	68	13,6
Basketbol	6	1,2	21	4,2	5	1,0	32	6,4
Voleybol	4	0,8	14	2,8	3	0,6	21	4,2
Hentbol	1	0,2	2	0,4	1	0,2	4	0,8
Atletizm	2	0,4	5	1,0	2	0,4	9	1,8
Boks	3	0,6	3	0,6	1	0,2	7	1,4
Judo	1	0,2	3	0,6			4	0,8
Karate	2	0,4	6	1,2			8	1,6
Teakwan-do	5	1,0	11	2,2	3	0,6	19	3,8
Güreş			5	1,0	1	0,2	6	1,2
Halter	1	0,2	2	0,4			3	0,6
Yüzme	12	2,4	57	11,4	10	2,0	79	15,8
Tenis	10	2,0	50	10,0	7	1,4	67	13,4
Masa tenisi	3	0,6			1	0,2	4	0,8
Badminton	3	0,6	3	0,6	1	0,2	7	1,4
Satranç	2	0,4	3	0,6	3	0,6	8	1,6
Doğa sporları	29	5,8	96	19,2	29	5,8	154	30,8
Toplam	102	20,4	320	64,0	78	15,6	500	100

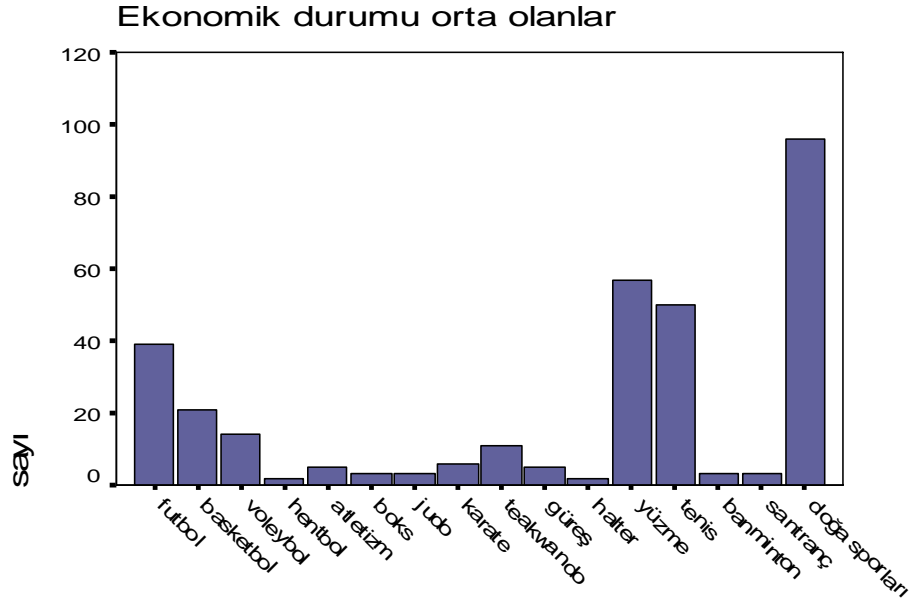
Katılımcıların ekonomik durum puanlarına göre ekonomilerinin şimdikinden daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşının frekans ve yüzde dağılım grafiğine bakıldığında bütün ekonomik düzeylerde doğa sporları ön plana çıkmıştır. Ekonomik durumu zayıf olan 29 kişi %5,8 ile doğa sporlarını seçmek istediklerini belirtmişlerdir. Buna müteakip futbol branşı %3,6 ile 18 kişi, yüzme sporu 12 kişi ile % 2,4, tenis 10 kişi ile % 2,0'ı basketbol branşını 6 kişi ile % 1,2'si ve 5 kişi ile % 1,0'ı Teakwan-do sporunu

tercih etmek istedikleri tespit edilmiştir. Ekonomik durumu orta düzeyde olan 96 kişi %19.3 ile doğa sporlarına yönelirken, 57 kişi %11.4 ile yüzme sporunu ve 50 kişi ile %10.0'ı tenis sporunu tercih etmek istedikleri bulunmuştur. Bunlara müteakip 39 kişi ile % 7.8'i futbol branşını 21 kişi ile % 4.2'si basketbol branşını, 14 kişi ile % 2.8'i voleybol branşını ve 11 kişi ile % 2.2'sinin teakwan-do branşını tercih ettikleri saptanmıştır. Ekonomik düzeyi yüksek olan katılımcılarında 29 kişi ile %5.8'i doğa sporlarını tercih ettiği, 11 kişinin % 2.2 ile futbol branşını, 10 kişi ile % 2.0'ı yüzme branşını ve 7 kişi ile % 1.4'ü tenis branşını tercih etmek istedikleri tespit edilmiştir.

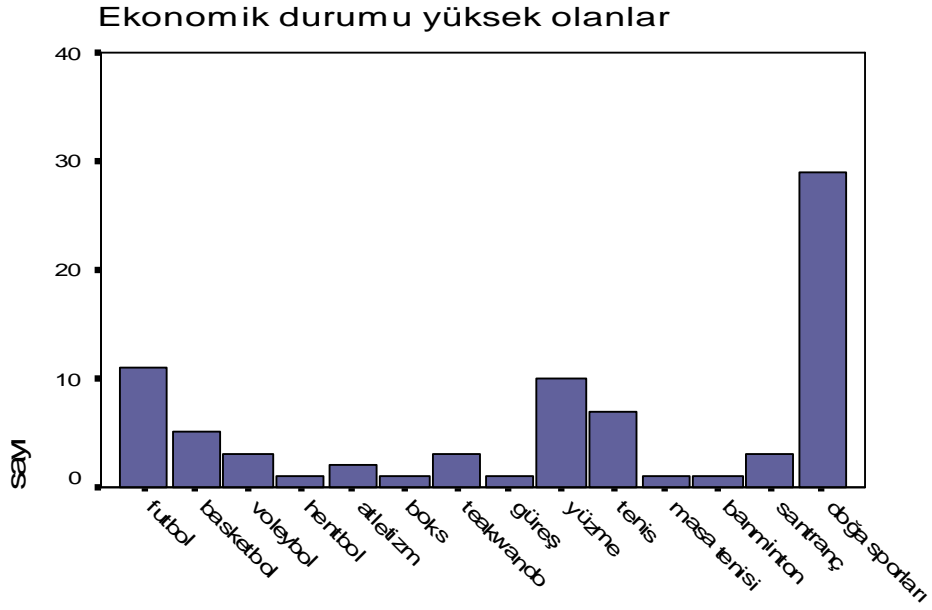
Grafik 10 : Katılımcıların ekonomik durum puanlarına göre ekonomilerinin şimdikinden daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşlarının grafiği

Katılımcıların ekonomik durumlarının daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşları

Katılımcıların ekonomik durumlarının daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşları

Katılımcıların ekonomik durumlarının daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşları

TABLO 28 : Katılımcıların Öğrenim Durumları İle Yapmış Oldukları Spor Faaliyetini Seçmedeki Tercihlerinin Frekans Ve Yüzde Dağılımlar

Değişkenler	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Lisansüstü		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Sevdikleri için	10	2,0	10	2,0	154	30,8	242	48,4	11	2,2	427	85,4
Ekonomik yönden avantajlı bir branş olduğu için	2	0,4			8	1,6	13	2,6			23	4,6
Bölgemde sevilen bir branş olduğu için					4	0,8	5	1,0			9	1,8
Fiziksel yapı olarak uygun olduğu için					13	2,6	24	4,8	4	0,8	41	8,2
Toplam	12	2,4	10	2,0	179	35,8	284	56,8	15	3,0	500	100

Katılımcıların yaptıkları spor faaliyetini tercih etme nedenleri ile öğrenim durumlar frekans ve yüzde tablosuna bakıldığında sevdiğim için şıkkı tüm öğrenim düzeylerinde en yüksek seviyededir. Üniversite düzeyi 242 kişi ile %48.4'ü sevdiğim için şıkkını işaretlerken bunu lise düzeyi 154 kişi ile %30.8, 11 kişi % 2.2 ile lisansüstü düzeyi ve 10'ar kişi de % 2.0 ile ilkokul ve ortaokul düzeyinde olduğu saptanmıştır. Ekonomik yönden avantajlı bir branş olduğu için şıkkını işaretleyenler arasında 13 kişi ile %2.6'sı üniversite düzeyi ve 8 kişi ile %1.6'sı lise düzeyi ve 2 kişi de % 0.4 ile ilkokul düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Bölgede sevilen bir branş olduğu için şıkkını işaretleyenlerin sayısı 5 kişi ile % 1.0'ı üniversite düzeyinde ve 4'ü % 0.8 ile lise düzeyinde olduğu saptanmıştır. Fiziksel yapı olarak uygun olduklarını belirten 24 kişi %4.8 ile üniversite düzeyinde, 13 kişi ile %2.6'sı lise düzeyinde ve 4 kişi % 0.8 ile lisansüstü düzeyinde oldu tespit edilmiştir.

TABLO 29: Spora İlgili Düzeyleri İle Niğde İlinde Yapmak İstedikleri Spor Branşını Engelleyen 1. Öncelikli Nedenlerin Frekans Ve Yüzde Dağılımları.

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Branşa yönelik tesislerin bulunmaması	8	1,6	47	9,4	67	13,4	94	18,8	216	43,2
Mevcut tesislerin fiziki yetersizliği	5	1,0	16	3,2	19	3,8	33	6,6	73	14,6
Malzeme araç gereç eksikliği	1	0,2	10	2,0	11	2,2	22	4,4	44	8,8
Tesislerin uzaklığı	5	1,0	10	2,0	4	0,8	11	2,2	30	6,0
Halka açık olmadığından	4	0,8	7	1,4	9	1,8	9	1,8	29	5,8
Antrenör eksikliği			2	0,4	4	0,8	7	1,4	13	2,6
Kulüplerin yetersizliği	1	0,2	7	1,4	7	1,7	14	2,8	29	5,8
Maddi imkânsızlıklar	2	0,4	27	5,4	16	3,2	21	4,2	66	13,2
Toplam	26	5,2	126	25,2	137	27,7	211	42,2	500	100

Katılımcıların spora katılma düzeyleri ile Niğde ilinde yapmak istedikleri spor branşını engelleyen nedenlerin frekans ve yüzde dağılım tablosu incelendiğinde branşa yönelik tesislerin bulunmaması şikkı bütün ilgi düzeylerinde yüksek seviyede çıkmıştır. Spora ilgisiz 8 kişinin % 1.6'sı, düşük düzeyde ilgili olanların 47'si % 9.4 ile, ilgili olanların 67'si % 13.4 ile ve spora yüksek düzeyde ilgili olanların 94'ü % 18.8'i branşa yönelik tesislerin bulunmadığını belirttikleri tespit edilmiştir. Buna müteakip mevcut tesislerin yeterli olmaması cevabını ilgisiz 5 kişinin % 1.0'ı, düşük düzeyde ilgili olanların 16'sı % 3,2 ile, ilgili olanların 19'u % 3.8 ile ve spora yüksek düzeyde ilgili olanların 33'ü % 6,6 nın cevapladıkları tespit edilmiştir.

Malzeme araç ve gereçlerin eksik ve yetersiz olduğunu spora yüksek düzeyde ilgili olanların 22 kişi ile % 4.4'ü, ilgili olanların 11 kişi % 2.2'si, düşük düzeyde ilgili olanların 10 kişi % 2.0'ı ve spora ilgisiz 1 kişinin % 0.2 ile cevapladığı tespit edilmiştir. Tesislerin uzak olduğunu spora yüksek düzeyde ilgili olanların 11'i % 2.2 ile, spora ilgili olanların 4'ü % 0.8 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 10'u % 2.0 ile ve spora ilgi

duymayanların 5'i % 1.0 ile cevap verdiği tespit edilmiştir. Spor tesislerinin halka açık olmadığını belirten 4 kişi % 0.8 ile spora ilgi duymayanlar, 7 kişinin % 1.4 ile spora düşük düzeyde ilgili olanlar ve 9'ar kişi ile % 1.8 inin spora ilgili ve düşük düzeyde ilgili olanlar olduğu tespit edilmiştir. Kulüplerin yetersiz olduğunu belirten 14 kişi % 2.8 ile spora yüksek düzeyde ilgili olanlar ,7'şer kişinin % 1.4 ile spora ilgili ve düşük düzeyde ilgili olanlar olduğu ve 1 kişinin de % 0.2 ile sporla ilgisi olmayanların cevapladığı tespit edilmiştir. Maddi imkânsızlar nedeni ile sporun yapılamadığını belirten 27 kişi % 5.4 ile spora düşük düzeyde ilgili olanlar, 21 kişinin % 4.2 ile spora yüksek düzeyde ilgili olanlar, 16 kişinin % 3.2'si spora ilgili olanların ve 2 kişinin de % 0.4 ile sporla ilgili olmayanların olduğu tespit edilmiştir.

TABLO 30 : Spora İlgili Düzeyleri İle Niğde İlinde Eksik ve Yapılması Gerekli Olan 1. Öncelikli Spor Tesislerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları .

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Düşük düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Futbol sahası			8	1,6	16	3,2	23	4,6	47	9,4
Basketbol sahası			6	1,2	6	1,2	10	2,0	22	4,4
Voleybol sahası	1	0,2	6	1,2	2	0,4	6	1,2	15	3,0
Hentbol sahası			1	0,2	1	0,2	4	0,4	6	1,2
Atletizm sahası	1	0,2	5	1,0	19	3,8	20	4,0	45	9,0
Tenis kortu	3	0,6	11	2,2	17	3,4	18	3,6	49	9,8
Yüzme havuzu	19	3,8	71	14,7	57	11,4	93	18,5	240	48,0
Halter salonu					2	0,4	6	1,2	9	1,6
Jimnastik-güreş salonu	1	0,2	9	1,8	3	0,6	7	1,4	20	4,0
Masa tenisi salonu	1	0,2	3	0,6	2	0,4	4	0,8	10	2,0
Badminton salonu			1	0,2	2	0,4	9	1,8	12	2,4
Judo-karate-teakwan-do salonu			4	0,8	9	1,8	13	2,6	26	5,2
Toplam	26	5,2	125	25,5	136	27,2	213	42,2	500	100

Katılımcıların spora ilgi düzeyleri ile Niğde ilinde eksik olan ve yapılması gereken spor tesislerinin frekans ve yüzde dağılım tablosu incelendiğinde bütün ilgi düzeylerinde toplam 240 kişi ile %48.8'i yüzme havuzunun yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Spora yüksek düzeyde ilgili olanların 93'ü % 18.5 ile, spora ilgili olanların 57'si % 11.4 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 71'i %14.7 ile ve spora ilgisiz olanların 19'u % 3.8 ile yüzme havuzunun eksik ve yapılması gerektiğini belirtenler olduğu tespit edilmiştir. Buna müteakip tenis kortu eksikliği spora ilgisi olanlar 3 kişi ile % 0.6 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 11'i % 2.2. ile spora ilgili olanların 17'si %3.4 ile ve spora yüksek düzeyde ilgili olanların 18'i % 3.6 ile belirttikleri tespit edilmiştir. Futbol sahası spora yüksek düzeyde ilgili olanlar tarafından 23 kişi ile %4.6, spora ilgili olanların 16'sı % 3.2 ile ve spora düşük düzeyde ilgili olanların 8'i % 1.6 ile cevapladıkları tespit edilmiştir. Buları müteakip atletizm sahası eksikliğini spora yüksek düzeyde ilgi duyanların 20'si % 4.0 ile, spora ilgili olanların 19'u % 3.8 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 5'i % 1.0'ı ve sporla ilgili olmayanlarda 1 kişi % 0.2 ile belirttikleri tespit edilmiştir.

TABLO 31: Spora İlgi Düzeyleri İle Niğde İlinde Sporun Yaygınlaştırılması Ve Kaliteli Sporunun Yetiştirilmesi İçin 1. Öncelikli Yapılması Gerekenlere İlişkin Katılımcıların Görüşleri (Frekans Ve Yüzde Dağılımları)

Değişkenler	İlgisiz		Düşük düzeyde ilgili		İlgili		Yüksek düzeyde ilgili		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Spor tesislerinin sayıları artırılmalı	9	1,8	39	7,8	58	11,6	84	16,8	190	38,0
Spor tesislerinde kullanılacak araç ve gereçlerin sayısı artırılmalı	2	0,4	5	1,0	11	2,2	11	2,2	29	5,8
Beden eğitimi ve spor ders saatleri artırılmalı			4	0,8	7	1,4	12	2,4	23	4,6
Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerin sayısı artırılmalı					2	0,4	13	2,6	15	3,0
Başarılı sporcular için sponsorluk ve burs sistemi özendirilmeli	7	1,4	26	5,2	23	4,6	29	5,8	85	17,0
Eğitim kurumları belediye özel ve kamu kuruluşları işbirliği yapmalı ve spor tesisi sayıları artırılmalıdır.	5	1,0	24	4,8	13	2,6	23	4,6	65	13,0
Her spor branşına ve yaş grubuna göre spor organizasyonları düzenlenmeli			17	3,4	7	1,4	22	4,4	46	9,2
Kulüpler ve özel spor tesislerinde çalışmalar antrenör belgesine sahip kişiler tarafından yapılmalıdır.			2	0,4	5	1,0	7	1,4	14	2,8
İl gençlik ve spor teşkilatı çalışanlarının tutumu	3	0,6	6	1,2	11	2,2	13	2,6	33	6,6
Toplam	26	5,2	123	24,6	137	27,4	214	42,8	500	100

Katılımcıların Spora ilgi düzeyleri ile Niğde ilinde sporun yaygınlaştırılması ve kaliteli sporcunun yetiştirilmesi için yapılması gerekenlerin frekans ve yüzde dağılımları tablosu incelendiğinde spor tesislerinin sayılarının artırılması şıkkı spora yüksek düzeyde ilgili olan 84 kişi ile % 16.8 ile, spora ilgili olanların 58'i % 11.6 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 39'u % 7.88 ile ve spora ilgisiz 2 kişi ile % 0.4'ü tarafından birinci öncelikli olarak tespit edilmiştir.

Başarılı sporcular için sponsorluk ve burs sisteminin özendirilmesi cevabını spora yüksek düzeyde ilgi duyanların 29'u % 5.8 ile, spora ilgi duyanların 23'ü % 4.6 ile, spora düşük düzeyde ilgi duyanların 26'sı % 5.2 ile, spora ilgisiz olanların 7'si % 1.4 ile cevaplayarak ikinci öncelikli olarak tespit edilmiştir. Eğitim kurumları belediye özel ve kamu kuruluşları işbirliği yapmalı ve spor tesisi sayılarının artırılması şıkkını spora yüksek düzeyde ilgi duyanların 23 kişi % 4.6 ile, spora ilgili olanların 13'ü % 2.6 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 24'ü % 4.8 ile spora ilgisiz olanların 5'i % 1.0 ile işaretleyerek üçüncü öncelikli yapılması gereken olduğu tespit edilmiştir. Her spor branşına ve yaş grubuna göre spor organizasyonları düzenlenmeli ifadesini spora yüksek düzeyde ilgi duyanların 22'si % 4.6 ile, spora ilgili olanların 7'si % 1.4 ile ve spora düşük düzeyde ilgili olanların 17'si % 3.4 ü işaretleyerek dördüncü öncelikli olarak tespit edilmiştir Buna müteakip. il gençlik ve spor teşkilatı çalışanlarının tutumu ifadesini yüksek düzeyde spora ilgi duyanların 13 kişi ile % 2.6 sı, spora ilgili olanların 11'i % 2.2 ile, spora düşük düzeyde ilgili olanların 6'sı % 1.2 ile ve spora ilgi duymayanların 3'ü % 0.6 ile cevaplayarak beşinci öncelikli olarak tespit edilmiştir. Spor tesislerinde kullanılacak araç ve gereçlerin sayısı artırılmalı ifadesi 11'er kişi ile % 2.2'si spora yüksek düzeyde ilgili olanlar ve spora ilgili olanlar tarafından cevaplandırılmış, 5 kişi ile % 1.0'ı spora düşük düzeyde ilgili olanlar ve 2 kişi ile % 0.4'ü spora ilgi duymayanlar tarafından işaretlenerek altıncı öncelikli olarak tespit edilmiştir.

Beden eğitimi ve spor ders saatleri artırılmalı seçeneğini 12 kişi % 2.4 ile spora yüksek düzeyde ilgi duyanlar, 7 kişi % 1.4 ile spora ilgili olan ve 4 kişi de % 0.8 ile spora düşük düzeyde ilgili olanlar işaretleyerek yedinci öncelikli olarak tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerin sayısı artırılmalı seçeneğini işaretleyen spora yüksek düzeyde ilgi duyanlardan 13 kişi % 2.6 ile ve spora ilgili olanlardan 2 kişi % 0.4 ile sekizinci öncelikli olarak tespit edilmiştir.

Kulüpler ve özel spor tesislerinde çalışmalar antrenör belgesine sahip kişiler tarafından yaptırılmalıdır seçeneğini, spora düşük düzeyde ilgili olan 2 kişi % 0.4 ile, spora ilgili olan 5 kişi % 1.0 ile ve spora yüksek düzeyde ilgili olan 7 kişi % 1.4 ile işaretleyerek dokuzuncu öncelik olarak tespit edilmiştir.

5.TARTIŞMA

Niğde ili merkezinde sporun yaygınlaştırılması ve geliştirilmesinde sosyo- ekonomik faktörlerin etkilerinin araştırılması amaçlanan çalışmaya 301'i erkek (%60.2),199'u bayan (%39.8) toplam 500 kişi katılmıştır.

Erkeklerle bayanlar arasında spora ilgi düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık vardır. ($P<0.01$) Erkeklerin bayarlardan, spora ilgi düzeyleri bakımından daha çok ilgili oldukları tespit edilmiştir.

Türkiye'de toplam lisanslı bayan sporcu sayısının toplam sporcu sayısına oranı % 0.5'dir. (Spor kulübü ve sporcu sayıları istatistikleri:6). Ayrıca erkek ve bayanların katıldığı sportif hareket tipleri de farklıdır.

Ankette katılımcıların yaş dağılımlarına bakıldığında (266 kişi) %53.2 ile 20-30 yaş grubunu, buna müteakip (154 kişi) %30.8 ile 31-40 yaşları grubunu, (74 kişi) ile %14.8'i 41-50 yaş grubunu ve (6 kişi) ile %1.2'si 51 yaş ve üzerini oluşturmaktadır. Katılımcıların çoğunluğu 20-40 yaş arasında olması genç nüfusun yoğun olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların yaş gruplarına göre spora ilgi puanlarının karşılaştırılmasına bakıldığında 18-30 yaş arası olanlarla 31-40 yaş grupları arasında ve 18-30 yaş grubu ile 41-50 yaş grubu arasında anlamlı bir fark vardır.($P<0.01$). 18-30 yaş arası olanların spora ilgi puanlarının diğer yaş gruplarına oranla daha yüksek spora katılım puanlarına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Yaş grupları itibariyle, spora katılım daha çok genç yaşlarda gerçekleşmektedir. Yaş artışı ile beraber sportif harekete katılımı nispeten azalmaktadır. Yani pasif hayat tarzı yaşa bağlı olarak artmaktadır. Gençlerin spor faaliyetlerine katılımı daha yoğundur. Ülkemizde spora başlama yaşı 15-25 yaşları arasında seyretmektedir. Yaklaşık 25 yaş sonrasında ise erken emeklilik gibi sporu bırakma söz konusu olmaktadır (Çetin,N.1999:11).

Katılımcıların medeni hallerinin tespitinde (228 kişi) ile %45.6'sı evli, (260 kişi) %52.0 ile bekâr ve buna müteakip (12 kişi) ile %2.4'ü dul olarak gruplanmıştır. Medeni hale göre spora ilgi puanları karşılaştırıldığında bekarlarla evlilerin spora ilgi puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. ($P < 0.01$). Bu da bekarların spora daha çok ilgi gösterdikleri, evlilerin spora ilgilerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Evlilik ile artan aile içi sorumlulukların spora katılımı olumsuz etkilediği düşünülebilir. Aynı zamanda bekarların evlilere göre yaşlarının daha genç olması, genç nüfusunda spora karşı ilgilerinin (katılımlarının) yüksek olması düşünülürse bekarların spora katılımlarının yüksek olmasının nedeni açıklanabilir.

Katılımcıların öğrenim düzeylerinin dağılımına bakıldığında üniversite mezunu (284 kişi) grubun %56.8'ini oluşturmakta bununla beraber lise ve dengi mezunu (179 kişi) olup grubun %35.8'ini ve lisansüstü mezunları (15 kişi) grubun %3.0'ı oluşturmaktadır. (12 kişi) ile %3.4'ü ilkokul mezunu olup, (10 kişi) de %2.0'ı ortaokul düzeyinde oldukları tespit edilmiştir. İlkokul mezunu olanlarla üniversite düzeyi mezunları arasında spora ilgi düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık vardır. ($P < 0.01$). Üniversite ve lise düzeyinin spora ilgi düzeyleri bakımından diğer eğitim düzeylerinden daha çok ilgili oldukları tespit edilmiştir.

Spora ilgi düzeyi ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir korelasyon tespit edilmiştir. ($R = 0.147$). Eğitim düzeyi arttıkça spora ilgi düzeyinde arttığı tespit edilmiştir.

Bostancı ve Taşmektepligil'in çalışmalarında eğitim seviyesi yükseldikçe spora yönelmenin de arttığı bildirilmektedir. Buna müteakip, Türkiye'de fertlerin eğitim seviyelerinin yükselmesi ile spora katılımın ve sporun yaygınlaşmasının artacağı bildirilmektedir. Çamlıyer'in yaptığı araştırmada katılımcıların meslek dağılımlarının çok çeşitli olmasına karşı eğitim düzeylerinin lise ve üniversite olması spor yapma ile eğitimin yakından ilgili olduğunu ortaya koymuş ve araştırma bulgularıyla paralellik göstermiştir (Çamlıyer, H.1999).

Katılımcıların meslek gruplarına bakıldığında, (212 kişi) %42.4'ü ile en yüksek katılımcı grubun devlet memurlarının oluşturduğu tespit edilmiştir. Bunu takiben (166 kişi) ile %33.2'si öğrenci ve (63 kişi) ile %12.6 sı işçi grubu oluşturmaktadır. (17 kişi) ile

%3.4'ü esnaf-zanaatkâr grubu ve (17 kişi) % 3.4'ü serbest meslek grubu olarak tespit edilmiştir. Bunlara müteakip (15 kişi) %3.0'ı ev hanımı ve (10 kişi) %2.0'ı emekli oldukları tespit edilmiştir. Katılımcıların meslek grupları arasında spora ilgi düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık vardır. ($P<0.01$). Katılımcıların meslek grubu ve spora ilgi puanları bakımından memurlar ve öğrenciler arasında, işçiler ve öğrenciler arasında ve öğrenciler ile ev hanımları arasında spora ilgi puanları açısından anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Katılımcıların meslekleri ile spora ilgi puanlarının dağılım grafiğine bakıldığında memur grubunun diğer mesleklerden yüksek bir düzeyde spora ilgisiz olduğu, spora düşük düzeyde ilgi duyanların yine memur sınıfı olduğu, spora ilgili olanların memur ve öğrenci grubunun daha yüksek düzeyde olduğu, spora yüksek düzeyde ilgi gösterenlerin ise % 21.8 ile öğrenciler olduğu tespit edilmiştir.

Spora ilgi puanlarına bakıldığında öğrencilerin diğer meslek gruplarından daha yüksek bir düzeyde spora katılım puanına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anketten elde edilen ekonomik durum puanına göre, katılımcıların ekonomik durumları tespit edilmiştir. Buna göre katılımcıların %20,4'ü (102 kişi) ile ekonomik durumu düşük, %64,0'ı (320 kişi) ile ekonomik durumu orta ve %15,6'sı (78 kişi) ile ekonomik durumu yüksek olarak tespit edilmiştir. Araştırmada orta gelirli katılımcıların daha fazla yer aldığı tespit edilmiştir.

Anketten elde edilen spora karşı ilgi puanlarına göre katılımcıların spora ilgi düzeyleri tespit edilmiştir. Buna göre, (27 kişi) ile %5,4'ü spora karşı ilgisiz oldukları, (124 kişi) ile %24,8'i spora karşı ilgilerinin düşük olduğu, (136 kişi) ile %27,2'si spora ilgi duydukları ve (213 kişi) ile %42,6 spora yüksek düzeyde ilgili olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada spora yüksek düzeyde ilgi gösterenlerin çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların ekonomik durum puanları ile spora ilgi puanları karşılaştırıldığında spora yüksek düzeyde ilgi gösterenler her üç ekonomik düzeyde de ön plana çıkmıştır. Katılımcıların ekonomik durumu zayıf olanlar içerisinde (51 kişi) %10.2 ile, ekonomik durumu orta olanlar içerisinde (132 kişi) %26.4 ile, ekonomik durumu yüksek olan katılımcılardan (30 kişi) %6.0 ile spora yüksek düzeyde ilgili oldukları tespit edilmiştir.

Ekonomik durum puanları ve spora ilgi düzeyleri karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Ekonomik durumlarıyla spora ilgi düzeyleri arasında anlamlı bir kolerasyon olmadığı tespit edilmiştir. Spora ilgi düzeylerinde orta gelirlilerin diğer katılımcılardan yüksek düzeyde ilgi puanına sahip olmalarına rağmen istatistiksel olarak bir fark yoktur.

Katılımcıların eğitim düzeylerine göre sporla ilgili uğraşlarının dağılımlarına bakıldığında amatör sporcular bütün eğitim düzeylerini kapsamaktadır. Yoğun olarak üniversite düzeyinde (118 kişi) ile %23.6'sı, lise mezunu düzeyinde (66 kişi) ise % 13.2'si amatör sporcuları oluşturduğu tespit edilmiştir. Profesyonel sporcuların (7 kişi) % 1.4'ü üniversite mezunu düzeyinde, (2 kişi) ile % 0.4'ü lise mezunu düzeyindedir. Sporla hakem olarak ilgilenenlerin çoğunluğu (19 kişi) ile % 3.8'i üniversite mezunu düzeyindedir. Antrenör olarak sporla uğraşanların çoğunluğu (12 kişi) % 2.4'ü üniversite düzeyindedir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çoğunluğu (24 kişi) % 4.8'i üniversite mezunu düzeyinde ve spor yöneticilerinin (6 kişi) % 1.2 si lise mezunu düzeyinde ve (4 kişi) % 0.8 i üniversite düzeyindedir. Seyirci grubunun çoğunluğu ise (99kişi) % 19.8 ise üniversite mezunlarından oluşmaktadır.

Katılımcıların ekonomik durum puanlarının ve ilgilendikleri spor branşı dağılımına bakıldığında ekonomik durumu düşük olan (39 kişi) %7,8 ile futbol branşı ön planda olduğu, bunu takiben (11 kişi)ile % 2.2'sinin basketbol branşıyla ilgili oldukları tespit edilmiştir. Ekonomik durumu orta olanların (81 kişi) %16.2'si futbol branşını, bunu takiben (43 kişi) ile %8,6'sı voleybol branşıyla ilgilendikleri tespit edilmiştir. Ekonomik durumu yüksek olanların (16kişi) ile %3.2 si futbol cevabını vermiştir. (11 kişi) %2.2'sinin doğa sporları ile ilgili oldukları tespit edilmiştir. Katılımcıların ilgilendikleri spor branşıyla ekonomik durumları arasında farklılık görülmemektedir. Ekonomik durum katılımcıların ilgilendikleri spor branşını etkilememektedir. Her üç gelir düzeyine sahip olanların çoğunluğunun, futbol branşıyla ilgili oldukları tespit edilmiştir. Gelir düzeyi yüksek olan katılımcıların futboldan sonra doğa sporlarına ilgi göstermeleri diğer katılımcılarla aralarında bir farklılık olduğu da tespit edilmiştir.

Katılımcıların öğrenim düzeylerine göre spora yönlendiren nedenlerden 1. önemli olan ilgilerinin sağlık için spor yapanlar bütün öğrenim düzeylerinde (258 kişi) % 51.6

ile en yüksek seviyededir. Boş vakitlerinde spor yapanlar (64 kişi) % 12.8 iken arkadaş etkisiyle spor yapanlar (61 kişi) % 12.2'dir. Taşmektepligil ve Bostancının araştırmasında değişik yaş gruplarındaki katılımcıların spor yapmalarında etkili olan sebebler arasında en çok sağlık için seçeneği birinci tercih olarak belirtmişlerdir (Bostancı,Ö. Taşmektepligil,M.Y). Yine halı sahalarda spor yapan kişiler üzerinde yapılan bir başka araştırmada katılımcıların amaçları önem derecesine göre sağlık, serbest zamanı değerlendirme ve eğlenme şeklinde belirtmişlerdir (Çamlıyer,H.1991:242). Özdiñç'in araştırmasında spora katılımı önemli derece de etkileyen arkadaş grubunun teşvikinin olduğu bildirilmektedir. Etkileşim içerisinde bulunulan arkadaş grubunun sporla ilgilenim düzeyi spora katılımı etkilemektedir. Spor yapmaya yönelten etkenler arasında en zayıf olanı ise medya dır. Yapılan bu çalışmada literatürle paralellik göstermektedir (Özdiñç,Ö.2005:79).

Katılımcıların sporu sağlıklı kalmak, boş vakitlerini geçirmek, arkadaş grubunun etkisiyle spora yönlendirildikleri tespit edilmiştir. Üniversite mezunu ve lise mezunu düzeyinde olanlar da bu oran diğer eğitim düzeylerinden daha yüksek olarak bulunmuştur. Üniversite mezunlarının sporu iş olarak yaptıkları da tespit edilmiştir.

Katılımcıların ekonomik durum puanlarına göre ekonomilerinin şimdikinden daha iyi olması halinde seçmek istedikleri spor branşlarının dağılımına bakıldığında bütün ekonomik düzeylerde doğa sporları ön plana çıkmıştır. Ekonomik durumu zayıf olan (29 kişi) %5.8 ile doğa sporlarını seçmek istediklerini belirtmişlerdir. Buna müteakip futbol branşı %3.6 ile (18 kişi), yüzme sporu (12 kişi) % 2.4 ile takip etmektedir. Ekonomik durumu orta düzeyde olan (96 kişi) % 19.3 ile doğa sporlarına yönelirken, (57 kişi) % 11.4 ile yüzme sporunu ve (50 kişi) % 10.0'ı tenis sporunu tercih etmek istedikleri tespit edilmiştir. Ekonomik düzeyi yüksek olan katılımcılarında (29 kişi) %5.8'i doğa sporlarını tercih ettiği, (11 kişi) % 2.2'sinin futbol branşını, (10 kişi) % 2.0'sinin yüzme branşını ve (7 kişi) ve % 1.4'ü tenis branşını tercih etmek istedikleri tespit edilmiştir.

Katılımcıların ekonomik durumlarının iyileşmesi sonucunda ilgilendikleri spor branşı değişmekte olup, doğa sporlarına yönelimin olduğu tespit edilmiştir. Ekonomik durum düzeldikçe katılımcıların diğer spor branşlarından (futbol, basketbol, voleybol vs) daha masraflı sporlarla (doğa sporları)ilgilenmek istedikleri saptanmıştır.

Katılımcıların yaptıkları spor faaliyetini tercih etme nedenlerinden “sevdiğim için” şıkkı tüm öğrenim düzeylerinde en yüksek seviyededir. Üniversite düzeyi (242 kişi) %48.4 ile sevdiğim için şıkkını işaretlerken bunu lise düzeyinde (154 kişi) %30.8 olarak tespit edilmiştir. Ekonomik yönden avantajlı bir branş olduğu için şıkkını işaretleyenler arasında (13 kişi) %2.6’sı üniversite düzeyi ve (8 kişi) %1.6’sı lise düzeyindedir. Bölgede sevilen bir branş olduğu için şıkkını işaretleyenlerin oranı (5 kişi) % 1.0’ı üniversite mezunu düzeyinde ve (4 kişi) % 0.8’inin ise lise mezunu düzeyinde olduğu saptanmıştır. Fiziksel yapı olarak uygun olduklarını belirtenler (24 kişi) %4.8 ile üniversite düzeyinde, (13 kişi) %2.6 ile lise mezunu düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların %85.4’ü (427 kişi) yaptığı spor branşını severek yaptığını belirtmiştir. Fiziksel yapısı uygun olduğu için spor yaptıklarını belirten (41 kişi) % 8.2’dir. Bu çalışmada spor yapan katılımcıların severek ve istekli bir şekilde spor faaliyetlerine katıldıkları tespit edilmiştir.

Katılımcıların spora katılma düzeyleri ile Niğde ilinde yapmak istedikleri spor branşını engelleyen nedenlerden branşa yönelik tesislerin bulunmaması şıkkı bütün ilgi düzeylerinde (216 kişi) ile % 43.2’si yüksek seviyede çıkmıştır. Buna müteakip mevcut tesislerin yeterli olmaması (73 kişi) % 14.6 ile ikinci önceliği almıştır. Maddi imkansızlık nedeni ile istedikleri spor branşını yapamadıklarını düşünenlerin oranı (66 kişi) %13.2 olarak tespit edilmiştir. Spor malzeme araç ve gereçlerin eksik ve yetersiz olduğunu düşünenler bütün ilgi düzeylerinde (44 kişi) % 8.8 olarak tesbit edilmiştir. Tesislerin uzak olduğunu düşünenler (30 kişi) %6.0 dır. % 5.8’i (29 kişi) spor tesislerinin halka açık olmadığını, kulüplerin yetersiz olduğunu belirten (29 kişi) % 5.8 ile, buna müteakip antrenör eksikliği (13 kişi) % 2.6’sı tarafından işaretlenerek tespit edilmiştir.

Katılımcıların Niğde ilinde yapmak istedikleri spor branşını engelleyen en önemli neden branşa yönelik tesislerin bulunmaması, var olan tesislerde de her branşın yapılma imkanının kısıtlı olması olarak tespit edilmiştir. Ekonomik durum iyileştikçe katılımcıların yapmak istedikleri spor branşında değişmelere ve spor yapma olanaklarının artmasına bağlı olarak spora katılımın artacağı tespit edilmiştir.

Katılımcıların spora ilgi düzeyleri ile Niğde ilinde eksik olan ve yapılması gereken spor tesislerinin dağılımına bakıldığında bütün ilgi düzeylerinde toplam (240 kişi) %48.8'i yüzme havuzunun yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Buna takiben (49 kişi) %9.8'i tenis kortu eksikliği, (47 kişi) % 9.4'ü futbol sahası ve bunlara müteakip (45 kişi) % 9.0'u atletizm sahasının eksik ve yapılması gerektiğini belirtilmiştir.

Niğde ilinde öncelikli yapılması gereken spor tesisinin yüzme havuzu olduğu , tenis kortu ve futbol sahalarının eksik ve yapılması gerektiği tespit edilmiştir. atletizm sahasının eksik ve yetersiz olduğu da saptanmıştır.

Katılımcıların Niğde ilinde sporun yaygınlaştırılması ve kaliteli sporcunun yetiştirilmesi için yapılması gerekenlerin başında “spor tesislerinin sayılarının artırılması”şikkını (190 kişi) % 38.0 ile birinci öncelikli olarak bulunmuştur. “Başarılı sporcular için sponsorluk ve burs sisteminin özendirilmesi” cevabını (85 kişi) %17.0'ı cevaplayarak ikinci öncelik olarak, “eğitim kurumları belediye özel ve kamu kuruluşları işbirliği yapmalı ve spor tesisi sayılarının artırılması” şikkını (65 kişi) % 13.0 işaretleyerek üçüncü öncelikli yapılması gereken ve “her spor branşına ve yaş grubuna göre spor organizasyonları düzenlenmeli” ifadesini işaretleyen (46 kişi) % 9.2 ile dördüncü öncelikli yapılması gerekenler olarak sıralanmışlardır. Buna müteakip “il gençlik ve spor teşkilatı çalışanlarının tutumu” ifadesini (33 kişi) ile % 6.6'sı cevaplayarak beşinci öncelik olarak tespit edilmiştir. “Spor tesislerinde kullanılacak araç ve gereçlerin sayısı artırılmalı” ifadesi (29 kişi) % 5.8'i işaretleyerek altıncı öncelik olarak belirlenirken “beden eğitimi ve spor ders saatleri artırılmalı” seçeneğini (23 kişi) % 4.6 işaretleyerek yedinci öncelik olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların % 3.0'ı (15 kişi) sekizinci öncelik olarak ”beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerin sayısı artırılmalı” seçeneğini belirtmişlerdir. Kulüpler ve özel spor tesislerinde çalışmalar antrenör belgesine sahip kişiler tarafından yaptırılmalıdır seçeneğini (14 kişi) % 2.8'i işaretleyerek dokuzuncu öncelik olarak sıralanmıştır.

Katılımcıların Niğde ilinde sporun yaygınlaştırılması ve kaliteli sporcunun yetiştirilmesi için yapılması gerekenlerin neler olduğuna ilişkin verilen cevaplarda spor tesislerinin sayılarının artırılması ön plana çıkmıştır. Başarılı sporcuların korunması

sponsorluk ve burs sisteminin olması ve eğitim kurumları belediye özel ve kamu kuruluşları işbirliği yapmaları ve spor tesisi sayılarının artırılması spora katılımı artıran etkenler olarak sıralanmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan araştırmada sporun yaygınlaştırılması için sosyal ve ekonomik faktörlerin etkileri araştırılmıştır. Spora katılımda bunların yanında kişisel ilgi ve ihtiyaçların farklılığından kaynaklanan pek çok faktör vardır.

Bu araştırmada değerlendirmeye değişik yaş, cinsiyet ve eğitim durumuna sahip katılımcılar spora katılımda etkili olan nedenlerin önem dereceleri bakımından farklı biçimde sıralamıştır. Yaş, eğitim, medeni hal ve cinsiyet değişimine göre sınıflandırılan tüm katılımcıların spor yapmalarında ekonomik faktörlerin önemli bir etki olmadığı tespit edilmiştir.

İlde spora katılım sayıları ve kulüp sayıları incelendiğinde sporla uğraşanların sayısı oldukça düşük olduğu tespit edilmiştir. Türkiye geneli sporcu sayıları incelendiğinde bütün branşlarda lisanslı erkek ve bayan sporcuların toplamı 347.889 dur. Bu sayı faal sporcu sayısına bakıldığında 141.034 olarak görölmüştür. Ayrıca sporcu kartlı sporcular 36 904 olarak görölmüştür. Bu maksatla Niğe ilinde lisanslı erkek ve bayan sporcuların toplamı 4895, faal sporcu sayısı 1370, sporcu kartlı sporcu sayısı 102 dir. Bu sonuçlara göre Türkiye geneline bakılarak Niğe de spora katılım yeterli görölmemektedir. Türkiye geneli kulüp sayıları incelendiğinde bütün branşlarda askeri 13, ihtisas 484, müessese 1241 ve spor kulübü 4415 tir. Genel toplam ise 6153 olarak karşımıza çıkmaktadır. Niğe geneli toplam 21 spor kulübü bulunmakta bunların 6'sı müessese, 14'ü spor kulübü ve 1'i okul dur. Göröldüğu gibi 348.081 olan Niğe nüfusunu göz önüne alacak olursak ilde bulunan spor kulüplerinin sayısının yeterli olmadığı gözükmemektedir.

Öncelikli olarak Niğe'de spor branşları ve spor imkanlarının tespiti ve kalıcı çözümler bulunabilmesi için genelden özele gelinerek Niğe'nin ekonomik, sosyal, kültürel demografik vb. verileri elde etmek ve bunların analizi ile alınan kararların daha isabetli olmasıdır.

Bu amaçla Niğe ilinde yapılan bu çalışmada uygulanan anket literatür taraması gözlem ve görüşlerden elde edilen verilere göre Niğe halkının spora yönlendirilmesi için sporun gelişimine yönelik sosyal ve ekonomik faktörler incelenmiş, Niğe'deki

öncelikli spor branşlarının ve spor imkanlarının tespiti ile ekonomik ve sosyal bakımından spora katılımları tespit edilmiştir. Bunun için kısa ve uzun vadede getirilebilecek çözüm yolları sunulmuştur.

Şehir merkezinde spor tesisine ve sağlıklı yaşamı arttıracak imkanlar sağlanabilir ve halkın yoğun olduğu eski yerleşim yerlerinde küçük semt sahaları çalışmaları yapılmalıdır. Halkın spora yönlendirilmesi için özel ve kamu kuruluşlarının imkanlarından faydalanılmalıdır. Okullar il özel idaresine ve belediyelere ait arsalar bu şekilde istihdam edilmelidir. Bu tesisler küçük bir spor bahçesine dönüştürülebilir. Her sahanın alanı ve çalışması yapılırken spor branşları göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının spor tesislerinin ortak kullanımında verimli olunabilmesi için ilgili birimler spor işletim ve faaliyet raporunu çıkartarak okullara kulüplere ve halka tesis edilerek sporun yaygınlaşması sağlanmalıdır. Bu tür salonların giderlerinin sağlanması için kullanıcıların tesis giderlerine cüzi de olsa katkıları sağlanmalıdır.

Okul salonları yakın okullarla müşterek kullanılmalı ve halkın istifadesi, için salon giriş ve çıkışlar bağımsız hale getirilerek salonların eğitim öğretim dışında kalan zamanlarda kullanımına açılmalıdır.

Geçlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait tesislerde bu kapsamda okullarla işbirliği yaparak kendi mevcut tesislerini hizmete sunmalıdır. Mesai dışında da açık bulundurularak spor branşlarına ait günlere göre düzenlenerek her kesimden halka hizmet verilmelidir.

Niğde’de halkın spora yönlendirilmesi ve bilinçlendirilmesi için spor danışma büroları kurulmalı ve her yaş ve her kesime ifade edebilecek herkes için spor faaliyetleri düzenlenmelidir. Bu çalışmalara il temsilcileri de katılarak diğer branşlarla işbirliği sağlanmalıdır. Ayrıca herkes için spor federasyonu spor faaliyetleri Niğde ilinin yapısına göre şekillenmelidir.

Mahalli idareler valilik ve buna bağlı kuruluşlar ve belediyeler spor organizasyonları düzenlenmeli, belirli gün ve haftalar için halkın katılımını sağlayacak müsabakalar ve karşılaşmalar düzenlenmelidir. Her spor branşına ve yaş grubuna göre yerel spor organizasyonları düzenlenmelidir. Başarılı sporcular için sponsorluk ve burs sistemi özendirilmelidir.

Okullarda spor kulüpleri kurulmalı ve okul, aile, kulüp işbirliği sağlanmalıdır. Beden eğitimi ve spor dersinin ders saati artırılarak Beden Eğitimi ve spor öğretmenleri ile Antrenörleri sayısı arttırılmalıdır ancak; kaliteden ödün verilmemelidir. Beden Eğitimi ve spor öğretmenleri ile Antrenörlerin kulüplerde faaliyeti özendirilmelidir.

Kulüplerde ve özel spor tesislerinde çalışmalar antrenör belgesine sahip kişiler tarafından yapılmalıdır. Ticari amaçlı spor tesisleri açılmalı ve bunlara gereken kanuni kolaylık ve teşvikler sağlanmalıdır.

Basın yayın organlarının spora olan katkısı artırılmalı, spor eğitime yönelik yayınlar yapılmalıdır. Medya futbol haricinde diğer spor branşlarına da gereken önemi vermelidir. Medya ve basınla işbirliği yapılarak, spora yönlendirici yayınlar yapıp, bildiriler dağıtmak sureti ile, halkı stat ve spor salonlarına çekme yolları aranmalı ve bireylerin yaptıkları çalışmalardan mutluluk duymalarını sağlamak gereklidir.

7. KAYNAKLAR

1. ABAOĞLU, C.(1982) Sporun Tıbbi Yönü, Spor Ansiklopedisi, Cilt 1, Yelken Matbaası, İstanbul, s:56-230.
2. ACET, M. (1977).Futbol Seyircisinin Sosyo Kültürel Yapısının Şiddet Eylemine Etkisi, Voleybol Basketbol Seyircisi İle Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul,s:289.
3. AÇIKADA,C. vd ERGEN, E. (1996) Bilim ve Spor, İnönü Üniversitesi basımevi, Malatya, s:32.
4. ALPMAN,C. (1972) : Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi,Gençlik Ve Spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğü Yayını, 1. Milli Eğitim Basımevi.İstanbul,s:30.
5. AMMAN, M.T., İKİZLER, H.C. ve KARAGÖZOĞLU, C. (2000). Sporda Sosyal Bilimler. Alfa Yayınevi, İstanbul-Bursa. s:123.
6. Anayasa Kitapçığı,(1982).
7. ARACI, H. (1999). Okullarda Beden Eğitimi. Bağırğan Yayınevi, 2.Baskı, Ankara, s:13-14.
8. ARSLAN, R.(1986). Beden Eğitimi ve Sporun Ülke Ekonomisine Olan Etkileri, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi Dergisi No:1, Ankara, s:31.
9. ATEŞ, M. (1992). Demokrasi ve Spor Eğitimi, Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı: 1, Buca Eğitim Fakültesi Yayınları, İzmir, s:15.
10. BALCIOĞLU, İ. (2003). Sporun sosyolojisi ve Psikolojisi, Bilge yayınevi, İstanbul,s:69,114.
11. BAŞARAN, F.(1992). Psiko-Sosyal Gelişim, A.Ü. Basımevi, Ankara, s:13.

12. BAŞARAN, İ. E. (1978). Eğitim Psikolojisi, Bilim Matbaası, Ankara,s: 23.
13. BAŞER, E.(1985). Uygulamalı Spor Psikolojisi, Bilimsel Spor Yayınları, İstanbul, s:9.
14. BAŞER, E.(1986). Uygulamalı Spor Psikolojisi; Performans Sporunda Psikolojinin Rolü, B.T.S.G.M. Yayını, No:31, Ankara,s:72.
15. BİÇER, T. (1987). Spor ve Turizm”. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul,s:56.
16. BOSTANCI, Ö. ve TAŞMEKTEPLİGİL M.Y.(2000). Farklı özelliklere sahip fertlerin sportif faaliyetlere katılımlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi ,cilt:5,sayı 2,Ankara, s:26.
17. Boyut Kitapları.(1998). Yaşam Boyu Spor, Boyut Yayıncılık Matbaacılık, İstanbul, s:7.
18. BÜYÜKDÜVENCİ, S. (1987). Eğitim Felsefesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara,s:27.
19. ÇAMLIYER, H.(1999). Türkiye’de Spor Yönetimi ve Federasyonlar ve Sorunları, Türkiye amatör spor kulüpleri federasyonu dergisi, sayı:89, Ankara,s:10.
20. ÇAMLIYER,H. (1991).Spor Ve Serbest Zaman Eğitimi ,1. Eğitim Kurumları Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu,Milli Eğitim Basımevi,İzmir,s:242
21. ÇELİK, İ.İ.(2002).Sporun Sosyalleşme Sürecindeki Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde,s:27,30,35,37.

22. ÇETİN, N.(1986). Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması, Master Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, s:14.
23. ÇETİN,N. (1999). Toplum Sağlığı İçin Spor,Ankara,s:11
24. ÇOBAN. B.<http://www.bilalcoban.com/>(3.10.2006)
25. DÖNMEZER, S. (1984). Sosyoloji, Savaş Yayınları, Ankara,s:141.
26. ENGİNÜN, İ. (1990). Türklerde Spor, Yayınlanmamış Araştırma, Haziran,s:23.
27. ERKAL, M.(1982). Sosyolojik Açından Spor, Formül Matbaası, İstanbul, s:42-43,56.
28. ERKAL,M.(1986). Sosyolojik Açından Spor, M.E.G.S.B. Yayın, No:30, Ankara, s:43,45,46,78.
29. ERKAN, N.(1998). Yaşam boyu spor, Bağırhan Yayınevi, Ankara, s:11,13.
30. ERTUĞRUL, E. (1998). Niğde Uygun Yatırım Alanları Araştırması, Araştırma Müdürlüğü, Haziran Ankara, s:43.
31. FİŞEK, K.(1980). Türkiye’de ve Dünyada Spor Yönetimi, A.Ü.S.B.F. Basın Yayın, Ankara ,s:29-30.
32. FİŞEK, K.(1985). Yüz Soruda Türkiye Spor Tarihi, Gerçek Yayınevi, İstanbul. s:166.
33. GEDAR H.H.(2003). Niğde İl Tarihi, Niğde,s:33.
34. GÖKHAN,N., OLGUN,P. vd GÜRSES, Ç.(1979). Sportif Yetenek Araştırma Metodu.(Türkiye Uygulaması), T.S.V. İstanbul, s:2,3.

35. HAYBER, H. (2003). Niğde Sanayi Potansiyeli ve Yatırım Alanları Araştırması, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı; Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Ankara, s:3.
36. İMAMOĞLU, A.F. (1992). İki binli Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Bazı Gözlemler, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:8, Sayı:1, Ankara,s:9.
37. İNAN, A. (1971). M. Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım. İstanbul,s.53,54
38. İŞLER, H.(2001). Beden Eğitimi ve Spor El Bilgileri Kitabı,Lazer Ofset Matbaa, 1. Baskı, Niğde, s:15.
39. JOSEPT, F. Çev:ÇELEBİ, N. (1994). Sosyoloji Nedir, Atilla Kitapevi, Ankara, s:23-26-110-111.
40. KAPLAN, M. (1987). Türk Milletinin Kültürel Değerleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayını :732, Ankara, s:2.
41. KARAKÜÇÜK, S.(1999). Rekreasyon. Boş Zamanları Değerlendirme, Bağırhan yayınevi, 3. Baskı, Ankara, s:244.
42. KARAKÜÇÜK, S. ve YETİM,A.A. (1997). Sporcuların Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler Üzerine Bir Araştırma, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt:1, Sayı:2, s:71.
43. KOÇ, S.(1994). Spor Psikolojisine Giriş, Saray Medikal Yayıncılık, İzmir,s:173.
44. KÖKNEL, Ö. (1982). Kişilik Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul,s:82.
45. KÖKNEL,Ö.(1982). Gençlik ve Spor, Spor Ansiklopedisi, Yelken Matbaası, Cilt:2, , İstanbul, s:62-237.
46. MUALLİMOĞLU, N.(1977). Çocuklara ve Gençlere Beden Eğitimi, 1.Baskı, İstanbul,s:6.

47. M.E.G.S.B.(1986).12-24 Yaş Gençlerinin Sosyo-Ekonomik Sorunları, (hazırlayan:Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İstatistik Bölümü), Ankara, s:244-245.
48. Niğde Valiliği (1997). Niğde 97' Yıllığı. Niğde, s:9-253.
49. OKA, A. (1986). Sosyalleşme Süreci ve Spor, Master Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, s:84.
50. ÖZBAY, G. (1999). Türklerde Spor Kültürü, Ankara, ss:1,7
51. ÖZDİNÇ, Ö.(2005). Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin sporun ve spora katılımın sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri. Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi, cilt: 3, sayı: 2, Ankara, s:78-79.
52. ÖZGÜVEN, M.(1996). Toplum Bilimlerine Giriş, Ekin Kitapevi, Bursa, s:43.
53. ÖZTABAĞ, L.(1993). Spor Psikolojisi. Türkiye Futbol Federasyonu Yayını, No:4, Ankara.s:16
54. Sports in Formation Bulletin, Council of Europe CDDS. (1997), February, s:14
55. Spor Kulübü ve Sporcu Sayıları İstatistikleri.(1998), Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu, Ankara ,s:6.
56. SOMUNCUOĞLU, C.(1975). Gençlik ve Spor Sorunları Tebliği, Ankara, s:32.
57. SUNAY, H. (1998). Spor Yöneticilerinin Nitelikleri, Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt: 3, Sayı.1, Ankara,s:21.
58. TAŞMEKTEPLİGİL, Y.(1995). Sporun Yaygınlaştırılmasında Semt Sahalarının Etkileri, Doktora Tezi, İstanbul, s:2 -67.

59. TEL, M., ÖCALAN, M. ve YAMAN, M. (2000). Teakwandocuların bu sporu tercih etme nedenleri ve sosyo-ekonomik durumları. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt:3, Sayı:3, Kasım,s:123.
60. TEZCAN, M.(1977). Boş Zamanlar Sosyolojisi. Ankara, s:101-102.
61. TUNÇ, A.(1997). Beden Eğitimi ve Spor Bilgisi. Konya, s:2-3.
62. TOLAN, B.(1987). Toplum Bilimlerine Giriş, Kalite Matbaası, 2. Baskı, Ankara s:231.
63. UNESCO, (1984).”Milletlerarası Beden Eğitimi ve Spor Yasası”. B.T.G. Yayını, Ankara.,s:87.
64. YÜKSEL, E.(2003). Okul Öncesi ve İlk Öğretim Çağındaki Çocukların Bedensel ve Sosyal Gelişimlerinde Beden Eğitimi ve Sporun Önemi ve Buna İlişkin Yönetici Öğretmen Görüşleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde,s:22-27-29.
65. 6. Beş Yıllık Kalkınma Planı , 1990-1994, (1989)Ankara.
66. Beden eğitimi öğretmen kılavuzu. (1997). MEB ilköğretim genel müdürlüğü yayınları, Milli eğitim Bakanlığı basımevi, İstanbul,s:12.
67. VARIŞ, F. (1990). Eğitim bilimlerine giriş, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını,Ankara,s:9-11.
68. YILDIZ, D. (1979). Türk Spor Tarihi, İstanbul,s.9.
69. YOLCU, İ. (1991). Eğitim bütünlüğü içinde Beden Eğitimi ve Sporun yeri ve önemi, 1. Eğitim kurumlarında Beden Eğitimi ve Sporun yeri ve önemi sempozyumu, 19-21 Aralık, İzmir,s:132.

8.EKLER

EK 1: ANKET ÖRNEĞİ

SPORUN TOPLUMA YAYGINLAŞTIRILMASINDA SOSYO EKONOMİK FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI (NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)

ANKET FORMU

Bu anket Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezinde kullanılmak üzere düzenlenmiştir.Vereceğiniz doğru ve samimi cevaplar daha sağlıklı sonuçlara ulaşılmasında etkili olacaktır.

Başka bir amaç için kullanılmayacaktır.İlginiz için teşekkür ederim. Duygu KARA

1.Yaşınız:.....

2.Cinsiyetiniz()Bayan ()Erkek

3.Medeni Haliniz: ()Evli ()Bekar ()Dul

4..Eğitim Düzeyiniz:()İlkokul ()Ortaokul ()Lise ve dengi ()Üniversite ()Lisansüstü

5.Mesleğiniz: ()Memur ()İşçi ()Çiftçi ()Esnaf ve Zaanatkar
() Öğrenci ()Ev Hanımı () Emekli ()Serbest

6.Aylık Net Geliriniz: ()Gelirim Yok ()250 ytl ve daha az
()250-500ytl ()500-800ytl ()800-1000 ytl
()1000-1500ytl () 1500ytl ve üstü

7.İkametgah ettiğiniz yer: ()İl merkezi ()İlçe ()Köy

8.Kendiniz dahil hane nüfusu kaç kişi: () 1 () 2 () 3
() 4 () 5 ve yukarısı

9.Oturduğunuz Ev : ()Kiralık ()Ev Sahibi

10.Evin Cinsi : Apt.Dairesi Müstakil Ev
Dubleks Diğer

11.Toplumu zenginlik itibariyle 3 kategoriye bölssek kendinizi hangi tabakada görürsünüz ?
Alt Orta Üst

12.Otomobiliniz Var mı? Yok Var

13. Spora karşı ilginiz var mı?

Evet Hayır Kısmen

14.Sporla ilgili uğraşınızı belirtiniz.

Antrenör Hakem Amatör sporcu
Profesyonel sporcu Spor yöneticisi Seyirci
Beden eğt. ve spr öğrt.elemanı Beden eğt. ve spr öğretmeni

15.Hangi spor branşına daha çok ilgilisiniz?

Futbol Basketbol Voleybol Hentbol Atletizm Boks
Judo Karate Teakwan do Güreş Halter Yüzme
Tenis Masa tenisi Badminton Satranç Doğa sporları

16.Sizi spora yönlendiren nedenlerden sizce en önemli olan 3seçeneği 1 ile 3 arasında derecelendirerek belirtiniz (1 en önemli)

İşim olduğu için Ailemin Yönlendirmesi Sağlık için Okul
Antrenör Boş vaktim Arkadaş Medya

17. Ekonomik durumunuz şimdikinden çok iyi olsaydı hangi spor branşını seçerdiniz?

- Futbol Basketbol Voleybol Hentbol Atletizm Boks
 Judo Karate Teakwan do Güreş Halter Yüzme
 Tenis Masa tenisi Badminton Satranç Doğa sporları

18. Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz (birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Müzik dinleyerek Kitap gazete dergi okuyarak TV seyrederek
 Arkadaşlarımı ziyaret ederim Sinemaya giderek Kahveye giderek
 Spor yaparak Bahçede çalışarak Toplantı ve konferanslara giderek

19. Gazete ve dergilerde öncelikli olarak hangi sütunları ve sayfaları okuyorsunuz? önem derecesine göre 3 tanesini (1,2,3) şeklinde işaretleyiniz.

- Haber Programını Köşe yazılarını Kültür yazılarını Sağlık köşelerini
 Baştan sırayla hepsini Spor sayfalarını

20. Televizyon ve radyoda ağırlıklı olarak hangi programları izliyor ve dinliyorsunuz? Önem derecesine göre 3 tanesini (1,2,3) şeklinde işaretleyiniz.

- Haber programı Eğlence programı Tartışma Açık oturum Spor programı
 Bilimsel içerikli yayın Kadın programları Diğer yayınlar

21. Yapmış olduğunuz spor faaliyeti seçmedeki tercihiniz?

- Sevdiğim için Ekonomik yönden avantajlı bir branş olduğu için
 Bölgede sevilen bir branş olduğu için Fiziksel yapı olarak uygun olduğum için

22. Spor için harcadığınız zamanı belirtiniz

- Haftada 1-2 gün Haftada 3-5 gün Haftada 6-7 gün Arada sırada

23. Niçinde de yapmak istediğiniz spor branşını engelleyen ve aşağıda belirtilen nedenlerden sizce en önemli olan 3 seçeneği 1 ile 3 arasında derecelendirerek belirtiniz (1 en önemli)

- Branşa yönelik tesislerin bulunmaması Mevcut tesislerin fiziki yetersizliği
 Malzeme araç-gereç eksikliği Tesislerin uzaklığı
 Halka açık olmadığından Antrenör eksikliği
 Kulüplerin yetersizliği Maddi imkansızlıklar

24.Niğde de sizce eksik olan ve öncelikle yapılması gereken spor tesisi hangisidir. aşağıdaki seçeneklerden en önemli olan 3 seçeneği derecelendirerek belirtiniz

- Futbol sahası Basketbol sahası Voleybol sahası Hentbol sahası
 Atletizm sahası Tenis kortu Yüzme havuzu Halter salonu
 Güreş ve jimnastik salonu Masa tenisi salonu Badminton salonu
 judo karate ve teakwan-do salonu

25.Niğde de sporun gelişmesi yaygınlaşması ve kaliteli sporcunun yetiştirilmesi için aşağıdaki seçeneklerden en önemli olan 5 seçeneği derecelendirerek belirtiniz

- Spor tesislerinin sayıları artırılmalı
 Spor tesislerinde kullanılacak araç ve gereçlerin sayısı artırılmalı
 Beden eğitimi ve spor ders saatleri artırılmalı
 Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerin sayısı artırılmalı
 Başarılı sporcular için Sponsorluk ve burs sistemi özendirilmeli
 Eğitim kurumları Belediye Özel ve kamu Kuruluşları işbirliği yapmalı ve spor tesisi sayıları artırılmalı
 Her spor branşına ve yaş grubuna göre spor organizasyonları düzenlenmeli
 Klüpler ve özel spor tesislerinde çalışmalar antrenör belgesine sahip kişiler tarafından yaptırılmalıdır.
 İl Gençlik ve spor teşkilatı çalışanlarının tutumu

Ekonomik Durum Puanı : Uygulanan ankette katılımcıların 6,7,8,9,10,11,12.ci sorulara verdikleri cevaplar 0 puan'dan 6 puana kadar puanlandırılmıştır. Bu puanların toplamı alınmıştır. Bunun sonucunda 4- 8 arası puan alanlar ekonomik durumları düşük, 9-14 arası puan alanların ekonomik durumları orta ve 15 ve yukarı puan alanların ekonomik durumları yüksek olarak gruplandırılmıştır.

Spora İlgili Puanı: Uygulanan ankette katılımcıların 13.14.18.19.20.22.ci sorulara verdikleri cevaplar 1 puan'dan 5 puana kadar puanlandırılmıştır. Bu puanların toplamı alınmıştır. Bu puanların sonunda 4-5 arası puan alanlar spora karşı ilgisiz, 6-10 arası puan alanlar spora karşı düşük düzeyde ilgili, 11-15 arası puan alanlar spora karşı ilgili, 16 ve üzeri puan alanlar spora yüksek düzeyde ilgili olarak gruplandırılmıştır.

9.ÖZGEÇMİŞ

1982 yılında Niğde’de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Niğde’de tamamladı. 1999 yılında Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunu kazandı. 2000-2001 yılı öğrenim döneminden itibaren Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenimime devam ederek tamamladı.